

မြန်မာ

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းကို ရင်ဆိုင်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူတွေ ဘယ်လိုနေထိုင်ကြသလဲ ဆိုတာနဲ့ ဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းများက ဘာတွေ ကူညီပေးနိုင်မလဲ။

အန်နာကိုခွန်၊ ဟန်းနိုး၊ ဂိုရမ်ဆန်၊ ဆန်းဘွတ်နှင့် မုတ်ရင်ဟောင်းညွယ်
ဇူလိုင်လ ၂၀၁၆

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ဆိုသည့်မှာ လူသားများ၏အကြောင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့်အတူတူ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများ မည်ကဲ့သို့နေထိုင်ကြပါသလဲ။ ယင်းရဲ့ သက်ရောက်မှုများက ပြည်သူတွေရဲ့အနာဂတ်ကို ဘယ်လိုပြောင်းလဲပစ်မှာပါလဲ။ ပြည်သူတွေကရော ဘယ်လိုနည်းလမ်းမျိုးကိုအသုံးပြုပြီး ယင်းတို့ရဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြန်လည်ပုံသွင်းမှာပါလဲ။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် အထိရောက်ဆုံးနည်းလမ်းတွေကဘာတွေဖြစ်မလဲ။ သတင်းမီဒီယာများ၊ အစိုးရနှင့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသိုင်းအဝိုင်းတို့က ဤကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုဆက်သွယ်သတင်းပို့ကြမလဲ။

ဒီမေးခွန်းတွေကတော့ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်လုပ်ငန်းစဉ်ရဲ့ ဒေသတွင်းသုတေသနနှင့် ဆက်သွယ်ရေးစီမံကိန်းဖြစ်တဲ့ အာရှရာသီဥတုက ဖြေဆိုဖို့ကြိုးစားထားတဲ့ မေးခွန်းတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်က ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြည်သူများ၏နေ့စဉ်ဘဝအတွေ့အကြုံများကို အကြီးစားသုတေသနလုပ်ငန်းတစ်ခု ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ သုတေသနစစ်တမ်းကို အာရှနိုင်ငံခုနှစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သော ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်နှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့မှ ပြည်သူပေါင်း ၃၃,၅၀၀နှင့်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ယူကေနိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဌာန (DFID) က ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် DFID ထောက်ပံ့ပေးအပ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော “လွန်ကဲသော မိုးလေဝသ ဖြစ်ရပ်များနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များတွင် သင့်လျော်အောင်နေထိုင်ခြင်းနှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို တည်ဆောက်ခြင်းစီမံကိန်း” (BRACED) ၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေဖြင့် ဘီဘီစီ မီဒီယာအက်ရှင်အနေဖြင့်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလားတူစစ်တမ်းကောက်ယူမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သုတေသနသမားများက ဇူလိုင်လနှင့် စက်တင်ဘာလကြားတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏မတူညီသော ပထဝီဒေသငါးခုဖြစ်သော ကမ်းရိုးတန်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ ခြောက်သွေ့ဒေသ၊ တောင်ပေါ်နှင့် မြေပြန့်ဒေသတို့တွင် လူပေါင်း ၃၀၀၀ ခန့်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

အရေအတွက်အပေါ် အခြေခံသည့် လေ့လာမှုမှရရှိလာသော တွေ့ရှိချက်များအရ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိပြည်သူများ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုကို မည်ကဲ့သို့တုံ့ပြန်ရင်ဆိုင်ပြီး နေထိုင်နေကြသလဲဟူသော အဖြေကို တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ခဲ့ပါသည်။ လုပ်ငန်းစဉ်များ စတင်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူများကို အားပေးနိုင်ရန် မှန်ကန်သောဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ရန်အတွက် အဓိကကျသောအချက်များကို နားလည်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအချက်များမှာ ဘဝတွင် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော နားလည်မှုများ၊ အဆိုပါ ပြောင်းလဲမှုများကို အဆင်ပြေစေရန် ပြောင်းလဲနေထိုင်မှုများ၊ ပြင်းထန်ဆိုးရွားသော ရာသီဥတုဖြစ်စဉ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ၊ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်အချရဆုံးနှင့် သတင်းရင်းမြစ်နှင့် မီဒီယာရရှိနိုင်မှုများတို့ ပါဝင်ပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် အာရှရာသီဥတုစီမံကိန်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ဖန်တီးထားသောလုပ်ငန်းများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းတစ်ခုစီသည် ပြည်သူများရင်ဆိုင်နေရသော အပြောင်းအလဲများကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန် အတွက်ထောက်ပံ့ပေးသော အစီအစဉ်များကို ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အာရှရာသီဥတုလေ့လာခြင်းမှ သတင်းအချက်အလက် အားလုံးကို အများပြည်သူအတွက်ထုတ်ပြန်ထားသော အာရှရာသီဥတုအင်တာနက်စာမျက်နှာတွင် အပြည့်အဝ ရှာဖွေကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ ထိုထဲတွင် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းညွှန်၊ အာရှရာသီဥတုသုတေသန လုပ်ငန်း၏ စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော မေးခွန်းလွှာများ အပါအဝင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် နည်းလမ်းများတို့ကို ရှာဖွေကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

BRACED စီမံကိန်းအကြောင်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ BRACED စီမံကိန်းသည် DFID က ထောက်ပံ့ပေးထားသော အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော စိတ်ဖိအားများနှင့် ထိတ်လန့်မှုများကို ခံနိုင်ရည်ရှိစေရန် အဓိကရည်ရွယ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် BRACED မြန်မာအစီအစဉ်သည် ပြင်းထန်သောရာသီဥတု အခြေအနေများကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ၊ ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် သေဆုံးမှုများကို လျော့ချနိုင်ရန်နှင့် လွန်ကဲသော မိုးလေဝသ အခြေအနေအောက်တွင် နေထိုင်နေရသောပြည်သူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကို ကာကွယ်ကူညီပေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်သည် ခံနိုင်ရည်ရှိသောလုပ်ငန်းများ ပေါ်ပေါက်လာစေရန်နှင့် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်စေရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းစွမ်းဆောင်ရည်များ မြှင့်တင်လာစေရန်လည်း ရည်ရွယ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် BRACED ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းခြောက်ခုက စုပေါင်း၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့များမှာ Plan International, UN Habitat, Action Aid, World Vision, Myanmar Environment Institute and BBC Media Action တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ အဆိုပါ ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ကို ရန်ကုန်တွင်အခြေစိုက်သော Alliance Coordination Unit (ACU) က ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ အထွေထွေနည်းပညာနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရန်အတွက်အထောက်အပံ့ကို Plan UK နှင့် ယင်း၏ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာမိတ်ဖက်အဖွဲ့များဖြစ်သော KPMG နှင့် Overseas Development Institute (ODI) တို့က ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။

ABOUT BBC MEDIA ACTION အကြောင်း

BBC Media Action သည် ဗြိတိသျှထုတ်လွှင့်ရေးကော်ပရေးရှင်း (BBC) ၏ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး သတင်းမီဒီယာနှင့် ဆက်သွယ်ရေးစွမ်းအားတို့ကို အသုံးပြုပြီး ပြည်သူများက ယင်းတို့၏ဘဝများကို ပုံဖော်သည့်နေရာတွင် အကူအညီပေးနိုင်ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ ရုပ်သံထုတ်လုပ်ရေးသမားများ၊ အစိုးရများ၊ အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အလှူရှင်များနှင့်ပူးပေါင်းကာ BBC Media Action Myanmar သည် သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ မီဒီယာနှင့်ဆက်သွယ်ရေးအစီအစဉ်များကို သင်တန်းများပေးပြီး အစိုးရကဏ္ဍ၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိမှုနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု တုန့်ပြန်ချက်များပြုလုပ်ရာတွင် အကောင်းဘက်သို့ ရှေးရှုသောဆောင်ရွက်ချက်များဖြစ်စေရန် ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ ထိုသို့ ကျယ်ပြန့်သော လုပ်ငန်းများကြောင့် မိမိတို့သည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ပြည်သူများကို သတင်းအချက်အလက်များပေးခြင်း ဆက်သွယ်ပေးခြင်းနှင့် အခွင့်အာဏာများပေးအပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ မိမိတို့အဖွဲ့သည် ဘီဘီစီနှင့် သီးခြားကင်းလွတ်သောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဘီဘီစီ၏အခြေခံသဘောတရားများနှင့် မျှဝေမှုရှိပြီး ဘီဘီစီကမ္ဘာ့ဝန်ဆောင်မှုနှင့် မိတ်ဖက်ဖွဲ့ထားပါသည်။ ပြည်သူသန်းပေါင်းများစွာသို့ ရောက်ရှိနိုင်သော ဒေသခံနှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ရေဒီယိုထုတ်လွှင့်သူများဖြင့်လည်း မိတ်ဖက်ဖွဲ့ထားပါသည်။

ဇာတ်လမ်းက ဘာပါလဲ။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်သူများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ခံစားနေရပြီး သင့်တော်သောဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။

တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော မြန်မာပြည်သူများက လွန်ခဲ့သောဆယ်နှစ်တာကာလအတွင်း ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုများစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ကို သတိပြုမိကြပါသည်။ ပြည်သူအများစုက နိုင်ငံအတွင်းအပူချိန်သိသိသာသာ မြင့်တက်လာသည်ဟု ခံစားရပြီး၊ ဖြေဆိုသူထက်ဝက်ခန့်က မိုးရွာသွန်းမှုများပြားလာခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။

ယင်းတို့ အနီးအနားရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်သည်လည်း ပြောင်းလဲခဲ့သည်ဟု ခံစားကြပါသည်။ ဖြေဆိုသူ ပြည်သူအားလုံး၏ ၇၉% က အင်းဆက်ပိုးများနှင့် ဖျက်ပိုးများတိုးပွားလာသည်ဟု ယုံကြည်ကြပြီး ဖြေဆိုသူ ၅ ယောက်တွင် ၃ ယောက်က နိုင်ငံတွင်းရှိသစ်ပင်များလည်း လျော့နည်းသွားသည်ကို သတိပြုမိကြသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ နိုင်ငံတွင်းလယ်ယာထွက်ကုန် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားများအပေါ်တွင်လည်း ဖိအားများစွာရှိနေသည်ကို သတိပြုမိကြပါသည်။ ဖြေဆိုသူ လေးပုံတစ်ပုံကျော် (၂၈%) က လယ်ယာထွက်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမှာ လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်အတွင်း များစွာလျော့နည်းသွားခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဖျက်စီးနိုင်စွမ်းအား မြင့်မားသောမြေငလျင်များ၊ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းများဒဏ်ကို ခုခံနိုင်စွမ်း အားနည်းပြီး၊ မိုးရာသီကာလတွင် ရေကြီးမှုများနှင့် မြေပြိုမှုများ နှစ်စဉ်ပုံမှန်ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါသည်။ ဖြေဆိုသူ အားလုံး၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်က လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း ရေရှားပါးမှုနှင့် ရေကြီးမှုများမှာ ပို၍အဖြစ်များ လာသည်ကို ခံစားလာရပါသည်။ လေးပုံသုံးပုံခန့်က လွန်ခဲ့သော မိုးလေဝသအခြေအနေများကို စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ပြည်သူများက ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေများကို တုန့်ပြန် နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယိုနားထောင်ခြင်း၊ ရှေးဦးကျိတ်တင်သတိပေးချက်များကိုရယူခြင်းနှင့် မိမိတို့နေအိမ်များကို အပြီးအပိုင်နေရာ ရွှေ့ပြောင်းသွားခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ အနာဂတ်တွင် ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များ အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများစွာပြုလုပ်ထားသည်ဟု ဖော်ပြကြသော်လည်း ဖြေဆိုသူငါးယောက်တွင် လေးယောက်ဖြစ်သောပြည်သူ (၇၉%)သည် လွန်ခဲ့သောမိုးလေဝသအခြေအနေကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် ပြင်ဆင်ထားမှုမရှိသေးကြောင်း ပြောကြားကြပါသည်။

ပြည်သူများသည် ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် ယင်းတို့ ဝင်ငွေထိခိုက်မှု ရှိနေကြောင်းကို ခံစားလာရသည်။ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ရာခိုင်နှုန်းက အပြောင်းအလဲများကြောင့် ယင်းတို့၏ဝင်ငွေ ရှာနိုင်စွမ်းအားကို ထိခိုက်စေခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ကျေးလက်ဒေသနေပြည်သူများမှာ ထိုအပြောင်းအလဲများကို အလုပ်အကိုင်များ ပြောင်းလဲခြင်း၊ အခြားသော သီးနှံများ၊ မျိုးစေ့များ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းတို့ဖြင့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးပုံစံကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်းလာကြသည်။ ဒေသတစ်ခုစီအရပြောရလျှင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ခြောက်သွေ့ဒေသတို့ရှိ ပြည်သူများမှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို အများဆုံးဆောင်ရွက်ကြသည်။ ဆင်းရဲပြီး သတင်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်မှုအားနည်းသော ဖြေဆိုသူများမှာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ကြုံတွေ့ရတော့မည့်စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် ရေရှည်ပြောင်းလဲမှုများကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။

ပြည်သူများသည် အခြေအနေကို ပိုမိုလိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုလုပ်ကိုင်လိုကြသည်။

အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းလုပ်ငန်းများကို ပြောင်းလဲခဲ့သော ပြည်သူ ၆၅% သည် ပိုမိုပြောင်းလဲခြင်းများကို လိုအပ်နေကြသည်။ ထိုအုပ်စုထဲ တွင်ရှိသော ၇၀% သည် အခြားသောပြောင်းလဲမှုများကို ပိုမိုလုပ်ကိုင်လိုကြပြီး ပြောင်းလဲခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့သော အုပ်စုတွင်ရှိသော ၃၁% သာ ပိုမိုပြောင်းလဲခြင်းများကို ဆောင်ရွက်လိုကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်သူအများစုမှာ သူတို့၏လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းများထံမှ အကူအညီများ ပိုမိုလိုအပ်သည်ဟု ခံစားကြသည်။ ဤလေ့လာမှုတွင်ပါဝင်ခဲ့သော လူတိုင်းနီးပါးက သူတို့ကြို တွေ့ခဲ့ရသော သက်ရောက်မှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အစိုးရနှင့် NGO များထံမှ အထောက်အပံ့များ ပိုမိုလိုအပ်သည်ဟု ထောက်ပြခဲ့ကြသည်။ ပြောင်းလဲမှုမပြုလုပ်ကြသည့် နောက်ထပ်အကြောင်းအရင်းတစ်ခုမှာ သတင်းအချက်အလက် မရရှိကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဖြေဆိုသူအားလုံး၏ တစ်ဝက်နီးပါး (၄၉%) မှာ အပြောင်းအလဲ များကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် သတင်းအချက်အလက်ရရှိသည်ဟု ခံစားကြပြီး ကျန်တစ်ဝက် (၄၉%) မှာ မရရှိသေးဟု ခံစားကြသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာရရှိမှုမှာ ဒေသတွင်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကြီးမားစွာ ကွာခြားသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် (၆၅%) မှာ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိသည်ဟု ခံစားကြပြီးကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင်မူ သုံးပုံတစ်ပုံခန့် (၃၅%) ကသာ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိသည်ဟု ခံစားမိကြသည်။ ကျေးလက်နှင့် ဝင်ငွေနည်းပါးသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများမှာ သတင်းအချက် အလက်မရရှိဟု ခံစားကြရသည်။ ထိုအချက်က ပို၍ကျယ်ပြန့်သော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများကို ပစ်မှတ်ထားပြီး ထိရောက်စွာဆက်သွယ်နိုင်ရန် လိုအပ်နေသည်ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။

ဒီအချက်တွေက ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းအတွက် ဘယ်လိုအထောက်အကူပေးနိုင်မလဲ။

ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းက ပြည်သူများကို ဘယ်လိုနည်းလမ်းများဆောင်ရွက်သင့်သည်နှင့် ဘာကြောင့်တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို သတင်းပေးပို့ရာတွင် ကူညီပေးပါသည်။

ဤသုတေသနက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများသည် သက်မှတ်ထားသော လူဦးရေ၏ အစိတ်အပိုင်း ကြီးကြီးမားမားကို ရောက်အောင်ပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။ ငါးပုံနှစ်ပုံ (၄၃%) သောပြည်သူများကသာ ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများနှင့်ပတ်သက်၍ လက်ရှိ တည်ရှိနေသော ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို သတိပြုမိကြပြီး ကျန် ၅၇% မှာ သတိပြုမိခြင်းမရှိပါ။ လက်ရှိဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ၏ အသိပညာပေးအစီအစဉ်များမှာလည်း ရေဒီယိုနှင့် တီဗီမှလာသည့် မိုးလေဝသအစီရင်ခံစာသတင်းမျှကိုသာ သိရှိသည်ကို ကန့်သတ်တွေ့ရပါသည်။ ထိုအချက်က သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်ရန် တိုးမြှင့်ရမည့်အပြင် ဆက်သွယ်ရေးအရည်အသွေးကိုလည်း တိုးမြှင့်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ညွှန်ပြနေပါသည်။ ပြည်သူများမှာ ယင်းတို့ ရင်ဆိုင်နေရသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် လက်တွေ့ကျပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်သောသတင်းအချက်အလက်များ လိုအပ်ပါသည်။

လွန်ကဲသော မိုးလေဝသအခြေအနေများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသော ပြည်သူများက သတင်းအချက် အလက်များရရှိသည်ဟု ပိုမိုခံစားရပြီး ဘေးအန္တရာယ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် ကောင်းမွန်သောဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများရှိခြင်းက အရေးကြီးကြောင်း ညွှန်ပြနေပါသည်။ သတင်းမီဒီယာများက ပြည်သူတို့၏ အကြောက်တရားကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန်နှင့် ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုအတွက် ပြင်ဆင်မှုမရှိထားသည့်ခံစားချက်ကို အိမ်ထောင်စုအဆင့်နှင့် ရပ်ရွာလူထုအဆင့်အနေဖြင့် မည်သို့တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ ပြုလုပ်နိုင်သလဲဆိုတာကို ဖော်ပြခြင်းဖြင့် ကူညီပေးနိုင်ပါသည်။

ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုများသည် သူတို့၏နေ့စဉ်နေထိုင်မှုဘဝကို သက်ရောက်မှုရှိကြောင်းနှင့် ယင်းတို့၏ဝင်ငွေနှင့် ကျန်းမာရေးအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုခံစားရကြောင်း အများစုက ပြောဆိုကြသည်။ သက်ရောက်မှုဒဏ်ကို အများဆုံးခံစားနေရသော ပြည်သူများအာရုံစိုက်လာနိုင်သော ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းမှာ ရုန်းကန်နေရသော နားထောင်သူပရိတ်သတ်များကို ဘယ်လိုနည်းလမ်းဖြင့် တုန့်ပြန်ခြင်းဖြင့် အကျိုးအမြတ်များ ရရှိနိုင်မလဲဆိုတာကို ပြသခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနည်းလမ်းက ပို၍ဆွဲဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများက ငွေကုန်ကြေးကျ မများသော ဖြေရှင်းချက်များအပေါ်တွင် အာရုံစိုက်သင့်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူအများစုမှာ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ရင်းမြစ်များမရှိခြင်းက အဓိက အတားအဆီးဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရိုးရှင်းပြီး လူတိုင်းတတ်နိုင်သော ဖြေရှင်းချက်များကို ဥပမာပေးခြင်းဖြင့် တစ်ဦးချင်းစီက ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ချက်များ ပြုလုပ်နိုင်မလဲဆိုတာကို ပြသနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ထပ် အဓိကကျသော အတားအဆီးတစ်ခုမှာ ပြည်သူများခံစားနေရသော အပြောင်းအလဲများမှာ ပြင်ပကလာခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းတို့တွင် ဘာမှထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းအားမရှိဟူသောယူဆချက်ကို ဖြေရှင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင် ကပြုလုပ်ခဲ့သော သုတေသနဖော်ပြချက်မှ ပြည်သူအများစုသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲကို လက်လျှော့အရှုံးပေးထားကြပြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန်စွမ်းအားမဲ့သလို ခံစားနေကြရသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းက ထိုအချက်ကို တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့်လည်း ဆောင်ရွက်

နိုင်ကြောင်းနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများ ခံစားရနိုင်ကြောင်း မီးမောင်းထိုးပြခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။

တစ်ဦးချင်းစီ၏ ထိရောက်မှုကို တည်ဆောက်သည့်အပြင် လူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကိုလည်း အားပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်သူများက အဖွဲ့အစည်းလိုက်ဆောင်ရွက်ချက်များဖြင့် ပြဿနာများ ဖြေရှင်းနိုင်ကြောင်း ယုံကြည်ကြသော်လည်း တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်သည့်နေရာတွင် သူတို့ကိုယ်တိုင်ပါဝင်နိုင်သည်ကို ယုံကြည်မှုမရှိကြချေ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအလိုက် ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် ပြည်သူများကို အားပေးခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို ခံနိုင်ရည်ရှိစေရန် အကူအညီပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ တစ်ဦးချင်းစီ၏အရင်းအမြစ်များ အကန့်အသတ်နှင့်နေခြင်း ပြဿနာကိုလည်း ကျော်လွှားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာပြည်သူအများစုသည် အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ ဒေသအဆင့်နှင့်အမျိုးသားအဆင့်အစိုးရများ၊ NGO များ) မှ အထောက်အပံ့များ ပိုမိုလိုအပ်သည်ကို ထောက်ပြကြပါသည်။ လက်ရှိအိမ်ထောင်စုများနှင့် ရပ်ရွာလူထု၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြည်သူများက မည်သည့်နေရာတွင် အထောက်အပံ့များရရှိနိုင်မလဲ၊ ဘယ်လိုရရှိနိုင်မလဲဆိုတာကို ထောက်ပြခြင်း၊ ဒေသအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိုဒေသတွင်ဆောင်ရွက်နေသော NGO များအား ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် အားပေးနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအဆင့်အခြေအနေသည် တစ်ဦးချင်းစီနှင့် ရပ်ရွာလူထုကို အခွင့်အာဏာပေးသည့်နေရာ ဖြစ်သည့်အပြင် အဖွဲ့အစည်းတို့၏ တာဝန်ခံနိုင်မှု၊ နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ အထွေထွေခံနိုင်ရည်ရှိမှုကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန်အတွက် မည်သူ့တွင်တာဝန်ရှိသလဲဆိုတာကို ထောက်ပြပေးခြင်းဖြင့်???

ဤသုတေသနအစီရင်ခံစာကို ဘယ်လိုအသုံးပြုရမလဲ။

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းမှတွေ့ရှိချက်များကို ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူများက မည်ကဲ့သို့အသက်ရှင်နေထိုင်နေကြသလဲ အပြောင်းအလဲကို ဘယ်လိုတုန့်ပြန်နေကြသလဲဆိုသောပုံရိပ်ကို တည်ဆောက်ရန်၊ အပြောင်းအလဲများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန်အတွက် အကူအညီပေးရန်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ လိုအပ်ချက်ကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် ကြိုးပမ်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၁) - မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်သူများ မည်ကဲ့သို့ရှင်သန်နေထိုင်ကြသလဲဆိုသောအချက်ကို အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ နိုင်ငံတွင်းပြောင်းလဲမှုများအပေါ် ယင်းတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များနှင့် ယင်းတို့၏ အဓိကစိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို အာရုံစိုက်ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း (၂) - မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်များ၊ ရင်းမြစ်များကို ရရှိနိုင်စွမ်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအပေါ် ယင်းတို့၏ သိရှိမှုနှင့်နားလည်မှုတို့ကို ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း (၃) - မြန်မာပြည်သူများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ထုတ်လုပ်မှုတွင် အပြောင်းအလဲများဖြစ်ပေါ်လာခြင်းနှင့် ပြင်းထန်သောရာသီဥတုအခြေအနေများကို ဘယ်လိုညှိနှိုင်းနေထိုင်နေကြသလဲဆိုတာအပါအဝင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို ဘယ်လိုတုန့်ပြန်နေကြသလဲ။

အခန်း (၄) - မြန်မာပြည်သူတို့၏ တုန့်ပြန်ချက်များကို အားပေးသောအချက်များနှင့် ကန့်သတ်သောအချက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး ဖော်ပြထားပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်ရရှိထားသော ပြည်သူများက ဤကိစ္စကို ဘယ်လိုခံစားရသလဲနှင့်တုန့်ပြန်မှုများ စတင်နိုင်ရန်အတွက် ပြင်ပမှမည်သည့်အကူအညီများ လိုအပ်သလဲ။

အခန်း (၅) - မြန်မာနိုင်ငံ၏ သတင်းမီဒီယာအခြေအနေကို ပရိသတ်များထံရောက်ရှိနိုင်သော အကောင်းဆုံးလမ်းကြောင်းကို ရှင်းလင်းစွာသိရှိနိုင်ရန်အတွက်ကို ပုံဖော်ထားပါသည်။

အခန်း (၆) နှင့် (၇) တို့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကပရိသတ်များထံသို့ မီဒီယာများက ဘယ်လိုရောက်ရှိနိုင်မလဲနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန်အတွက် အကူအညီပေးနိုင်ရန် ကိစ္စများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

မာတိကာ

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ ဘဝအခြေအနေ
 - ပြည်သူများက ဘဝအခြေအနေများ တိုးတက်လာသည်ဟုခံစားရ
 - ကျန်းမာရေးသည် ပြည်သူများ၏ အကြီးဆုံးစိုးရိမ်ပူပန်မှုဖြစ်

- ၂။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုများ
 - ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းအပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်များ။ (ပိုမိုပြီး ပိုစိုစွတ်လာသည်)
 - အဓိကရင်းမြစ်များ။ (လောင်စာဆီ ရရှိနိုင်မှုမှာ စိုးရိမ်မှုတစ်ခု)
 - လေးပုံတစ်ပုံကျော်က လယ်ယာထုတ်လုပ်မှု လျော့ကျသည်ဟုခံစားရ
 - သီးနှံဖျက်ပိုးများ ပိုများလာပြီး သစ်ပင်များနည်းလာ
 - ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို သတိပြုမိသူများပြားသော်လည်း အကန့်အသတ်နှင့်သာနားလည်
 - အပြောင်းအလဲများ ဖန်တီးနိုင်ရန် အများစုက စွမ်းအားမဲ့သလိုခံစားနေရ

- ၃။ သက်ရောက်မှုများနှင့် တုန့်ပြန်မှုများ
 - ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းက ဝင်ငွေများကိုထိခိုက်နေ
 - ကျန်းမာရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဆက်နွယ်မှု
 - ပြည်သူ့ငါးယောက်တွင် တစ်ယောက်ကအလုပ်ပြောင်း
 - ကျေးလက်နေပြည်သူများ လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍စိုးရိမ်
 - ပြင်းထန်သောရာသီဥတုကို ပြည်သူများကတုန့်ပြန်မှုများဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ပြင်ဆင်မှု ရှိသည်ဟု မခံစားရ

- ၄။ ဆောင်ရွက်ချက်များကို အားပေးသောအချက်များနှင့် တားဆီးသောအချက်များ
 - အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုများကို လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများကလိုလား
 - အဖွဲ့အစည်းအလိုက် ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ယုံကြည်မှုရှိသော်လည်း သူတို့ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ရန်မသိ ရှိကြ
 - သတင်းအချက်အလက်များက ပြည်သူများကို လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်ကူညီပေး
 - လက်ရှိဖြစ်နေသော ရာသီဥတုအစီအစဉ်များကို အနည်းစုကသာသတိပြုမိ
 - စီးပွားရေးဆိုင်ရာလုံခြုံမှုရှိခြင်းသည် ဆောင်ရွက်ချက်များအတွက် တွန်းအားတစ်ခုဖြစ်
 - မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ။ သတင်းရရှိပြီး ဆောင်ရွက်လိုစိတ်ရှိ

- ၅။ မီဒီယာနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝန်းအခြေအနေ
 - မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြောင်းလဲနေသော မီဒီယာအခြေအနေ
 - သတင်းနှင့် ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းများသည် လူကြိုက်အများဆုံးမီဒီယာ
 - သတင်းရရှိသော အဓိကရင်းမြစ်များ မြို့ပေါ်တွင်တီဗီနှင့် ကျေးလက်တွင်ရေဒီယို

၆။ မိဒီယာနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းတို့က ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ချက်များကို ကူညီပေးနိုင်မလဲ

- ပရိသတ်များ
- လူမှုအသိုင်းအဝန်းများ
- အဖွဲ့အစည်းများ

၇။ ဦးစားပေးပရိသတ်များထံ ရောက်ရှိနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

- ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများ
- လယ်သမားများ
- ကမ်းရိုးတန်းဒေသနေ လူမှုအသိုင်းအဝန်းများ

၈။ ရှေ့ဆက်လုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ အဘယ်နည်း။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

အာရှရာသီဥတု၏ သုတေသနနည်းလမ်း

အရေအတွက်ကို အခြေခံသည့်သုတေသန

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အာရှရာသီဥတုစီမံကိန်းက လူပေါင်း ၃၀၀၀ ကို စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ ပထမဦးစွာ နိုင်ငံ၏ လူဦးရေကို ပထဝီအနေအထားအရ (ကမ်းရိုးတန်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ ခြောက်သွေ့၊ တောင်ပေါ်ဒေသနှင့် မြေပြန့်ဟူ၍) ဖြန့်ဝေခြားလိုက်ပါသည်။ ထိုပထဝီဒေသကြီးငါးခုတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးကိုကိုယ်စားပြုနိုင်သော လူဦးရေမူနာကို ရရှိနိုင်ရန်အတွက် သုတေသနသမားများသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော အရွယ်အစားနှင့် အမျိုးကျ ရှာဖွေသည့်နည်းလမ်း (PPS) ကိုအသုံးပြုခဲ့ကြပြီး ထိုနည်းလမ်းတွင် လေ့လာကွင်းဆင်းရမည့်နေရာများကို ကျယ်ပြန့်စွာဖြင့် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုများနှင့် ရပ်ကွက်များမှာ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသတို့တွင် အသေးဆုံးအုပ်ချုပ်ရေး ယူနစ်များဖြစ်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများကိုလည်း ကျယ်ပြန့်စွာဖြင့် ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး စစ်တမ်းကောက်ယူသည့် လှုပ်ရှားမှု၏နည်းဥပဒေသတစ်ခုကို အခြေခံ၍ အောင်မြင်သောတွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုတစ်ခု အပြီးတိုင်းတွင် အိမ်ထောင်စုငါးခုကိုကျော်ခဲ့ပါသည်။

ဤသုတေသနကို ၂၀၁၅ ခု ဇူလိုင်လမှ စက်တင်ဘာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှု အစပိုင်းကာလများတွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကြီးမားစွာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် လူမှုအသိုင်းအဝန်းများကို ကြီးမားသော ရိုက်ခတ်မှုများဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ အကယ်၍သာ ဤသုတေသနကိုအခြားအချိန်တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါက မတူညီသောရလဒ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မိုးရွာသွန်းမှုနှင့် ကြီးမားသောဆင့်တိုးမှုတွင် သဘောထားယူဆချက်များ ကွဲပြားနိုင်ပါသည်။

တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုပမာဏကို လျော့ချရန်အတွက် လေ့လာမှု၏အခန်း ၄ ခုသည် လေ့လာခဲ့သော လူဦးရေမူနာ ၏ တစ်ဝက် (၁၅၀၀ဦး) ကိုသာမေးမြန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခန်းများမှာ ရေ၊ လောင်စာနှင့် လှုပ်စစ်မီး ရရှိမှု၊ အစားအစာနှင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

နောက်ထပ် အချက်အလက်ရင်းမြစ်များ

အရည်အသွေး အခြေပြုသုတေသန

ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အသေးစားအရည်အသွေး အခြေပြုသုတေသန တစ်ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတုနှင့်သက်ဆိုင်သောဘေးအန္တရာယ်များကို ခံနိုင်ရည်တိုးတက်စေရန် ရည်ရွယ်ရေးဆွဲထားသော ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုကြေငြာချက်များ (PSAs) ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အသိပေးရန်အတွက် ရည်ရွယ်ခဲ့ပါသည်။

အုပ်စုဖွဲ့ အထူးပြုဆွေးနွေးမှုခြောက်ခုကို ကျေးလက်ဒေသတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ နေရာများမှာ ကွဲပြားခြား နားသော ရာသီဥတုဒေသများကိုကိုယ်စားပြုသော ခြောက်သွေ့၊ တောင်ပေါ်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်/ကမ်းရိုးတန်း ဒေသတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေနည်းပါးသော ပြည်သူများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် အခြေအနေကို ခံစားရနိုင်ချေအများဆုံး ဖြစ်သော ကြောင့် ယင်းတို့ လုပ်ကိုင်နေသော မြေနေရာပေါ်တွင် အဓိကအာရုံစိုက်ပြီး သုတေသနပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

BRACED က အတည်ပြုသော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

၂၀၁၆ ခု ဧပြီလတွင် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် အာရှရာသီဥတုအရေအတွက် အခြေပြုသုတေသန၏ အဓိကရှာဖွေ တွေ့ရှိချက်များကို မျှဝေရန်အတွက် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲက ရရှိလာသော ရလဒ်များကို ဆွေးနွေး၊ စိန်ခေါ်၊ အတည်ပြုနိုင်ရန် ပြည်သူလူထုပါဝင်သည့် အရေးကြီးသော ဖိုရမ်တစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ BRACED အဖွဲ့တွင်ပါဝင်သော မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကလည်း တွေ့ရှိချက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်ရန်အတွက် နောက်ခံအခြေအနေနှင့် ရှုမြင်ချက်အသစ်များကို ဖြည့်စည်းပေးခဲ့ပါသည်။

လေ့လာမှုနမူနာ

အာရှရာသီဥတုလေ့လာမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးကို ကိုယ်စားပြုသော အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် ပြည်သူများ၏အမြင်များကို ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ ဇယား ၁ က နမူနာတွင်ပါဝင်သောလူမျိုးအုပ်စုများကိုဖော်ပြ ထားပါသည်။ ဤသုတေသနလေ့လာမှုသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသန်းခေါင်စာရင်းတွင်ပါဝင်သော အသက်၊ ကျားမနှင့် နေရာဒေသအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဇယား ၁ ။ ။ သုတေသနတွင်ပါဝင်သော အမျိုးအစားများကို ခွဲခြမ်းလေ့လာကြည့်ခြင်း

လူအမျိုးအစားများ		စစ်တမ်းကောက်ယူမှု အချိုးအစား (weighted) စုစုပေါင်းလူဦးရေ ၃၀၀၀	
လိင်	မ	၅၃%	
	ကျား	၄၇%	
အသက်	၁၅-၂၄	၂၅%	
	၂၅-၃၄	၂၃%	
	၃၅-၄၄	၁၉%	
	၄၅-၅၄	၁၅%	
	၅၅-၆၄	၁၀%	
	၆၅+	၈%	
နေရာဒေသ	မြို့ပြ	၃၁%	
	ကျေးလက်	၆၉%	
	ကမ်းရိုးတန်း	တနင်္သာရီ၊ မွန်၊ ရခိုင်	၁၁%
	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်	ဧရာဝတီ	၁၂%
	ခြောက်သွေ့	စစ်ကိုင်း၊ မကွေး၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော်	၃၄%
	တောင်ပေါ်	ရှမ်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်း	၁၈%
	မြေပြန့်	ပဲခူး၊ ရန်ကုန်	၂၅%
ဝင်ငွေ	အလွန်ဆင်းရဲ	ငွေအလုံအလောက်မရှိ၊ စားစရာပင်မရှိ။	၈%
	ဆင်းရဲ	စားစရာတော့ရှိ၊ အဝတ်အစားဝယ်ဖို့မှာ ပြဿနာကြီးဖြစ်နေ။	၂၁%
	သက်တောင့်	စားစရာ၊ ဝတ်စရာတက်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် တီဗီ၊ ရေခဲ	၄၇%
	သက်သာရှိ	သေတ္တာစသောအသုံးအဆောင်များဝယ်နိုင်ရန်ခက်ခဲ။	
	ချမ်းသာ	အိမ်ထောင်သုံးပစ္စည်းများ ဝယ်ယူနိုင်၊ ကားဝယ်ဖို့တော့မဖြစ်နိုင်။	၂၀%
ပညာရေး	ဘာမဆိုဝယ်ယူရန်ဖြစ်နိုင်သို့သော်တန်ဖိုးကြီးအရာများဖြစ်သော	၃%	
	တိုက်ခန်းနှင့်အိမ်တော့မဝယ်နိုင်။		
	မည်သည့်ငွေရေးကြေးရေးပြဿနာမျှမရှိ။ လိုအပ်ပါက	၁%	
	တိုက်ခန်းနှင့် အိမ်လည်းဝယ်ယူနိုင်သည်။		
	ကျောင်းမနေဖူး	၁၃%	
မူလတန်း	၃၇%		
အလယ်တန်း	၂၄%		
အထက်တန်း	၁၆%		
ကောလိပ် သို့မဟုတ် တက္ကသိုလ်	၁၀%		
အလုပ်အကိုင်	လယ်သမား၊ လယ်လုပ်သား၊ တံငါ	၂၉%	
	ကျွမ်းကျင်လုပ်သား	၂၃%	
	အရည်အသွေးမပြည့်သောလုပ်သား	၁၄%	
	မိခို (အိမ်ထောင်ရှင်မ၊ ကျောင်းသား၊ ပင်စင်စား)	၃၄%	

မှတ်ချက်။ ။ ဂဏန်းများသည် အနီးစပ်ဆုံးအပြည့်ကိန်းများသို့ ယူထားခြင်းဖြစ်၍ အချို့နေရာများတွင်စုစုပေါင်းသည် ၁၀၀% ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

မြန်မာနိုင်ငံထဲက လူ့ဘဝ

ဤအခန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ ပြည်သူများမည်ကဲ့သို့ အသက်ရှင်နေထိုင်ကြသလဲနှင့် ယင်းတို့၏ အဓိကစိုးရိမ်ပူပန်မှု များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

ပြည်သူများသည် ယင်းတို့ ဘဝအခြေအနေများတိုးတက်လာသည်ဟု ခံစားကြရသည်။

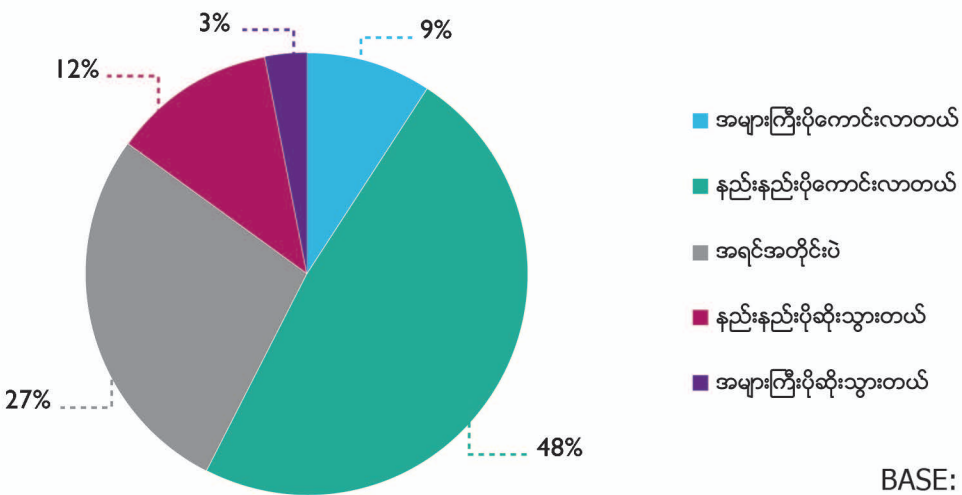
လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသည် အပြောင်းအလဲနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများရရှိလာသည့် အခြေအနေတစ်ခုကို ရောက်ရှိခဲ့သည်။ နိုင်ငံသည် ပို၍ဒီမိုကရေစီကျသော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တစ်ခုကို ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို နိုင်ငံစီးပွားရေးထဲသို့ ဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ စာနယ်ဇင်းလွတ်လပ်ခွင့်တွင် တိုးတက်မှုအချို့ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်များ ရေးဆွဲရာတွင် တိုးတက်မှုအနည်းငယ်ရရှိခဲ့ပါသည်။

ထိုအပြောင်းအလဲများသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်၍ လူတွေ့ရဲ့ထင်မြင်ချက်များတွင် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ဖြေဆိုသူအများစုက လွန်ခဲ့သောငါးနှစ်အတွင်း ယင်းတို့၏ဘဝအခြေအနေများ တိုးတက်လာခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်။ သို့သော်လည်း အနည်းငယ်သာတိုးတက်သည်ဟုထင်မြင်သောသူမှာ ၄၈% ရှိပြီး အများကြီး ကောင်းမွန်လာသည်ဟု ထင်မြင်သောသူမှာ ၉% ခန့်သာ ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် အခြေအနေများတိုးတက်လာသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် လျော်ညီစွာဖြေဆိုသူ ၅၃% က လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ယင်းတို့အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေသည် တိုးတက်လာခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ကြပြီး လျော့နည်းသွားသည်ဟုထင်မြင်သူမှာ ၁၉% သာ ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

အာရှရာသီဥတုသုတေသနအရ လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးကျေးဇူးများကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဆင်းရဲဆုံးအုပ်စုများက ခံစားခဲ့ရမှု နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဆင်းရဲသောအုပ်စုဝင်များမှာ ယင်းတို့ ဝင်ငွေတိုးတက်လာသည်ဟု ခံစားရနိုင်ချေနည်းပါးပါသည်။ (၃၈% သာရှိပြီးစုစုပေါင်း ၅၈% ထက်နည်းပါးပါသည်။) ငါးယောက်တွင်နှစ်ယောက်ကသာ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်အတွင်း ယင်းတို့၏ဘဝအခြေအနေ တိုးတက်လာသည်ဟု ခံစားရကြောင်းဖြေဆိုပါသည်။ (၄၁% သာရှိပြီး စုစုပေါင်း ၅၈% နှင့်နှိုင်းယှဉ်နိုင်ပါသည်။)

ပုံ ၁။ လက်ရှိဘဝအခြေအနေ (၂၀၁၅)နှင့် လွန်ခဲ့သောငါးနှစ်တာကာလ နှိုင်းယှဉ်ချက်

BASE: 3,000

မေးခွန်း။ လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်တာကာလနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် သင်ရဲ့ဘဝအခြေအနေ ပိုကောင်းလာသလား၊ ဆိုးလာသလား၊ အရင်အတိုင်းပဲလားဆိုတာ ပြောပြနိုင်မလား။

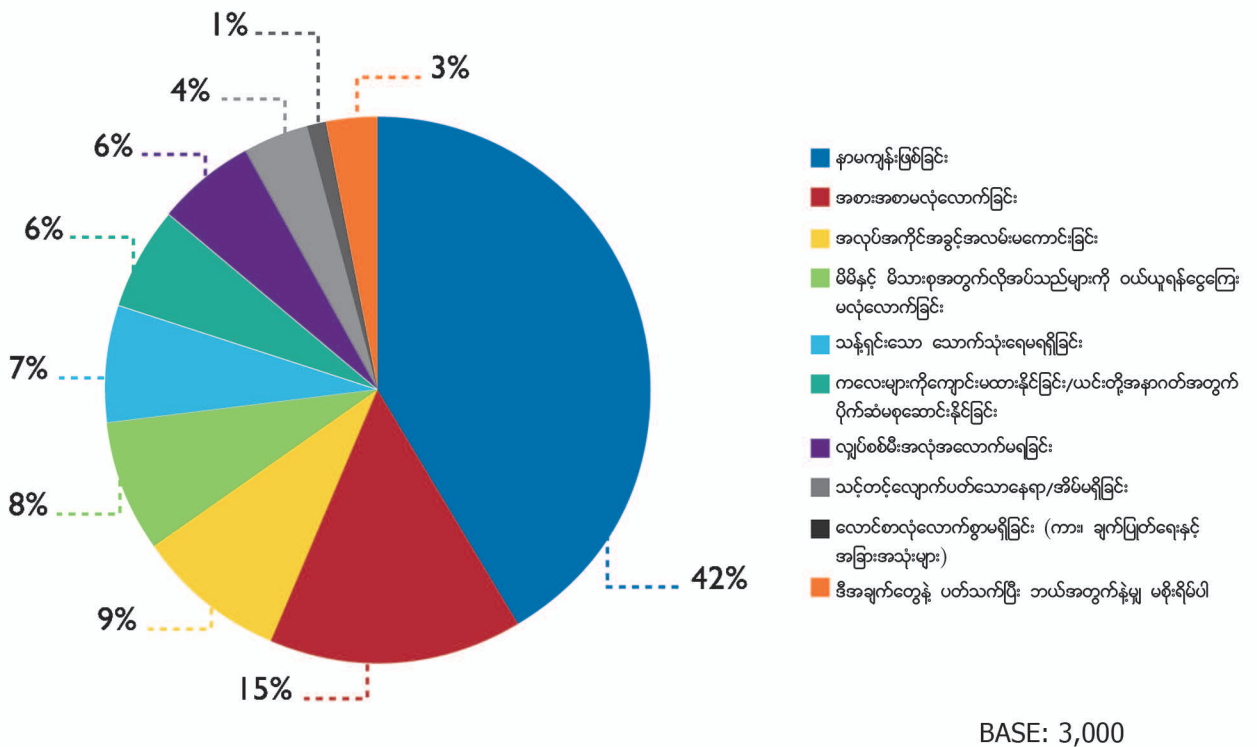
ကျန်းမာရေးသည် ပြည်သူတို့၏ အကြီးမားဆုံးသော စိုးရိမ်ပူပန်မှုဖြစ်

ယင်းတို့၏ အဓိကစိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို မေးမြန်းသောအခါတွင် ဖြေဆိုသူ ၄၂% က ယင်းတို့ အစိုးရိမ်ဆုံးမှာ ကျန်းမာရေး မကောင်းမည့်အချက်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုပါသည်။

ထိုအချက်မှာလည်း အာရှရာသီဥတုလေ့လာချက်များကအရ တစ်ခြားနိုင်ငံများမှ တွေ့ရှိချက်များနှင့် ဆင်တူမှု ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ နိုင်ငံတော်တော်များများတွင် ပြည်သူများ၏ အဓိကစိုးရိမ်ပူပန်မှုမှာ ကျန်းမာရေးကိစ္စပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ အချို့သောဖြေဆိုသူများ၏ အဓိကစိုးရိမ်ပူပန်မှုမှာ အခြားသော အခြေခံလိုအပ်ချက်များဖြစ်နေပါသည်။ သောက်သုံးရန် သန့်စင်သောရေအလုံအလောက်မရှိခြင်း (၃၂% အိန္ဒိယ)၊ သို့မဟုတ် လုံလောက်သောလျှပ်စစ်ဓါတ်အားမရှိခြင်း (၂၆% ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဝင်ငွေအနည်းဆုံးအုပ်စုထဲတွင် ကျန်းမာရေးသည် အရေးကြီးဆုံးစိုးရိမ်မှုအဖြစ် ဆက်လက်တည် ရှိနေပါသည်။ (၃၃% ရှိပြီး စုစုပေါင်းက ၄၂% ဖြစ်ခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်ပါသည်။) သို့သော်လည်း အဆင်းရဲဆုံး အုပ်စုမှ ဖြေဆိုသူများမှာ စားရန် အစားအစာလုံလောက်စွာ မရှိမှုကလည်း ယင်းတို့ရဲ့အကြီးဆုံးစိုးရိမ်မှုအဖြစ် ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။ (၂၆% ရှိပြီး ဖြေဆိုသူအားလုံး၏ ၁၅%)

ပုံ ၂ ။ ။ အကြီးမားဆုံး စိုးရိမ်ပူပန်မှု (စုစုပေါင်းဖြေဆိုသူများ၏ %)

မေးခွန်း။ ။ အောက်ပါတို့မှ မည်သည့်အချက်သည် ယခုအခါတွင် သင်တို့ရဲ့ အကြီးမားဆုံး စိုးရိမ်ပူပန်မှု ဖြစ်ပါသလဲ။

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုများ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်သူများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲနေသည်ကို သတိပြုမိကြပါသည်။ ဤအခန်းတွင် အပူချိန်၊ မိုးရွာသွန်းမှု၊ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများနှင့်တကွ ရရှိနိုင်သော အဓိကသယံဇာတရင်းမြစ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူများ၏ထင်မြင်ယူဆချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပြည်သူများ၏သိမြင်နားလည်မှုတို့ကိုလည်း အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုနှင့်သက်ဆိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရနိုင်သည့် အခြေအနေမြင့်မား

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကြိုတင်သတင်းရရှိနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ (ဥပမာ-ရေကြီးမှု၊ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း၊ ရေခမ်းခြောက်မှု)နှင့် ကြိုတင်သတင်းရရှိခြင်းမရှိဘဲ ချက်ချင်းဖြစ်ပွားတတ်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ (ဥပမာ-ငလျင်များ၊ မြေပြိုကျမှုများနှင့် ဆူနာမီများ) ကဲ့သို့သော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နိုင်သောအခြေအနေ ရှိပါသည်။ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသတွင်ဘေးအန္တရာယ် အများဆုံးနိုင်ငံများစာရင်းတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ဘေးအန္တရာယ်ရှာဖွေမှု မော်ဒယ်အရ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရာသီဥတုနှင့် သက်ဆိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်အရှိဆုံး ဒုတိယမြောက်နိုင်ငံအဖြစ်လည်း စာရင်းဝင်ထားပါသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ စတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများနှင့် နှစ်စဉ်ပုံမှန်ဆိုသလို ရင်ဆိုင် တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ အပြင်းထန်ဆုံး အဖြစ်အပျက်မှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းဖြစ်ပါသည်။ လူပေါင်း ၁၃၈,၀၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ရပါသည်။ လတ်တလောကာလ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အာရှရာသီဥတုသုတေသနပြုလုပ်နေသည့်အချိန်တွင် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း ကိုမန်သည် နိုင်ငံတွင်းသို့ ပြင်းထန်သောလေတိုက်ခတ်မှုများနှင့် မိုးရွာသွန်းမှုများစွာကို ယူဆောင်လာခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုမုန်တိုင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း အဆိုးဝါးဆုံး ရေလွှမ်းမိုးမှုနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ရေကြီးမှုနှင့်မြေပြိုကျမှုများကြောင့် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး ၁၂ ခုမှ လူပေါင်း ၁၆သန်းခန့် နေရာရွှေ့ပြောင်းခဲ့ရပါသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သူများ၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံ (၁၁%) သည် ရေလွှမ်းမိုးမှု ဒဏ်ခံစားရသောနေရာများတွင် နေထိုင်သည့် ပြည်သူများဖြစ်ပါသည်။

လူတိုင်းသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုသော စကားကိုမကြားဖူးပါ။ သို့သော် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းသည် လူတိုင်းအပေါ်သက်ရောက်မှုများရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုအချက်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် အာရှရာသီဥတုသုတေသနအဖွဲ့သားများသည် လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်တာကာလအတွင်း အပူချိန်ပြောင်းလဲလာမှု၊ မိုးရွာသွန်းမှုနှင့် လွန်ကဲသော မိုးလေဝသအဖြစ်အပျက်တို့အပေါ် ပြည်သူတို့၏ထင်မြင်ချက်အား ပထမဦးစွာမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက်ယင်းတို့က အစားအစာ၊ ရေ နှင့် စွမ်းအင်တို့ကဲ့သို့သော အဓိကသယံဇာတရင်းမြစ်များရရှိနိုင်မှု အပြောင်းအလဲများနှင့် ဖြေဆိုသူများပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေများ အပြောင်းအလဲတို့ကို ဆက်လက်မေးမြန်းကြပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မှ သုတေသနသမားများက ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သောမေးခွန်းများကို ဆက်လက်မေးမြန်းကြပါသည်။

ဤအခန်းတွင်လက်ရှိတည်ရှိနေပြီးသား မိုးလေဝသနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသည် အချက်များမပါဝင်ပါ။

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းအပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်များ။

ပိုပူပြီး ပိုမိုစိုစွတ်လာခြင်း

စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် ပြည်သူများအနေဖြင့် လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်တာကာလအတွင်း ရာသီဥတုမည်ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲသွားသည်ဟု ခံစားရပါရသလဲဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြေဆိုသူအားလုံးနီးပါးက ထောက်ပြကြသည်မှာ နွေရာသီ(၉-၃%) နှင့် ဆောင်းရာသီ (၆၉%) နှစ်ခုစလုံးတွင် အပူချိန်များ မြင့်တက်လာသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထို့အပြင် တစ်ဝက် (၅၂%) က မိုးရွာသွန်းမှုများ ပိုမိုများပြားလာသည်ဟု ခံစားကြရပါသည်။ (၃၁% သည် မိုးနည်းသွားသည်ဟု ခံစားကြရပါသည်။)

လွန်ကဲသော မိုးလေဝသအခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းရာတွင် လူအများစုက လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်တာကာလအတွင်း ဖြစ်သည့်ကြိမ်နှုန်းသည် ပုံမှန်သာဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်။ သို့သော် သုံးပုံတစ်ပုံခန့်ကတော့ ရေခမ်းခြောက်မှုများ (၃၆%) နှင့် ရေကြီးမှုများ (၃၄%) က ပိုများလာသည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်။ သုတေသနပြုလုပ်သည့်အချိန်တွင် ရေကြီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အချက်ကလည်း ဤရလဒ်များကို လွှမ်းမိုးမှုရှိနိုင်ပါသည်။ ရေကြီးသည့်ဒေသတွင်နေထိုင်သည့် ပြည်သူ ၇၈% သည် ရေကြီးမှုဖြစ်စဉ်များ တိုးပွားလာသည်ဟု ဖြေဆိုကြပြီး အခြားဒေသတွင်နေထိုင်သူများက ၂၈% သာ တိုးပွားလာသည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်။

နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် အပူချိန်မြင့်တက်လာမှုကို ခံစားရသည့်အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ကွဲပြားသော ပထဝီဇုန်များတွင် နေထိုင်သူများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုအပေါ် ကွဲပြားသောထင်မြင်ယူဆချက်များ ရှိနေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကမ်းရိုးတန်း ။ ယေဘုယျအဖြေများနှင့်နီးစပ်မှုရှိပြီး ကမ်းရိုးတန်းတွင်နေထိုင်သူများ၏ ထက်ဝက်ကျော် (၅၇%) မှာ မိုးရွာသွန်းမှုပမာဏတိုးပွားလာသည်ဟု ခံယူကြသည်။

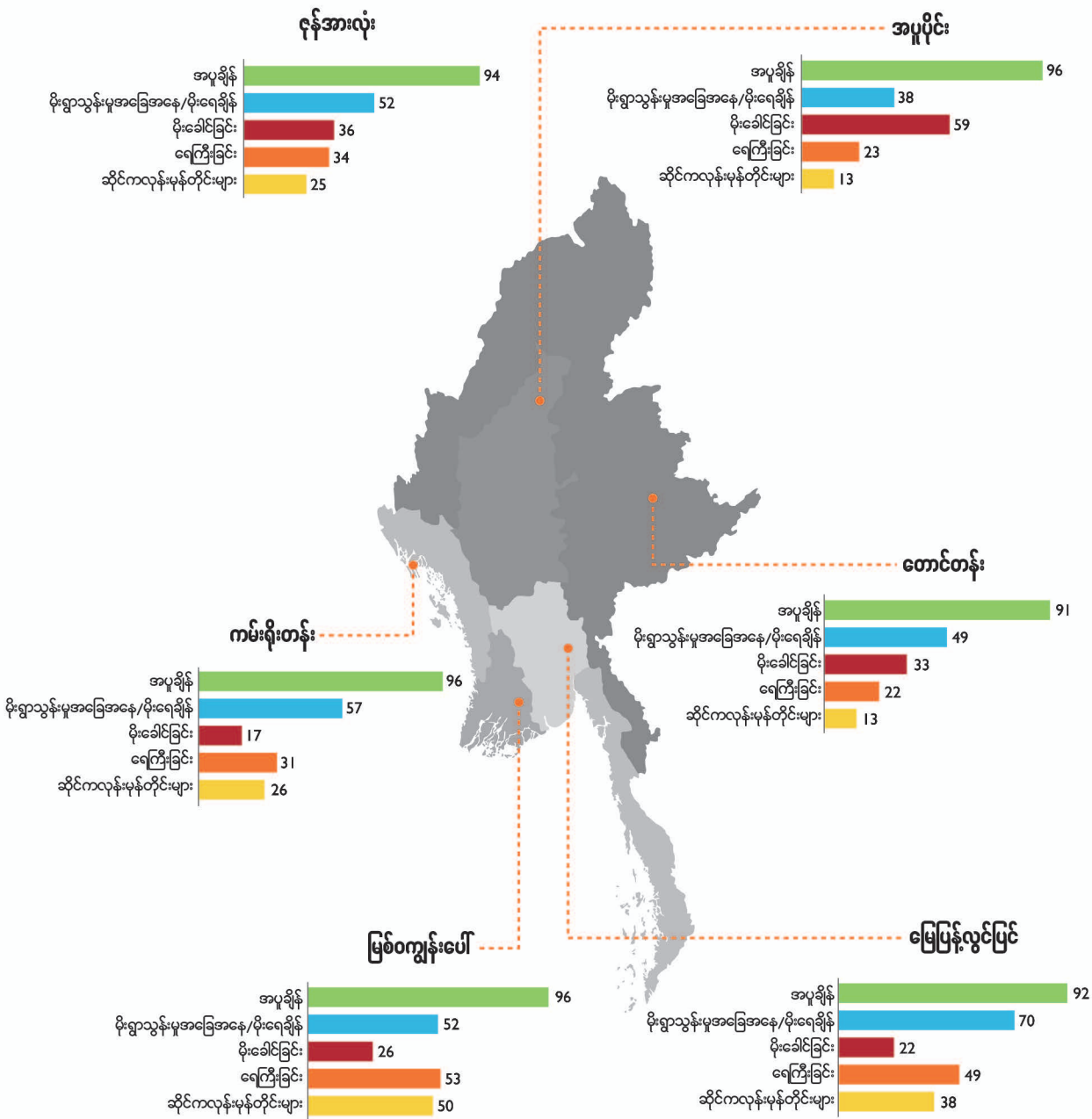
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် နေထိုင်သည့်ပြည်သူများသည် အပြောင်းအလဲများကို သတိပြုမိသည့် ရာခိုင်နှုန်း အများဆုံးဖြစ်သည်။ ဖြေဆိုသူများ၏ ထက်ဝက်ခန့်မှာ မိုးရွာသွန်းမှု (၅၂%)၊ ရေကြီးမှု (၅၃%)နှင့် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း (၅၀%) ဖြစ်ပွားမှုများတိုးပွားလာသည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်။

ပူပြင်းခြောက်သွေ့ဒေသ ။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ဒေသတွင် နေထိုင်သောသူများသည် ရေခမ်းခြောက်မှုများ တိုးပွားလာသည်ကို သတိအပြုမိကျဆုံး ဖြစ်သည်။ (၅၉%) ဤဇုန်တစ်ခုတည်းကသာ မိုးရေချိန်နည်းပါးသွားသည်ဟု လူအများစုက ခံစားကြရသောဇုန်ဖြစ်သည် (၅၁%)။

တောင်ပေါ်ဒေသ ။ တစ်ဝက်နီးပါး (၄၉%) ကမိုးရေချိန်တိုးလာသည်ဟုခံစားရပြီး သုံးပုံတစ်ပုံခန့် (၃၃%) က မိုးနည်းသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ သုံးပုံတစ်ပုံ (၃၃%) က ရေခမ်းခြောက်မှုတိုးပွားလာသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

မြေပြန့်ဒေသ ။ ဤနေရာတွင်နေထိုင်သောပြည်သူ ၇၀% က မိုးရွာသွန်းမှုတိုးပွားလာသည်ဟု ခံစားကြသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသပြီးလျှင် မြေပြန့်နေ ပြည်သူများသည် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသ အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်နှုန်းမြင့်မားလာသည်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ ၄၈% က ရေကြီးမှုများတိုးပွားလာသည်ဟု ခံစားကြရပြီး ၃၈% က ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းများ အဖြစ်များ လာသည်ကို ထောက်ပြကြသည်။

ပုံ ၃ ။ ။ ဇန်နဝါရီလအထိ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအပေါ်ထင်မြင်ယူဆမှုများ (စုစုပေါင်းဖြေဆိုသူ၏ %)

BASE: 3,000

မေးခွန်း။ ။ လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်တာကာလအတွင်း အောက်ပါဖြစ်ရပ်များတိုးပွားလာသည် သို့မဟုတ် ပုံမှန် သို့မဟုတ် လျော့နည်းသွားသည်ဟုထင်မြင်ပါသလား။ (အပူချိန်၊ မိုးရွာသွန်းမှု၊ ရေခမ်းခြောက်မှု၊ ရေကြီးမှုနှင့် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း) ဤဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည်မှာ ဇွေရာသီတွင် အပူချိန်ပြောင်းလဲမှုများကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဓိကသယံဇာတရင်းမြစ်များရရှိနိုင်မှု ။ ။ များသောအားဖြင့် မပြောင်းလဲသော်လည်း

လောင်စာရရှိမှုလျော့နည်းလာခြင်း

ယေဘုယျအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်သူများသည် ရေ၊ လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်တို့ကဲ့သို့သော အဓိက ရင်းမြစ်များကို ပုံမှန်ရရှိသည် သို့မဟုတ် တိုးတက်လာသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြို့ပြ နေပြည်သူများက ကျေးလက်နေပြည်သူများထက်ပို၍ ထိုအချက်ကိုထင်မြင်ကြပါသည်။

တစ်ဝက်ကျော် (၅၁%) သည် လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း ရေရရှိမှုအခြေအနေသည် တိုးတက်လာ သည်ဟု ခံစားကြရပြီး ၁၄% ကသာ လျော့နည်းသွားသည်ဟုဆိုသည်။

လျှပ်စစ်ဓါတ်အားရရှိခြင်းကို ဤကာလအတွင်း များသောအားဖြင့် ပုံမှန်ရရှိသည် သို့မဟုတ် အခြေအနေတိုး တက်လာသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့်ရှုမြင်ကြပါသည်။ ဖြေဆိုသူများ၏တစ်ဝက် (၅၀%) ကလွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ် အတွင်း လျှပ်စစ်ဓါတ်အားရရှိမှုမှာ တူတူပဲဖြစ်သည်ဟု ပြောကြပြီး (၄၆%)ကတော့ တိုးတက်လာသည်ဟုဆိုသည်။ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားတိုးတက်ရရှိလာသည်ဟု မြို့နေပြည်သူများက ကျေးလက်နေပြည်သူများထက် ပို၍ခံစား ကြရသည်။ (၆၄% နှင့် ၃၈% အသီးသီး)

လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်တာကာလအတွင်း နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် ထင်းကဲ့သို့သောလောင်စာရှာဖွေရသည့် အခက်အခဲ မှာ လျော့ကျသွားသည်ဟု အများစု (၄၂%) က ထင်မြင်ကြပြီး ၂၂% ကသာ အခက်အခဲများတိုးလာသည်ဟု ခံစားရသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲအပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဇုန်ကြီးငါးခုသည် ရင်းမြစ်များ ကိုရရှိရန် အခက်အခဲများတစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူညီကြပါ။

ကမ်းရိုးတန်း ။ ။ ကမ်းရိုးတန်းနေပြည်သူများ၏ထက်ဝက်ကျော်က ရေရရှိမှုသည် အရင်အတိုင်းပဲဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသော်လည်း ဤဇုန်တွင်နေကြသူများသည် ရေရရှိမှုတိုးတက်လာသည်ဟု ပြောဆိုသူအနည်းဆုံးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ (၃၃% ကသာ တိုးတက်သည်ဟုပြောပြီး ဇုန်အားလုံး၏ ပျမ်းမျှ ၅၅% ထက်နည်းသည်)

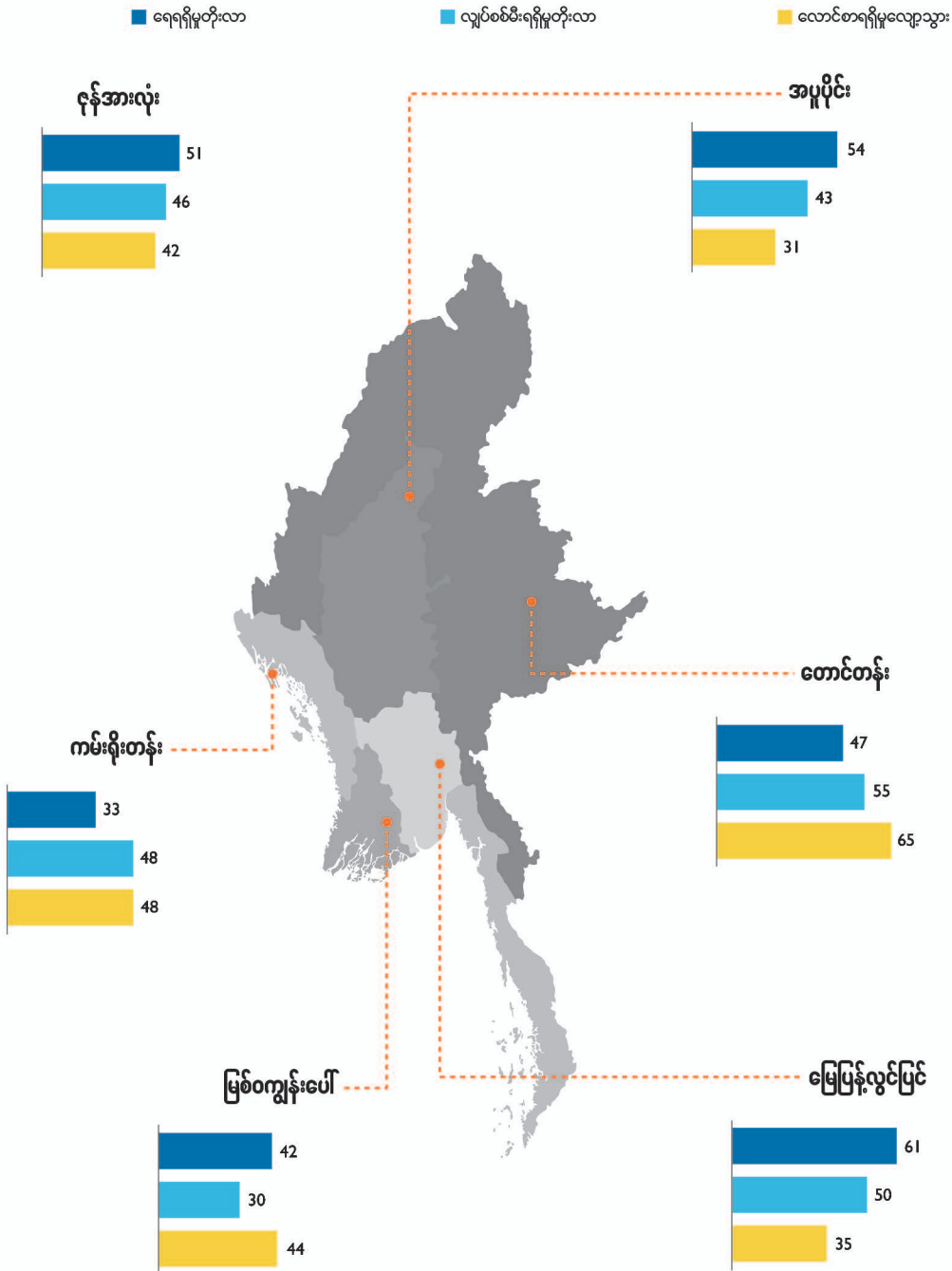
မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ။ ။ ဖြေဆိုသူ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် (၆၆%) က လျှပ်စစ်ရရှိနိုင်မှုသည် အရင်အတိုင်းပဲဖြစ်နေသည်ဟု ဖြေဆိုပြီး ဤဇုန်မှပြည်သူများသည် လျှပ်စစ်ရရှိမှုတိုးတက်လာသည်ဟု ပြောဆိုသူအနည်းဆုံးဖြစ်သည်။ (အားလုံး က ၄၆% ပြောသည့်အချိန်တွင် ၃၀% ကသာ ပြောသည်။)

ခြောက်သွေ့ဒေသ ။ ။ ဒေသတွင်း ရေခမ်းခြောက်မှုများ မြင့်မားသော်လည်း ခြောက်သွေ့ဒေသမှ ပြည်သူ များသည် ရေရရှိနိုင်မှုတိုးတက်လာသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်(၅၄%)။ ယင်းတို့သည် လောင်စာရရှိနိုင်မှု လျော့ နည်းသွားသည်ဟု ပြောဆိုသူအနည်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ (ဇုန်အားလုံးပျမ်းမျှမှာ ၄၂% ရှိပြီးဤဇုန်တွင် ၃၁% ကသာပြောကြားသည်။)

တောင်ပေါ်ဒေသ ။ ။ ပြည်သူများက လောင်စာရရှိရန်အတွက် အခက်အခဲများတိုးလာသည်ကို ခံစားရ သည်။ ၆၅% သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်များအတွင်း လောင်စာရရှိနိုင်သည့် အခြေအနေသည် လျော့ကျသွားသည်ဟု ပြောဆိုပြီး ၁၅% ကသာ တိုးတက်လာသည်ဟုခံစားရသည်။

မြေပြန့်ဒေသ ။ ။ မြေပြန့်နေပြည်သူများမှာ ရေရရှိနိုင်မှုမြင့်တက်လာသည်ဟု ခံစားကြရသည်။ (၆၁% ရှိပြီး ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းမှာ ၅၁% ဖြစ်သည်။) ဤဇုန်အတွင်းရှိ ၈% ကသာ ရေရရှိနိုင်မှုလျော့နည်းသွားသည်ဟု ဆိုသည်။

ပုံ ၄ ။ ။ သဘာဝရင်းမြစ်များရရှိနိုင်မှုတွင်ပြောင်းလဲမှုများအပေါ်ထင်မြင်ယူဆချက်များ (စုစုပေါင်း၏%)

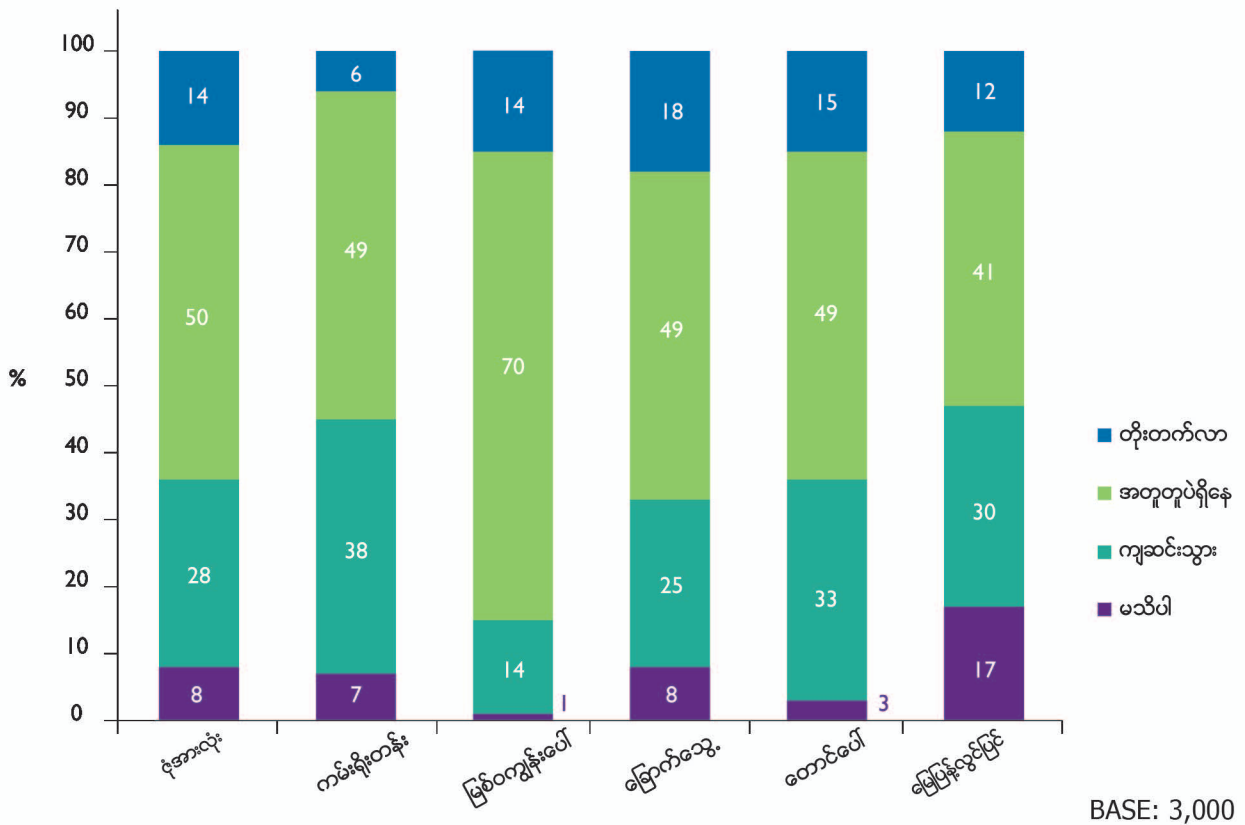
BASE: 3,000

မေးခွန်း။ ။ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း အောက်ပါအချက်များသည် (ရေ၊ လျှပ်စစ်နှင့် လောင်စာ) တိုးတက်လာပါသလား၊ အရင်အတိုင်းပဲလား သို့မဟုတ် လျော့နည်းသွားပါသလား။

လေးပုံတစ်ပုံကျော်က လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုများ ကျဆင်းသွားခဲ့သည်ဟု ခံစားရ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြေဆိုသူထက်ဝက်ခန့် (၅၀%) က လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုပမာဏမှာ လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်တာကာလအတွင်း ရပ်တန့်နေခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ၂၈% က လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း သီးနှံများနှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ပေါက်ရောက်နိုင်သည့်စွမ်းရည်များ ကျဆင်းသွားခဲ့သည်ဟု ခံစားကြရပြီး ၁၄% ကသာ တိုးတက်လာသည်ဟု ခံစားရပါသည်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသတစ်လျှောက်တွင် နေထိုင်သော ပြည်သူအများစုက လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုမှာကျဆင်းသွားခဲ့သည်ဟု အများဆုံး (၃၈%) ယူဆကြပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသနှင့် ခြောက်သွေ့သောဒေသတို့မှာမူ အနည်းငယ်သော ပြည်သူများကသာ ထိုအချက်ကိုခံစားခဲ့ကြရသည်။

ပုံ ၅ ။ ။ လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုတွင် ထင်မြင်သည့်အပြောင်းအလဲများ

မေးခွန်း။ ။ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း လယ်ယာထုတ်လုပ်မှု-သီးနှံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ထုတ်လုပ်နိုင်သောမြေစွမ်းရည်သည် တိုးတက်လာသလား၊ အရင်အတိုင်းပဲလား သို့မဟုတ် ကျဆင်းသွားသလား ဖြေဆိုပါ။

သီးနှံဖျက်ပိုးများတိုးပွားလာပြီး သစ်ပင်များလျော့နည်းလာခြင်း

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့်အတူတူ မြန်မာနိုင်ငံရှိပြည်သူများသည် လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း ယင်းတို့၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များ အကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ကို သတိပြုလက်ခံကြပါသည်။ ခုနှစ်ဆယ့်ကိုးရာခိုင်နှုန်းသော ဖြေဆိုသူများက အင်းဆက်များနှင့်သီးနှံဖျက်ပိုးများ တိုးပွားလာသည်ဟု ခံစားကြရပါသည်။ ထိုအချက်မှာ ပျမ်းမျှ အာရှရာသီဥတုအခြေအနေ (၄၇%) ထက် သိသိသာသာ မြင့်မားနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေဆိုသူ ၈% ကသာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သီးနှံဖျက်ပိုးများ လျော့နည်းသွားသည်ဟု ခံစားရ

ကြောင်း ဖြေဆိုပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသား ၆၂% ခန့်မှာ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း သစ်ပင်များစွာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်ဟု ရှုမြင်ကြပါသည်။ ထိုအဖြေကို တောင်တန်းဒေသတွင် နေထိုင်သူများက အများဆုံး (၇၉%) ဖြေဆိုကြပါသည်။ အဆိုပါတွေ့ရှိချက်များကို အခြေခံပြီး ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့အစည်း (FAO) ကမြန်မာ နိုင်ငံတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှု မြင့်မားလျက်ရှိကြောင်း သက်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံ သည် နှစ်စဉ်သစ်တော ၅၄၆၀၀၀ ဟတ်တာ (၁.၃ သန်းဧက) ခန့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးလျက်ရှိပါသည်။

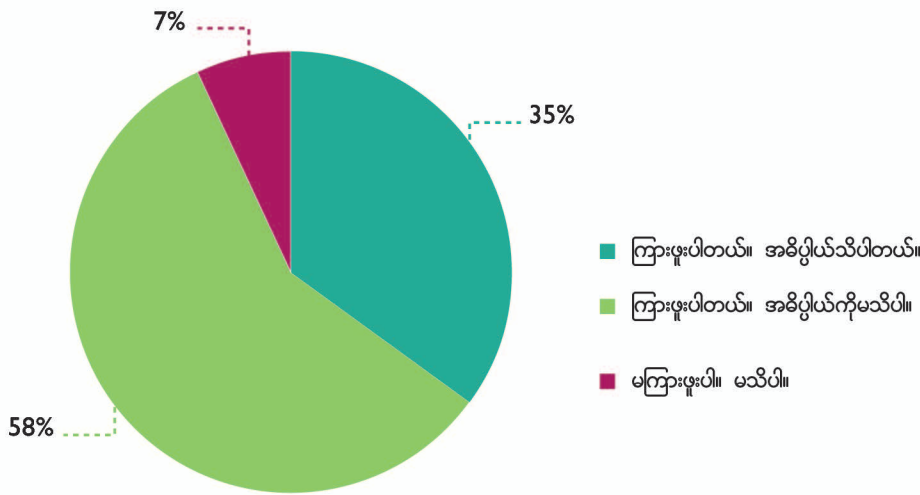
ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းကို သတိပြုမိသူများပြားသော်လည်း နားလည်မှုကနည်းပါး

လေ့လာမှု၏အဆုံးတွင် သုတေသနသမားများက ဖြေဆိုသူများကို ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုသော စကားလုံး ကို သိရှိပါသလားဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုစကားလုံးကို သိရှိကြားဖူးသူအရေအတွက်မှာ အလွန်မြင့်မားပါသည်။ ၉၃% က သူတို့ ထိုစကားလုံးကို ကြားဖူးကြောင်းဖြေဆိုပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသုတေသန ပြုလုပ်ခဲ့သော အခြားနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်အတော်မြင့်မားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါ သည်။ အခြားနိုင်ငံများမှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၆၇% သာ သိရှိကြပါသည်။

သို့သော်လည်း စကားလုံးကိုသိရှိခြင်းသည် မြင့်မားစွာနားလည်သည်ဟုမဆိုလိုပါ။ ၃၅% ကသာ ထိုစကားလုံး က ဘာကိုဆိုလိုကြောင်းသိသည်ဟု မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိကြသည်။ အာရှရာသီဥတုက လေ့လာခဲ့သော အခြားနိုင်ငံများတွင် ၅၁% က သိသည်ဟု မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိကြသည်။ ထိုအချက်မှာ တရုတ်နှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတို့တွင် ၂၀၁၂ လေ့လာချက်အရ သိသိသာသာမြင့်မားသည်ကို တွေ့ရသည်။ (၇၀% နှင့် ၆၂% တို့ဖြစ်ကြသည်။)

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဆိုတာဘာလဲဟု ပြောပြသောအခါတွင်မူ အားလုံးနီးပါး (၉-၄%) က ယင်းတို့နိုင်ငံ တွင် ဖြစ်ပွားနေကြောင်း သဘောတူညီကြပါသည်။

ပုံ ၆ ။ ။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဟူသောစကားလုံးကို ကြားဖူးသူများ (စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ %)

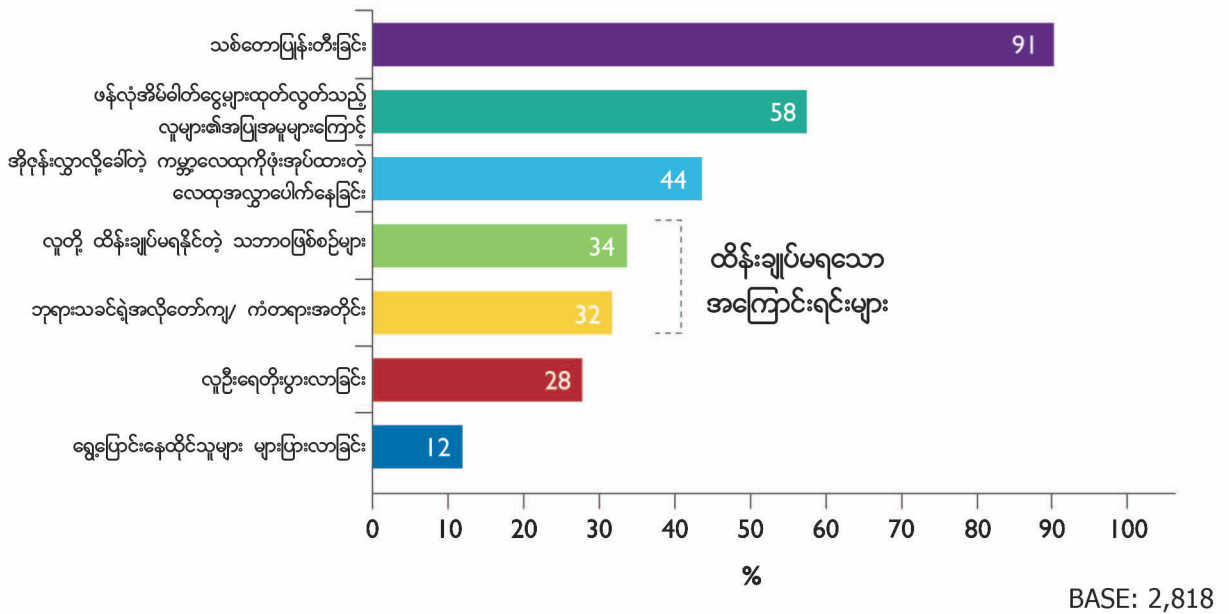
BASE: 3,000

မေးခွန်း ။ ။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဟူသော စကားလုံးကို ကြားဖူးပါသလား။

ပြည်သူအများစုက အပြောင်းအလဲများသည် ထိန်းချုပ်မရနိုင်သောအချက်များကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြ

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်းကို မေးမြန်းကြည့်သောအခါ မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများက သစ်ပင်များ ဆုံရှုံးရခြင်း (၉-၁%) ကို ထောက်ပြကြပါသည်။ အပေါ်မှာတွေ့ခဲ့သလို နိုင်ငံတွင်းကြီးမားသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် ဖြစ်မည်ဟု ယူဆကြပါသည်။

ပုံ ၇။ ။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းအကြောင်းရင်းများ (%)

မေးခွန်း ။ ။ အောက်ပါတို့မှ မည်သည့်အချက်သည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို ဖြစ်ပွားစေသော အဓိက အကြောင်းရင်းများဟု ထင်ပါသလဲ။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟု ယုံကြည်သူများကိုသာ မေးမြန်းပါ။ တစ်ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်ခွင့်ရှိပါသည်။

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများကို သိရှိခြင်းမရှိဟု ခံစားရသော ကျေးလက်နေပြည်သူများမှာ တူညီသော အကြောင်းရင်းများကိုထောက်ပြကြသော်လည်း ယုံကြည်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သောအချက်များကို လူက ပြုလုပ်သော အကြောင်းတရားများထက် ပို၍ထောက်ပြကြသည်။ (ကျေးရွာတွင် ၃၄% ရှိပြီးမြို့တွင် ၂၇% သာရှိသည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။) ဤအချက်မှာ အာရှရာသီဥတုက လေ့လာခဲ့သော အခြားနိုင်ငံများ၏ ပျမ်းမျှနှုန်းထက် (၁၈%) အများကြီးပိုများသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

BRACED စီမံကိန်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ဘီဘီစီဒီယာအက်ရှင်က ပြုလုပ်ခဲ့သော အရည်အသွေးအခြေပြုသုတေသနလုပ်ငန်းတွင် လူတစ်ဦးချင်းစီနှင့် လူ့အသိုင်းအဝန်းများကို အပြစ်ပေးရန်အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများနှင့် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု လူအများအပြားက ယုံကြည်ကြသည်ဟုဖော်ထုတ်ပြသခဲ့သည်။

“ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုတာ လူတွေရဲ့မကောင်းမှုတွေကြောင့် ဖြစ်ပွားတာ။ အခုမိုးအကြီးအကျယ်ရွာ(ရေကြီး)တယ်ဆိုတာ လူတွေရဲ့မကောင်းမှုတွေကိုဆေးကြောဖို့ဖြစ်ပါတယ်။”

ခြောက်သွေ့ဒေသမှ လူငယ်အမျိုးသားတစ်ဦး

“လူသားများအနေဖြင့်ဘယ်လောက်ပဲ ကြိုးစားသည်ဖြစ်ပါစေ (ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့်) အကျိုးမရှိပါ။ ဘုရားသခင်ကသာ တက်နိုင်ပါသည်။”

တောင်ပေါ်ဒေသမှ အသက်ကြီးအမျိုးသမီးတစ်ဦး

“မြန်မာပြက္ခဒိန်တွင် ကိုးခုမြောက်နှစ်တိုင်းတွင် မုန်တိုင်းနှင့် ရေကြီးမှုများဖြစ်မည်ဟု ဆိုရိုးစကားတစ်ခုရှိပါသည်။ မာလာ၊ နာဂစ်နှင့် ဆူနာမီ ဒါတွေအားလုံးက ကိုးခုမြောက်နှစ်တွေမှာ ဖြစ်ခဲ့တာချည်းပါပဲ”

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ အသက်ကြီးအမျိုးသားတစ်ဦး

ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲများသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းအားအပြင်မှ အချက်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ဘာသာရေးနှင့် ရိုးရာယုံကြည်မှုသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သက်ရောက်မှုများကို နားလည်ရာတွင် အဓိကကျသောအချက်တစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများ သည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုသည်မှာက ဘာသာရေးနှင့် ရိုးရာယုံကြည်မှုအတိုင်း ကံကြမ္မာ၏လက်ထဲ တွင်ရှိသည်ဟု ခံစားရသည်ဆိုလျှင် ယင်းတို့သည် အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များပြုလုပ်ခြင်းသည် အကျိုးကျေးဇူး များရရှိနိုင်သည်ဟု ခံစားရတော့မည်မဟုတ်ချေ။

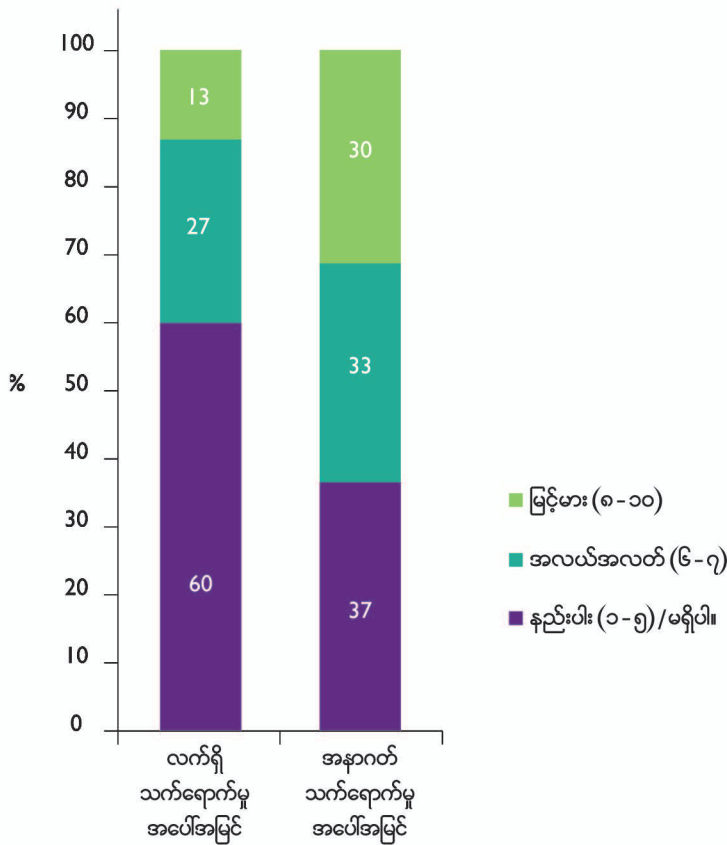
သက်ရောက်မှုများနှင့် တုန့်ပြန်မှုများ

ပြီးခဲ့သောအခန်းတွင် ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲ၏ သက်ရောက်မှုများနှင့် ပြည်သူများ၏ဘဝတွင် အရေးကြီးသော ရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှုအခြေအနေတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ယခုအခန်းတွင် အဆိုပါသက်ရောက်မှုများကို ပြည်သူများကမည်ကဲ့သို့ တုန့်ပြန်နေကြသလဲဆိုတာကို အသေးစိတ်ကြည့်ရှုသွားပါမည်။

အာရှရာသီဥတုလေ့လာမှုတွင် ဖြေဆိုကြသူများမှတွေ့ရှိရသည်မှာ အဓိကရင်းမြစ်များရရှိနိုင်မှုအပေါ် သက်ရောက်မှုများနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ သက်ရောက်မှုများကို ခွဲခြားရန်ခက်ခဲသည်ဆိုသော အချက် ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျှင် စစ်တမ်းကောက်သည့်မေးခွန်းများကို ယခုလို ရေးသားနိုင်ပါသည်။ သင်က ရေ၊ စားစရာ၊ လျှပ်စစ်နှင့် လောင်စာရရှိနိုင်မှုအခြေအနေနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အခြေအနေမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပြီးပါပြီ။ နောက်ထပ်မေးမြန်းမည့် မေးခွန်းများမှာ သင်၏ဘဝအပေါ် ရိုက်ခတ်မှုများကိုမေးမြန်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အပြောင်းအလဲ၏ သက်ရောက်မှုများ
ပစ္စုပ္ပန်ကာလတွင်နည်းနေသေးသော်လည်း နောက်ထပ်ပိုများလာမည်။

ပုံ ၈ ။ ။ ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ပြောင်းလဲမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော သက်ရောက်မှုများ

	ဒေသအားလုံး	ကမ်းရိုးတန်း	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်	ခြောက်သွေ့	တောင်ပေါ်	မြေပြန့်
စစ်တမ်းကောက် လူဦးရေ	၃၀၀၀	၃၄၀	၃၃၀	၉၈၀	၅၈၀	၇၃၀
လက်ရှိမြင့်မားသော သက်ရောက်မှု	၁၃%	၈%	၁၉%	၁၀%	၁၈%	၁၂%
အနာဂတ်တွင် မြင့်မားလာနိုင်သော သက်ရောက်မှု	၃၀%	၂၀%	၃၈%	၂၉%	၃၁%	၃၃%

မေးခွန်း ။ ။ ထိုပြောင်းလဲမှုများ (ရေ အစားအစာရရှိနိုင်မှု၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု) က လက်ရှိကာလတွင် သင်၏ ဘဝအပေါ် ဘယ်လောက်အထိသက်ရောက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါသလဲ။

မေးခွန်း ။ ။ ထိုပြောင်းလဲမှုများ (ရေ အစားအစာရရှိနိုင်မှု၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု)သည် အနာဂတ်ကာလတွင် သင်၏ ဘဝအပေါ် ဘယ်လောက်အထိ သက်ရောက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါသလဲ။

သုတေသနသမားများက မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများကို ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များရရှိနိုင်မှု အပြောင်းအလဲအပေါ် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့က ကြီးမားသောအပြောင်းအလဲများဖြစ်နေသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြသော်လည်း ၁၃% ကသာ လက်ရှိကာလတွင် ကြီးမားသောသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။

ဤနေ့တွင်နေထိုင်သည့် ပြည်သူများသည် လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း ယင်းတို့၏သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကြီးမားသောအပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု ထင်မြင်ကြသော်လည်း ကမ်းရိုးတန်းနေထိုင်နေထိုင်သည့် ပြည်သူများက ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များရရှိနိုင်မှု အပြောင်းအလဲသည် ကြီးမားသော သက်ရောက်မှုများရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသည့်ရာခိုင်နှုန်းအနည်းဆုံးပင် ဖြစ်သည်။ (၈%) ကမ်းရိုးတန်းနေထိုင်ပင် လက်ရှိကာလ သက်ရောက်မှုများကို ၂% ပဲ ရှိသည်ဟု ယူဆသည့် တနင်္သာရီဒေသ၊ ၅% ရှိသည်ဟု ထင်မြင်သော မွန်ဒေသနှင့် ၂၁% ထင်မြင်သောရခိုင်ဒေသတို့ဟူ၍ ကွဲပြားချက် ကြီးမားသည်ကိုလည်းတွေ့ရသည်။

ဒေသအားလုံး၏ရလဒ်များက ညွှန်ပြသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများကို လူတွေ့သိမြင်ခြင်းနှင့် ထိုအပြောင်းအလဲများကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်သောအန္တရာယ်များကို သိမြင်ခြင်း နှစ်ခုသည် ဆက်စပ်မှုမရှိဘဲ ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုအချက်သည် အခြားအာရှရာသီဥတုလေ့လာမှုထဲမှ နိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် သိသာစွာထူးခြားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အိမ်နီးချင်းဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် ၃၄% သည် အပြောင်းအလဲများသည် ယင်းတို့ဘဝကို သက်ရောက်မှုများရှိနေသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ အပြောင်းအလဲနှင့်သက်ရောက်မှုအပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်ကွဲပြားရသည့် အကြောင်းရင်းတစ်ခုမှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိပြည်သူများသည် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ပုံမှန်ခံစားနေရသောကြောင့် ထိုအဖြစ် အပျက်များကို နေ့စဉ်ဘဝ၏ ရှောင်လွှဲမရနိုင်သော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ်သာ ရှုမြင်ကြပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများနှင့် နေ့စဉ်ရင်ဆိုင်နေရသောစိန်ခေါ်မှုများကို ချိတ်ဆက်မှု မပြုလုပ်ကြတော့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သက်ရောက်မှုများသည် လက်ရှိကာလတွင် မြင့်မားခြင်းမရှိသေးသော်လည်း အနာဂတ်တွင် ယင်းတို့ဘဝများကို ပိုကြီးမားစွာ သက်ရောက်လာလိမ့်မည်ဟု မြန်မာပြည်သူများက ယူဆကြပါသည်။ ၃၀% က အနာဂတ်တွင် ပိုပြင်းထန်လာလိမ့်မည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် တစ်ခြားနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းစပ်မှုရှိသည်ကို တွေ့ရ

ပါသည်။ အခြားနိုင်ငံများတွင်လည်း အနာဂတ်တွင်သက်ရောက်မှုများက လက်ရှိကာလထက် ပိုများလာလိမ့်မည် ဟု ထင်မြင်ကြပါသည်။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတစ်ခုတည်းကသာ ထိုပုံစံနှင့်မကိုက်ညီဘဲ ကွဲထွက်နေပါသည်။ (ဇယား-၂ ကိုရှုပါ။)

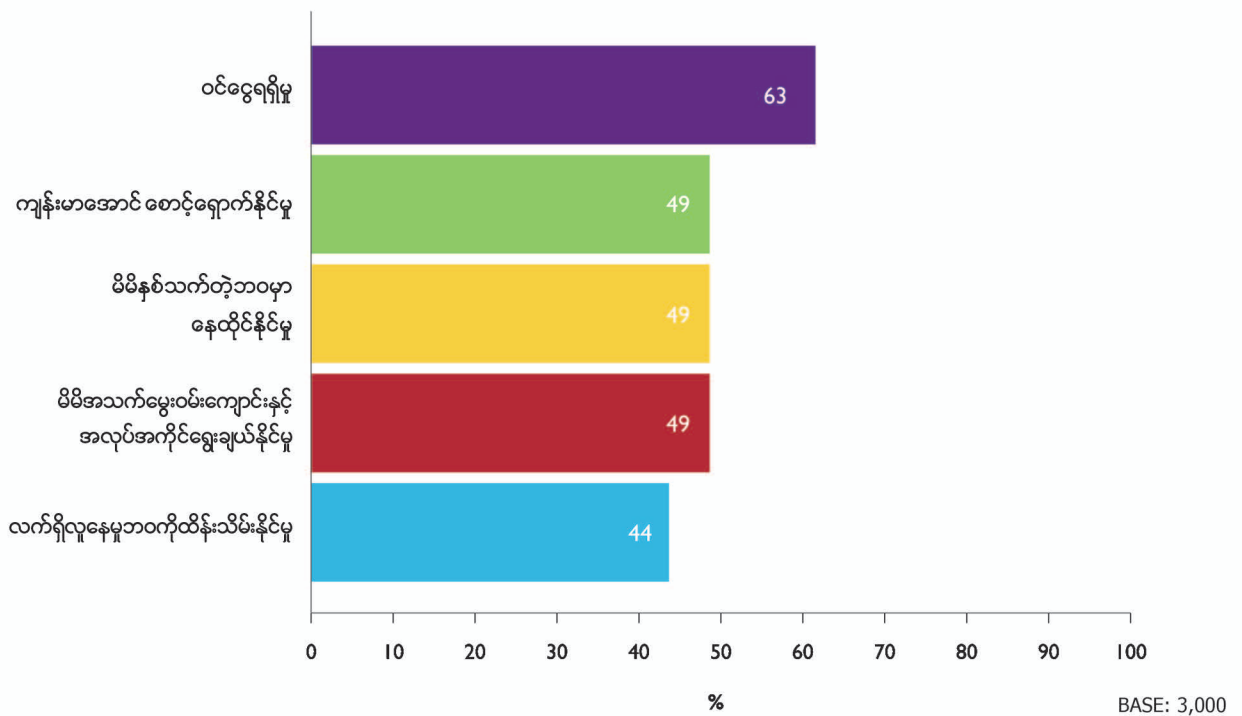
ဇယား ၃ ။ ။ ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များပြောင်းလဲမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာမည့်သက်ရောက်မှုများ (အရူရာသီဥတု)

	မြန်မာ	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	တရုတ်	အိန္ဒိယ	အင်ဒိုနီးရှား	နီပေါ	ပါကစ္စတန်	ဗီယက်နမ်
စစ်တမ်းကောက်လူဦးရေ	၃၀၀၀	၃၅၇၈	၅၀၆၂	၈၃၆၈	၄၉၈၅	၂၃၅၄	၄၁၂၈	၃၄၈၆
လက်ရှိမြင့်မားသော သက်ရောက်မှု	၁၃%	၃၄%	၂၀%	၄၀%	၂၂%	၁၇%	၄၄%	၃၀%
အနာဂတ်တွင် မြင့်မားလာနိုင်သော သက်ရောက်မှု	၃၀%	၅၂%	၃၃%	၅၇%	၄၃%	၆၆%	၄၄%	၄၆%

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ကျန်းမာရေးအပေါ်သက်ရောက်နေသော ပြောင်းလဲမှုများ

ယင်းတို့၏ဘဝများအပေါ် ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များရရှိနိုင်မှု အပြောင်းအလဲများသည် မည်မျှအထိ သက်ရောက် မှုများရှိသည့်အကြောင်း မေးမြန်းသည့်အခါတွင်ဖြေဆိုသူများမှ ဝင်ငွေရရှိနိုင်မှုအပေါ် စိုးရိမ်မှုများ မရှိကြောင်းပြောကြားပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် ဘဝအဆင်ပြေမှုအချက်တို့က နောက်ကလိုက်ပါသည်။

ပုံ ၉ ။ ။ ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများ၏သက်ရောက်မှု (အလွန် သို့မဟုတ် တော်တော်လေးသက်ရောက်သော %)

မေးခွန်း။ ။ သင်၏အမြင်တွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ဤပြောင်းလဲမှုများ (ရေ၊ အစားအစာရရှိမှုနှင့် ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲများ)သည် သင်၏မည်သည့်စွမ်းဆောင်ရည်ကို ထိခိုက်စေပါသလဲ။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများက ဝင်ငွေများကိုထိခိုက်နေ

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် ယင်းတို့၏ ဝင်ငွေရှာနိုင်စွမ်းကို သက်ရောက်မှုများရှိသည်ဟု ခံစားရခြင်းသည် အံ့ဩစရာမဟုတ်ပါ။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ငါးဖမ်းခြင်းကဲ့သို့သော မြေအပေါ်အခြေခံသည့်လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်သူအချိုးအစားမြင့်မားသည့် အတွက် ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ခြောက်သွေ့ဒေသတွင် နေထိုင်သောပြည်သူများသည်က ရေခမ်းခြောက်မှုသည် လယ်ယာထုတ်လုပ်နိုင် စွမ်းအားကို ဆိုးဝါးစွာထိခိုက်စေသည်ဟု ဖြေဆိုပါသည်။ ထိုအချက်ကြောင့် ယင်းတို့၏ဝင်ငွေကို လျော့ကျသွား မည်ကို အထူးစိုးရိမ်နေကြပါသည်။ ၆၇% က ယင်းတို့ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းအား ကျဆင်းသွားသည်ဟု ခံစား ကြရပါသည်။

ဇယား ၄ ။ ။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများကြောင့် ဝင်ငွေရှာနိုင်စွမ်း အားအပေါ် သက်ရောက်မှု(%)

	ဒေသအားလုံး	ကမ်းရိုးတန်း	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်	ခြောက်သွေ့	တောင်ပေါ်	မြေပြန့်
စစ်တမ်းကောက် လူဦးရေ	၃၀၀၀	၃၄၀	၃၇၀	၉၈၀	၅၈၀	၇၃၀
အနည်းငယ် သက်ရောက်	၄၂%	၃၈%	၃၆%	၄၉%	၃၇%	၃၉%
အများကြီး သက်ရောက်	၂၁%	၁၉%	၂၇%	၁၈%	၂၀%	၂၃%
အပြည့်အဝ သက်ရောက်	၆၂%	၅၅%	၆၃%	၆၇%	၅၅%	၆၂%

မေးခွန်း။ ။ သင်၏ ထင်မြင်ချက်အရ ဤအပြောင်းအလဲများ (အစားအစာနှင့် ရေရရှိနိုင်မှုနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း) သည် သင်၏ဝင်ငွေရှာနိုင်စွမ်းအားကို ထိခိုက်စေပါသလား။

ကျန်းမာရေး - သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဆက်သွယ်ချက်

၄၉% သော ဖြေဆိုသူများသည် ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲခြင်းများကြောင့် ယင်းတို့ ကျန်းမာစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးကိုထိခိုက်စေသည်ဟုဆိုပါသည်။ ထိုအချက်က နိုင်ငံတွင်းကျန်းမာရေးအပေါ် ကျယ်ပြန့် သော စိုးရိမ်ပူပန်မှုများရှိနေခြင်းကို ထောက်ပြပါသည်။

အပြောင်းအလဲများသည် ယင်းတို့၏ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေသည်ဟု ယုံကြည်သူများသည်က ခန့်မှန်းရ ခက်သော ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းများ (၃၃%)နှင့် အပူချိန်မြင့်မားမှုကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း (၂၀%) တို့ကို ထောက်ပြပါသည်။

BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့များသည်က ရာသီဥတုနှင့် ဆက်စပ်သောကျန်းမာရေးပြဿနာများ မြန်မာနိုင်ငံတစ် တဝန်းတွင် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်ကိုလည်း ထောက်ပြကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြင့်မားသောအပူချိန်များကြောင့် ရေရရှိမှုခက်ခဲခြင်း၊ မသန့်ရှင်းသောသောက်ရေများ သောက်သုံးရခြင်းတို့ကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့နှင့် အခြား ရောဂါများဖြစ်ပွားခြင်းတို့ကို သတိပြုမိကြပါသည်။

သုတေသနသမားများသည် ဖြေဆိုသူများကို ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း အစားအစာ၊ ရေနံနှင့် စွမ်းအင် မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတစ်ခုတရားပြုလုပ်ခဲ့ရပါသလားဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

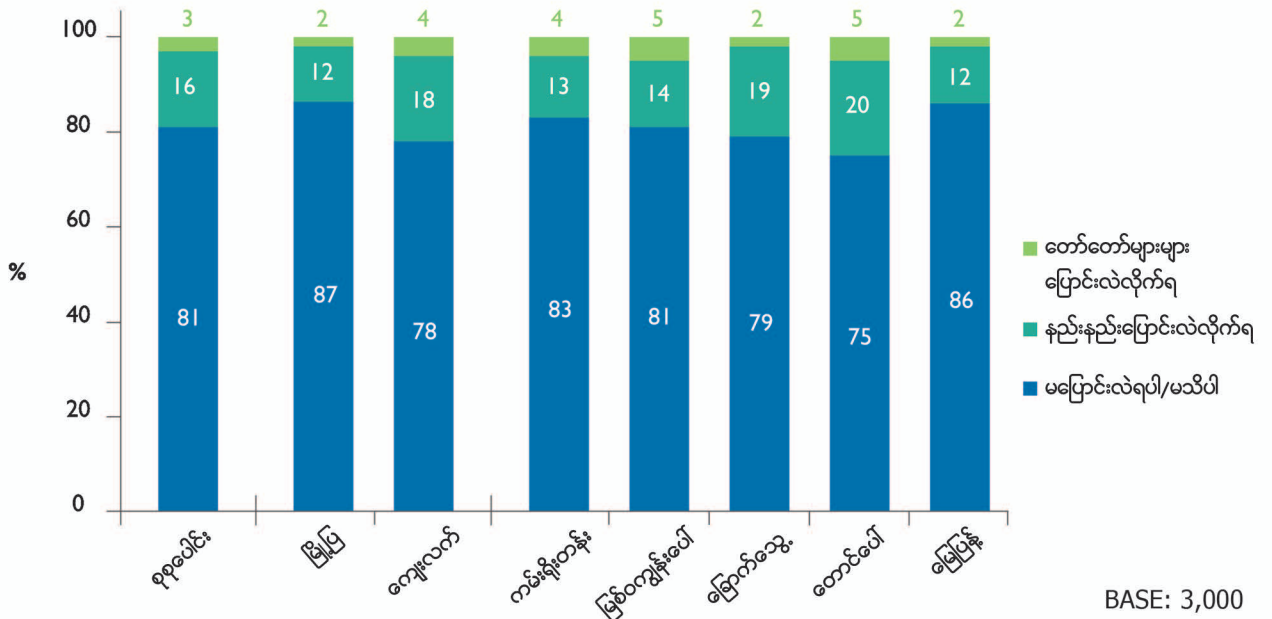
အာရှရာသီဥတုအဖွဲ့က ချိန်ညှိနေထိုင်ရခြင်း၊ အပြောင်းအလဲများပြုလုပ်ရခြင်း သို့မဟုတ် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှုများ ပြောင်းလဲရခြင်းစသည့် စကားလုံးများ အသုံးပြုပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများကို ပြည်သူများ၏ တုန့်ပြန်ချက်ကို သိရှိနိုင်ရန်မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အာရှရာသီဥတု၏ အကဲဖြတ်ချက်တွင် အပြောင်း အလဲများ တုန့်ပြန်ချက်များက ရေတိုနှင့်ရေရှည်ကာလတို့တွင် မည်မျှအထိကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်သလဲဆိုတာကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်းမရှိပါ။

ငါးယောက်မှာ တစ်ယောက်က အလုပ်ပြောင်းခဲ့ပါတယ်။

ငါးပုံတစ်ပုံနီးပါး (၁၉%) သည် ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများ ကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကို တနည်းနည်းဖြင့် ပြောင်းလဲခဲ့ကြောင်းဖြေဆိုပါသည်။ အာရှရာသီဥတု လေ့လာမှုအရအခြားဒေသတွင်းနိုင်ငံများ၏ ပျမ်းမျှနှုန်းထား (၁၈%)နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။

ကျေးလက်နေပြည်သူများမှာ ယင်းတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပိုပြောင်းလဲရနိုင်ချေပိုများပါသည်။ (၂၂% ရှိပြီး မြို့နေပြည်သူ ၁၃% ကသာပြောင်းလဲရသည်။) ဒေသအလိုက်ပြောရမည်ဆိုလျှင် တောင်ပေါ်ဒေသနှင့် ခြောက်သွေ့ဒေသမှ ပြည်သူများသည်က အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများကို ပို၍ပြောင်းလဲခဲ့ရပါသည်။

ပုံ ၁၀ ။ ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အပြောင်းအလဲ

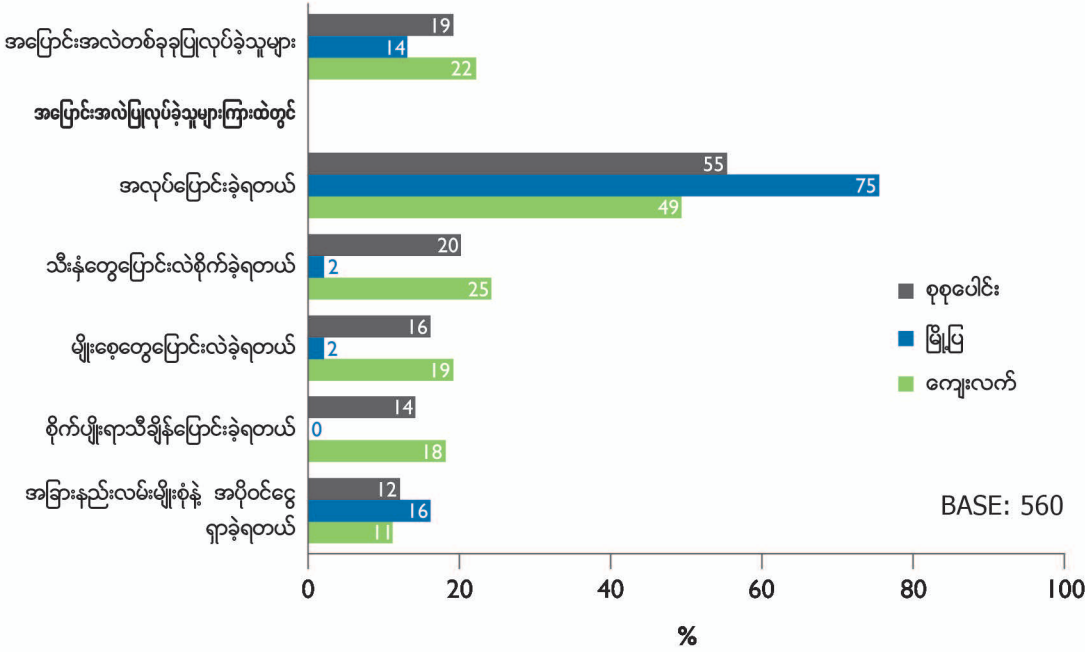
မေးခွန်း ။ ။ အစ်ကို/အစ်မတို့ အခုရင်ဆိုင်ကောင်းရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ရေအရင်းအမြစ်၊ အစားအစာ၊ စွမ်း အင်ရယူနိုင်တဲ့နေရာတွေနဲ့ မိုးလေဝသ/ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုတွေကြောင့် အစ်ကို/အစ်မ ဒါမှမဟုတ် အစ်ကို/ အစ်မတို့ မိသားစုက လက်ရှိလုပ်နေတဲ့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု/အလုပ်အကိုင်တွေမှာ ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်လိုက် ရတာမျိုးရှိဖူးပါသလား။

မြို့ပြဒေသများတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခြင်းအပြောင်းအလဲကို အလုပ်အကိုင်ပြောင်းလဲခြင်းပေါ်တွင် အာရုံစိုက်ပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများကတော့ စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံသော အပြောင်းအလဲများကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိပါသည်။

အပြောင်းအလဲတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ခဲ့ရသူများသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်အတွက် နောက်ထပ်ပြုပြင်မှု များပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်ဟုထင်မြင်ကြပါသည်။ (၆၅% ရှိပြီး အပြောင်းအလဲမလုပ်ခဲ့သူများကတော့ ၂၃% သာ ရှိပါသည်။) နောက်ထပ်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ရန် စိတ်အားအထက်သန်ဆုံးအုပ်စုလည်း ဖြစ်သည်။ (၇၀% ခန့်ကဖြေဆိုပြီးမည်သည့် အပြောင်းအလဲမှ မလုပ်သူများက ၃၁%)

အခြားနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများသည် အလုပ်အကိုင် သို့မဟုတ် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှုပုံစံကို ပြောင်းလဲရန်ဆန္ဒနည်းပါးသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၃၉% ကသာ အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ် လိုသည်ဟုဖြေဆိုပြီး အာရှရာသီဥတုကလေးလားသော ခုနှစ်နိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းမှာ ၄၈% နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့် နိုင်ပါသည်။ အပြောင်းအလဲလုပ်လိုစိတ် အမြင့်မားဆုံးနိုင်ငံမှာ နီပေါ (၈၅%) နှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် (၆၈%) ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးနိုင်ငံမှာ အိန္ဒိယ (၃၀%) ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ ၁၁ ။ ။ ပြုလုပ်ခဲ့သော အပြောင်းအလဲများ (အမြင့်မားဆုံး တုန့်ပြန်မှုငါးခု၏ % ကိုသာဖော်ပြထား)

မေးခွန်း။ ။ ဘယ်လိုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအတွက် အပြောင်းအလဲများပြုလုပ်ခဲ့ရပါသလဲ။ (အများကြီး ပြုလုပ်ခဲ့ရသည် သို့မဟုတ် အချို့ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့သူများကိုမေးမြန်းပါ။)

ကျေးလက်နေပြည်သူများက လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သောကိစ္စများ

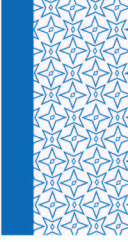
အရင်ကထောက်ပြခဲ့သလို ဖြေဆိုသူ ၂၈% က လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားသည် လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ကျဆင်းခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထိုအဖြေက လယ်သမားများကြားတွင် ပိုမြင့်မားပါသည်။ (၃၃%)

သုတေသနသမားများက ထိုကဲ့သို့ လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုများကျဆင်းလာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်ကဲ့သို့သော တုန့်ပြန် ဆောင်ရွက်ချက်များပြုလုပ်နေပါသလဲဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ကျေးလက်နေပြည်သူများက နည်းလမ်း အမျိုးမျိုးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများထက်ပို၍ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးမှုနှင့်ဆိုင်သော ပြောင်းလဲမှုများကို ပို၍ဆောင်ရွက်နိုင်ချေများပါသည်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် နေထိုင်သည့်ပြည်သူများက ဆောင်ရွက်ချက်အများဆုံး ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အစား အစာလေလွင့်မှုများကိုလျော့ချခြင်း (၇၉%၊ ဒေသအားလုံးတွင် ၆၁%)၊ သီးနှံအသစ်သို့မဟုတ် တိရိစ္ဆာန်အသစ် မွေးမြူခြင်း (၇၀% ရှိပြီး ဒေသအားလုံးတွင် ၄၄%) လယ်ယာထုတ်ကုန်ဈေးနှုန်းများရှာဖွေခြင်း (၅၈%၊ ဒေသ အားလုံး ၃၃%)

ခြောက်သွေ့ဒေသတွင် လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းခြင်းပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် တစ်နိုင်ငံလုံးပျမ်းမျှ ထက် အများကြီးပိုမိုလုပ်ဆောင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဤဒေသတွင် ပို၍အဆင့်မြင်သောပြောင်းလဲခြင်းများ ဖြစ်သည့် မြေဩဇာကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ (၅၄%၊ ဒေသအားလုံးတွင် ပျမ်းမျှ ၃၉%)၊ ပိုးသတ်ဆေးများ အသုံးပြုခြင်း (၅၃%၊ ဒေသအားလုံးတွင် ပျမ်းမျှ ၃၇%)၊ သီးနှံအလှည့်ကျစိုက်ပျိုးခြင်း (၅၁%၊ ဒေသအားလုံးတွင် ပျမ်းမျှ ၃၅%) တို့ကိုပြုလုပ်ကြသည့်နှုန်းထား ပို၍မြင့်မားပါသည်။ ခြောက်သွေ့ဒေသတွင်နေထိုင်သော ပြည်သူ များသည် အစိုးရ သို့မဟုတ် NGO များထံမှ အကြံဉာဏ်ရယူခြင်းလည်းပိုများပါသည်။ (၁၇%၊ ဒေသအားလုံး တွင် ပျမ်းမျှ ၉%)

အလွန်ဆင်းရဲသော ဝင်ငွေရှိသည့်ဖြေဆိုသူများသည် လယ်ယာထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန် အချို့ဆောင်ရွက် ချက်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအရာများသည် သေးငယ်သောဆောင်ရွက်ချက်များဖြစ်သော အစားအစာ ပြောင်းစားခြင်း၊ အစားအစာအလေအလွင့်များလျော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ငွေချေးခြင်းတို့ဖြစ်ကြပြီးရေရှည်အပြောင်း အလဲများကိုမူ မပြုလုပ်ကြပါ။

ဇယား ၃ ။ ။ အစားအစာရရှိနိုင်မှုနှင့် ဈေးနှုန်းပြောင်းလဲမှုအပေါ် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ (%)

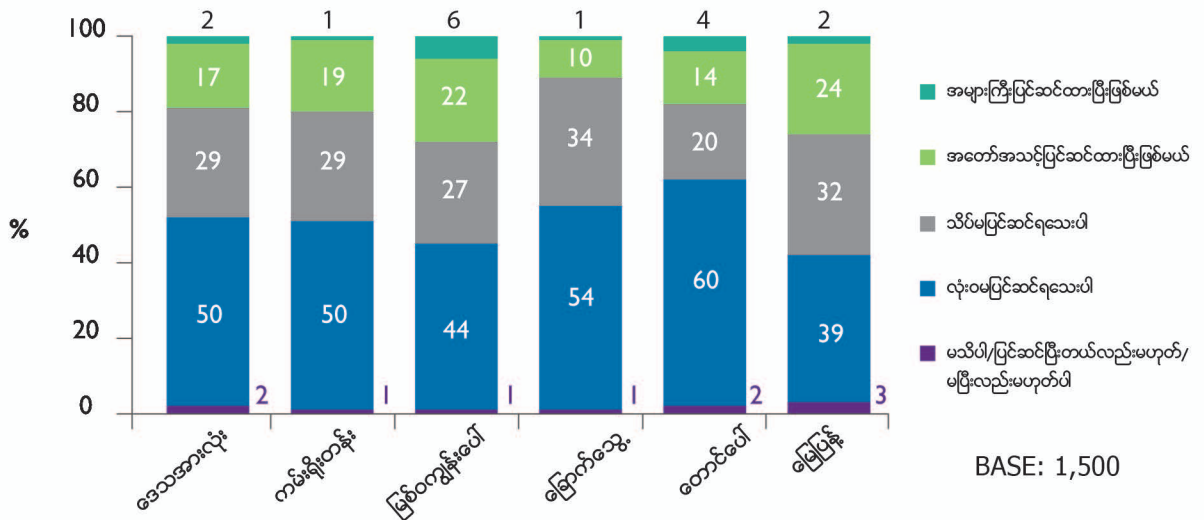
		စုစုပေါင်း	ကျေးလက်	မြို့ပြ
စစ်တမ်းကောက်ယူသောလူဦးရေ		၁၅၀၀	၁၀၅၅	၄၄၅
အစားအသောက်နှင့် ဆိုင်သော ပြောင်းလဲမှုများ	အစားအစာ အလေအလွင့်များလျော့ချခြင်း	၆၁%	၆၀%	၆၁%
	အစားအစာ ပြောင်းစားခြင်း	၄၇%	၄၉%	၄၂%
	အစားအစာကို ကြာရှည်စွာ သိုလှောင်ထားခြင်း	၁၆%	၁၅%	၁၇%
စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆိုင်သော ပြောင်းလဲမှုများ	အမျိုးမျိုးသောသီးနှံများနှင့် မွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များစိုက်ပျိုးမွေးမြူခြင်း	၄၄%	၅၉%	၁၃%
	မြေဩဇာကောင်းစေရန်လုပ်ဆောင်ခြင်း (ဝါတ်မြေဩဇာသုံးခြင်း)	၃၉%	၅၃%	၆%
	သီးနှံထွက်တိုးစေရန် ပိုးသတ်ဆေးများသုံးခြင်း	၃၇%	၅၁%	၅%
	သီးနှံအလှည့်ကျစိုက်ပျိုးခြင်း	၃၅%	၄၇%	၇%
ပြင်ပအထောက်အပံ့	ငွေချေးခြင်း	၃၃%	၄၁%	၁၄%
	သီးနှံများနှင့်မွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များ ဈေးနှုန်းစုံစမ်းခြင်း	၃၃%	၄၄%	၁၀%
	လူ့အသိုင်းအဝန်းတွင်းရှိ အခြားသူများထံမှ အစားအစာချေးငှားခြင်း	၂၀%	၂၅%	၈%
	အစိုးရနှင့် NGO များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရယူခြင်း	၁၀%	၁၃%	၂%

မေးခွန်း။ ။ အစားအစာ ဈေးနှုန်း/အစားအစာရရှိနိုင်မှု အပြောင်းအလဲများကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါတို့သည် လူများက ဆောင်ရွက်နေသောလုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်လုပ်ငန်းကို ကိုယ်က လုပ်ဆောင် နေပါသလဲ။

လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေကို ပြည်သူများက တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များပြုလုပ်နေကြသော်လည်း လုံလောက်စွာ ပြင်ဆင်ထားသည်ဟု မခံစားရ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြေဆိုသူလေးပုံသုံးပုံခန့် (၇၄%) က လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများဖြစ်သော ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းနှင့်ရေကြီးမှုများကို စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့ လွန်ကဲသော ရာသီဥတုအခြေအနေအတွက် ဘယ်လောက်ပြင်ဆင်ထားမှုရှိသလဲဟုမေးမြန်းသောအခါတွင် ၇၉% က လုံလောက်စွာပြင်ဆင်ထားမှုမရှိကြောင်းဖြေဆိုပြီး ၅၀% က လုံးဝပြင်ဆင်ထားမှုမရှိကြောင်း ဖြေဆိုကြပါ သည်။

ပုံ ၁၂ ။ ။ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားမှု

မေးခွန်း ။ ။ အကယ်၍ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေ သို့မဟုတ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရပါက သင်သည်မည်မျှအထိ ပြင်ဆင်ထားပြီးပြီလဲ၊ ပြင်ဆင်ထားပြီးပြီလား သို့မဟုတ် မပြင် ဆင်ထားရသေးဘူးလား။

သုတေသနသမားများက လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေအတွက် ဘာတွေပြင်ဆင်ထားဖို့လိုမလဲဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူ အများစုက ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ခုခုကိုတော့ အနည်းဆုံး ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး အများအားဖြင့် အရင်းအမြစ်များကို စုဆောင်းမှု (နေအိမ်များပြောင်းရွှေ့ခြင်း သို့မဟုတ် ငွေစုခြင်း) ထက်စာလျှင် အချိန်ကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်အလုပ် (မိုးလေဝသ သတင်းများနားထောင်မှု၊ ကြိုတင်သတိပေးချက်များရယူရန် စာရင်းပေးမှု) တို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဇုန်အသီးသီးတွင် နေထိုင်ကြသော ပြည်သူများမှာ ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိသော လွန်ကဲသောမိုးလေဝသ အခြေအနေ များကို ပြင်ဆင်ရန်အတွက် ကွဲပြားခြားနားသောလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသနှင့် မြေပြန့်ဒေသတို့က တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ အများဆုံးပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင် လိုစိတ်ရှိသည့် သဘောကိုပြသခဲ့ပါသည်။

BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့များ၏ တုန့်ပြန်မှတ်ချက်များကပြောကြသည်မှာ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအတွက် တုန့်ပြန်နိုင် စွမ်းနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်စွမ်းသည် ယင်းတို့မည်သည့်နေရာတွင်နေထိုင်သလဲဆိုသော အချက် အပေါ်မူတည်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ပြည်သူများသည် ရေကြီးမှုကိုပုံမှန်ခံစား နေရပြီး ပြောင်းရွှေ့နိုင်သည့် လမ်းကြောင်းမှာလည်း အကန့်အသတ်နှင့်သာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့က ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ချေပိုများသည်။ သို့သော်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်သည် တူညီသောရာသီဥတုအခြေအနေများနှင့် ရင်ဆိုင်ရလေ့ရှိသော်လည်း ပြည်သူများသည် တောင်ပေါ်ဒေသများသို့ ကြိုတင်ပြောင်းရွှေ့ပုန်းရှောင်ခိုအောင်း နိုင်သည့်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတွင်အားနည်းမှုများရှိနိုင်ပါသည်။

ဇယား ၄ ။ ။ အခြေအနေများအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ချက်များ (ထိပ်ပိုင်းငါးခုကိုသာ ဇုန်အလိုက် ဖော်ပြထားပါသည်။)

	ဒေသအားလုံး	ကမ်းရိုးတန်း	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်	ခြောက်သွေ့	တောင်ပေါ်	မြေပြန့်
စုစုပေါင်းလူဦးရေ	၁၅၀၀	၁၇၀	၁၈၅	၄၉၀	၂၉၀	၃၆၅
မိုးလေဝသသတင်း နားထောင်	၈၃%	၇၈%	၉၀%	၈၇%	၆၅%	၉၂%
ရှေးဦးကြိုတင်သတိ ပေးချက်များရယူထား	၅၅%	၃၈%	၆၀%	၆၅%	၂၈%	၆၆%
အမြဲတမ်းအိမ်နေရာကို ပြောင်းရွှေ့	၃၇%	၄၀%	၃၄%	၃၂%	၄၅%	၃၇%
ငွေစုဆောင်း	၃၆%	၃၄%	၃၁%	၃၂%	၄၀%	၄၀%
အစားအစာသိုလှောင်	၃၄%	၃၀%	၄၀%	၂၉%	၄၅%	၃၁%

မေးခွန်း ။ ။ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသ အခြေအနေကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူများပြုလုပ်နိုင်သော အချို့သော ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ လောလောဆယ်တွင် မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုလုပ်နေပါသလဲ။ အရင်ကရော မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသလဲ။

အလွန်ဆင်းရဲသော ပြည်သူများမှာ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းနှင့် ရေကြီးမှုတို့ကဲ့သို့သော လွန်ကဲသော မိုးလေဝသ အခြေအနေများသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း ပိုမိုများပြားတိုးတက်လာသည်ကို သတိပြုမိကြပါ သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ထိုအုပ်စုသည် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ကို အစိုးရိမ်ဆုံးအုပ်စုပင် ဖြစ်ပါသည်။ (၈၁% ရှိပြီး ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၄% ဖြစ်သည်) သို့သော်လည်း ယင်းတို့သည် လက်ရှိတွင်ရော အတိတ်ကာလတွင်ရော ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်နေရာတွင်မူ အနည်းဆုံးပင်ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဇယား ၅ ။ ။ လွန်ကဲသော မိုးလေဝသအခြေအနေအတွက် ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ချက်များ (အများဆုံးငါးခုကိုသာ ဝင်ငွေအလိုက်ဖော်ပြထားပါသည်။)

	ဝင်ငွေအုပ်စုအားလုံး	အလွန်ဆင်းရဲ	ဆင်းရဲ	သက်တောင့်သက်သာ/ အဆင်ပြေ
စုစုပေါင်းလူဦးရေ	၁၅၀၀	၄၂၇	၇၁၆	၃၅၄
မိုးလေဝသတင်းနားထောင်	၈၃%	၇၃%	၈၆%	၉၂%
ရှေးဦးကြိုတင်သတိပေး ချက်များရယူထား	၅၅%	၄၃%	၅၅%	၆၈%
အမြဲတမ်းအိမ်နေရာကို ပြောင်းရွှေ့	၃၇%	၃၀%	၃၆%	၄၇%
ငွေစုဆောင်း	၃၆%	၂၁%	၃၅%	၅၅%
အစားအစာသိုလှောင်	၃၄%	၂၉%	၃၂%	၄၄%

မေးခွန်း ။ ။ လွန်ကဲသော မိုးလေဝသအခြေအနေကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူများပြုလုပ်နိုင်သော အချို့သော ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ လောလောဆယ်တွင် မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုလုပ်နေပါသလဲ။ အရင်ကရော မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသလဲ။

ထိုထိခိုက်နိုင်ခြေရှိခြင်းကို ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏သုတေသနတွင်လည်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ဝင်ငွေနည်းသော ဖြေဆိုသူများမှာ ပြင်းထန်သောရာသီဥတုဒဏ်ကို အထူးသဖြင့်ခံစားကြရပြီး ယင်းတို့တွင် မိမိနှင့်မိမိ၏မိသားစုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် အရင်းအမြစ်များမရှိဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။

“မုတ်သုန်ရာသီနှင့် မိုးရာသီအကုန်ကို ကြောက်ရွံ့နေရပါတယ်။ (အရေးပေါ်အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရင် ချမ်းသာတဲ့သူများက သူ့ဘာသာ လွတ်အောင်ရှောင်သွားနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကံကိုပဲ အပြစ်တင်လို့ရပါတယ်။”
(မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ အသက်ကြီးအမျိုးသားတစ်ဦး)

“နှစ်တိုင်းရေကြီးမှုများဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနှစ်လောက်မဆိုးပါဘူး။ ရေကြီးမှုကြောင့်လယ်သမားတွေက အားလုံးဆုံးရှုံး ကုန်ပြီး နေ့စား လုပ်သားတွေကတော့ လုပ်စရာမရှိတော့ဘဲ ဖြစ်သွားတယ်။”
(ခြောက်သွေ့ဒေသရှိ အသက်ကြီးအမျိုးသမီးတစ်ဦး)

ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် အတားအဆီးများနှင့် ထောက်ပံ့ပေးသည့်အရာများ

ဤအခန်းတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် အဓိကအရင်းအမြစ်များရရှိနိုင်မှု လျော့ကျလာခြင်းကို တုန့်ပြန်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့ပေးသော သို့မဟုတ် တားဆီးသောအချက်များကို ဖော်ထုတ်သွားပါမည်။ ဤအခန်းတွင် အတားအဆီးနှင့် ထောက်ပံ့ပေးသည့်အရာများနှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းများကို ပြည်သူများက တိုက်ရိုက်ဖြေဆိုခြင်းနှင့် အခြားသောသုတေသနမှ အတားအဆီးနှင့် အထောက်အပံ့များကိုဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းများကို ဖော်ထုတ်ထားသည့် တွေ့ရှိချက်များ ပါဝင်ပါသည်။

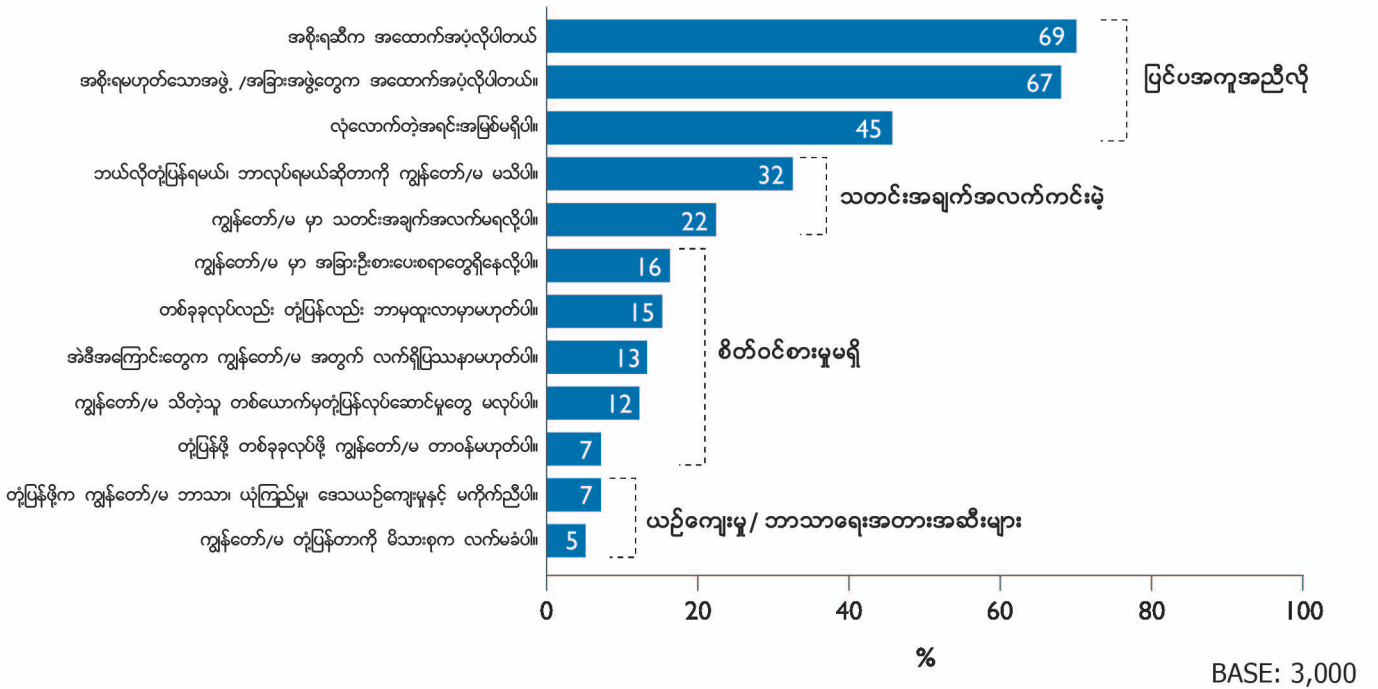
မြန်မာပြည်သူများသည် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုကင်းမဲ့ခြင်းသည် အပြောင်းအလဲများကို တုန့်ပြန်ရန်အတွက် အကြီးမားဆုံးအတားအဆီးဖြစ်သည်ဟု ခံစားကြပါသည်။ ပြည်သူများက တုန့်ပြန်မှုယူရသည့် အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန် လိုအပ်ချက်ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု အများအားဖြင့် ဖြေဆိုကြပါသည်။ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့သောအခြားသောအချက်များမှာ သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် ပြဿနာများကို နားလည်ခြင်း၊ ရပ်ရွာအတွင်းဆက်ဆံရေးတို့ ပါဝင်ပါသည်။

ထင်မြင်ယူဆသော အတားအဆီး - ထောက်ပံ့မှုကင်းမဲ့ခြင်း

လေ့လာမှုက ပြည်သူများအနေဖြင့် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ယင်းတို့အတွက် အကြီးမားဆုံးအတားအဆီးက ဘာလဲဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထောက်ပံ့မှုမရှိခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်မရှိခြင်းတို့က အဓိကအတားအဆီးများအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပါသည်။ အထွေထွေသဘောမတူညီမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအတားအဆီးများကိုတော့ သေးငယ်သော အတားအဆီးများအနေဖြင့်သာ ရှုမြင်ကြပါသည်။

အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများထက် အတားအဆီးများကို ပိုမိုရင်ဆိုင်နေရသည်ဟု ခံစားကြရပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် ကမ်းရိုးတန်းနှင့် တောင်ပေါ်ဒေသရှိ ပြည်သူများသည် အတားအဆီးများကို အများဆုံး သိမြင်ကြပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကတော့ အနည်းဆုံးသိမြင်ကြပါသည်။

ပုံ ၁၄ ။ ။ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များပြုလုပ်ရန်အတွက် အတားအဆီးများ (အပြည့်အဝသဘောတူ %)

မေးခွန်း။ ။ ကျွန်တော်/ကျွန်မက ဖော်ပြချက်အချို့ကို ဖတ်ပြပါမည်။ ဒီစာသားတွေကတော့ ဘာကြောင့် တစ်ချို့ ပြည်သူများက တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များမပြုလုပ်ရသည့် အကြောင်းရင်းများဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်/ကျွန်မဖတ်ပြသော ဖော်ပြချက်တစ်ခုချင်းစီအတွက် ဘာကြောင့် (ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် ရေ အစားအစာနှင့် လောင်စာတို့ကဲ့သို့သော သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ရရှိနိုင်မှုပြောင်းလဲခြင်းတို့အား) တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်တွေ မလုပ်ရတာလဲဆိုတာကို အစ်ကိုအစ်မတို့ သဘောတူသလား၊ သဘောမတူဘူးလားဆိုတာကို ပြောပြပေးပါ။

ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများက အစိုးရထံမှအထောက်အပံ့များကို မျှော်လင့်လျက်ရှိပါသည်။

တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ ပြုလုပ်ရန်အတွက် အဓိက အတားအဆီးကို မေးမြန်းသောအခါ အားလုံးနီးပါးက အစိုးရထံမှအထောက်အပံ့မရရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ (၉၁% က ယင်းတို့ အထောက်အပံ့များ ပိုမိုလိုအပ်သည်ဆိုသောအချက်ကို သဘောတူကြပါသည်။ အာရှရာသီဥတုသုတေသနတွင် ပါဝင်သော နိုင်ငံများထဲတွင် အမြင့်မားဆုံးရာခိုင်နှုန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အာရှရာသီဥတုတွင်ပါဝင်သော နိုင်ငံခုနစ်ခုတွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၉၅%က အစိုးရထံမှ အထောက်အပံ့လိုအပ်ကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံသည် ထိုအချက်ကို ၈၆% ဖြင့် သဘောတူညီမှု ဒုတိယအများဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။

အရည်အသွေး အခြေပြုသုတေသနက အစိုးရနှင့် NGO များထံမှ ရေရှည်တည်တံ့မှုရှိသော အထောက်အပံ့ကို လိုချင်သောဆန္ဒရှိသည်ကို ဖော်ထုတ်ပြသခဲ့ပါသည်။ လူအများစုက ရာသီဥတုနှင့်ဆက်နွယ်သော ဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ယင်းတို့၏အစိုးရအနေဖြင့် တုန့်ပြန်ပေးမှုများပိုမိုရှိသင့်သည်ဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။

“ကျွန်မတို့ ငြိန့်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဥက္ကဋ္ဌက တခါတုန်းက ကျွန်မတို့ ဆီလာပြီး ပြောပါတယ်။ ကိုယ့်ဘာသာကို ဖြေရှင်းရမယ်။ ငါတို့မင်းတို့ကို လာကယ်မှာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။”

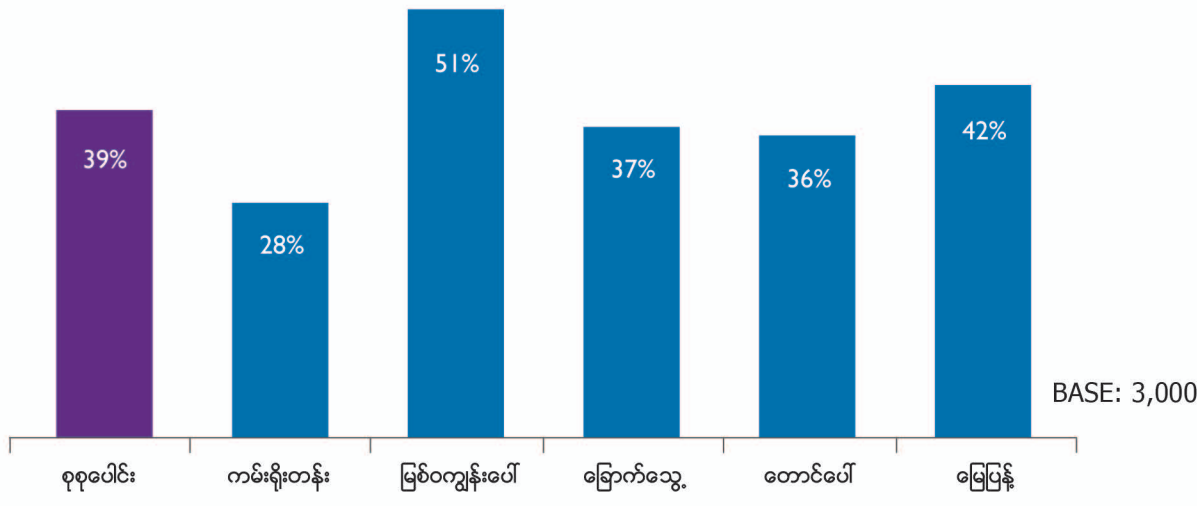
(မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦး)

NGO များထံမှ အကူအညီများပိုရှိလိုလားခြင်း

အစိုးရထံမှ အထောက်အပံ့များလိုအပ်သည်နှင့် အတူ NGO များထံမှလည်း ပိုများသောအကူအညီများ လိုအပ်သည်ဟု ၉၁% သော ပြည်သူများက ပြောကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် ၃၉% သော ပြည်သူများက ယင်းတို့၏ဧရိယာတွင် အစားအစာလုံခြုံမှု၊ ရေအရည်အသွေး စိတ်ချရမှု၊ လောင်စာနှင့်အိမ်ယာ သို့မဟုတ် ရေခမ်းခြောက်မှု သို့မဟုတ် မြေငလျင်ကဲ့သို့သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက် ထောက်ပံ့ပေးသော NGO များကို သိရှိကြပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ၅၁%၊ မြေပြန့်ဒေသတွင် ၄၂% ဖြင့် အများဆုံးသိရှိကြပြီး ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင်မူ (၂၈%) ဖြင့် အနည်းဆုံးသိရှိ ကြပါသည်။ ယင်းတို့ဧရိယာအတွင်း NGO များတည်ရှိမှုကို သိကြသောပြည်သူများထံမှ ၇၆% က ယင်းတို့ ပေးသောဝန်ဆောင်မှုများအကြောင်းကို သိရှိကြသည်ဟု ဖြေဆိုပါသည်။

သို့သော်လည်း ထိုဝန်ဆောင်မှုများကိုရယူရာတွင် အကန့်အသတ်များရှိနေနိုင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ဖြေဆိုသူအားလုံးနီးပါးက လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများနှင့်ပတ်သက်၍ NGO များနှင့်ပြောဆိုဆွေးနွေးသည်ဟု ဖြေဆိုခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပြင်ပအကူအညီများကို လိုချင်မှုမြင့်မား နေသည်ကိုကြည့်၍ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းများရရှိနိုင်သော ဝန်ဆောင်မှုများကိုအသိပေးမှုများ ပို၍လုပ်ပေးရန် လိုအပ်နေပါသေးသည်။

ပုံ ၁၄ ။ ။ ယင်းတို့ ဧရိယာအတွင်း NGO များတည်ရှိမှုကိုသိရှိခြင်း (သိရှိသူ%)

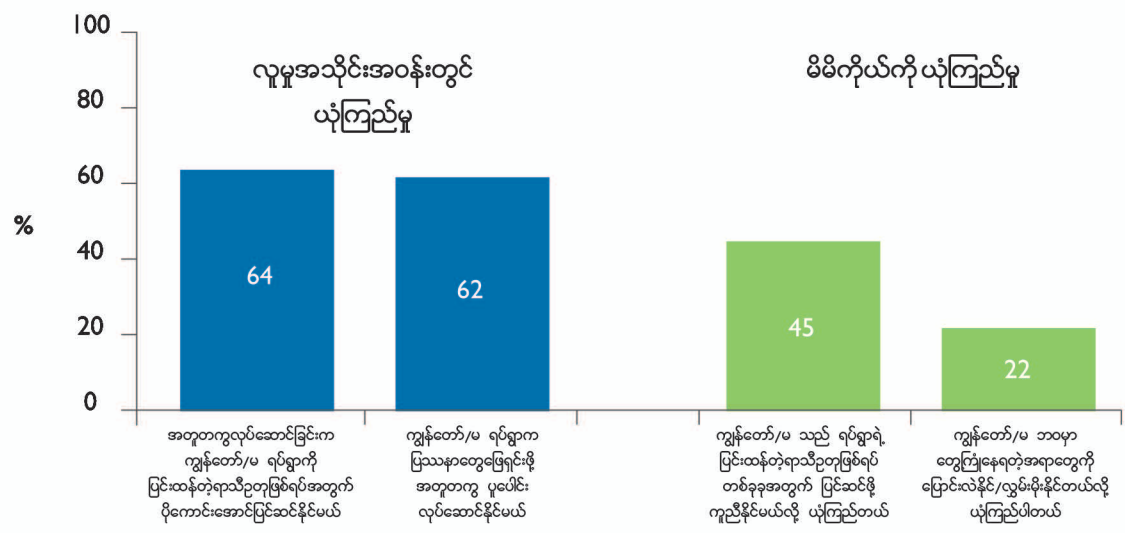
မေးခွန်း။ ။ တစ်ခါတရံ NGO/အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက မိုးခေါင်ရေရှား သို့မဟုတ် ငလျင်ကဲ့သို့သော ကိစ္စရပ်များဖြစ်သွားချိန် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး၊ သန့်ရှင်းသည့်ရေ၊ လောင်စာနှင့်အိုးအိမ်ကဲ့သို့သော လူမှုရေးနဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရေးကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်ပြီး သတင်းအချက်အချက်တွေကို ထုတ်ပြန်တတ်ကြ ပါတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ဆောင်နေတဲ့ NGO/အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေ သင့်ဒေသမှာရှိတယ်ဆိုတာကို အစ်ကို/မ အနေနဲ့ သတိပြုမိပါသလား။

စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ်တွင် ယုံကြည်မှုမြင့်မား

မြန်မာပြည်သူများသည် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများက လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအဖြစ်အပျက်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် တိုးတက်စေရန်အတွက် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။ လူအများစုက ယင်းတို့၏ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် စုပေါင်းလုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟုလည်း ယုံကြည်ကြပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းအတွင်း စုပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းအပေါ် ယုံကြည်မှုရှိကြသော်လည်း တစ်ဦးချင်းစီအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ရပ်ရွာက ထိုကဲ့သို့ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင်ထောက်ပံ့နိုင်သည်ဆိုတာကို ယုံကြည်မှု မရှိကြချေ။ အမျိုးသမီးများမှာ ယင်းတို့၏အကျိုးပြုနိုင်စွမ်းကို ပို၍အယုံအကြည်မရှိကြချေ။ ၄၀% ကသာ လုံးဝသဘောတူပြီး ၅၀% သောယောက်ျားများက လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေအတွက် ပြင်ဆင်သည့်နေရာတွင် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းကို ကူညီနိုင်သည်ဆိုသောအချက်ကို လုံးဝသဘောတူကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ တုန့်ပြန်ချက်များကို တိုးတက်စေရန်အတွက် တစ်ဦးချင်းနှင့် ရပ်ရွာအလိုက်စွမ်းရည်ကို တည်ဆောက်ရန်များစွာ လိုအပ်နေပါသေးသည်။

ပုံ ၁၅ ။ ။ ပြင်းထန်သောရာသီဥတုကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရပ်ရွာအလိုက်နှင့် တစ်ဦးချင်းစီ၏စွမ်းရည်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက် (လုံးဝသဘောတူ %)

BASE: 1,500

မေးခွန်း ။ ။ အခု ကျွန်တော်/ကျွန်မ ဖတ်ပြမယ့်အကြောင်းအရာတွေ (လွန်ကဲသောမိုးလေဝသ အဖြစ်အပျက်များကို ကာကွယ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော)ကို အစ်ကို/မတို့က သဘောတူတယ်/မတူဘူးဆိုတာကို ပြောပြပေးပါ။ လုံးဝသဘောတူတယ်၊ အနည်းငယ်သဘောတူတယ်၊ လုံးဝသဘောမတူဘူး၊ အနည်းငယ်သဘောမတူဘူးဆိုတာတွေကို ဖြေပေးစေလိုပါတယ်။

လူတွေသည် ဤအကြောင်းအရာများကို ဆွေးနွေးကြသော်လည်းများသောအားဖြင့် အရပ်ထဲတွင် ပုံမှန်တွေ့ဆုံသည့်အနေအထားတွင်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ငါးပုံသုံးပုံ (၆၀%) သော မြန်မာပြည်သူများက ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းများကို ယင်းတို့ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများနှင့်သာ ပြောဆိုလေ့ရှိကြပါသည်။ အာရှရာသီဥတုက လေ့လာခဲ့သော နိုင်ငံများ ကြားထဲတွင် အမြင့်မားဆုံးအဆင့်တစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည် (ပျမ်းမျှမှာ ၄၃% ဖြစ်သည်)။

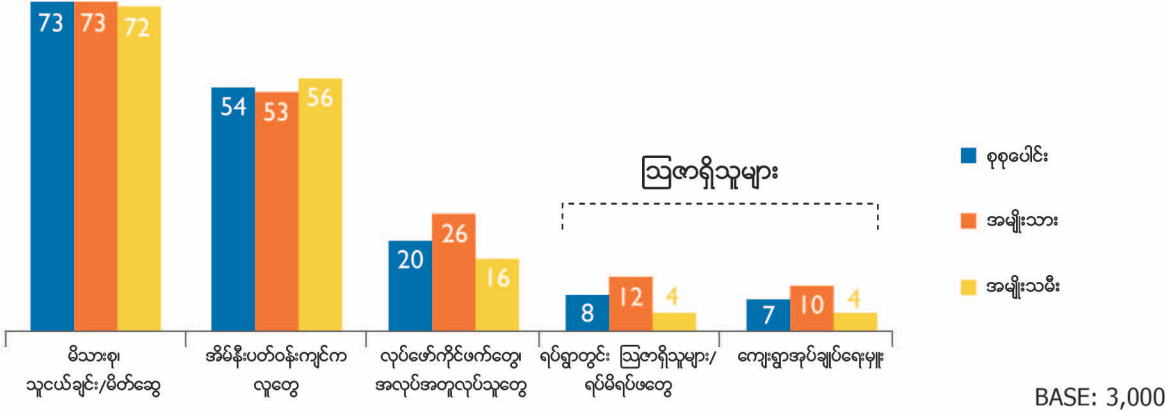
ယင်းတို့ခံစားရသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းများကို ပြောဆိုကြသော်လည်း ပြောဆိုမှုအများစုသည် မိသားစု၊ သူငယ်ချင်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်သာ ဖြစ်သည်။ ၁၀ ဆယ်ယောက်တွင် တစ်ယောက်ထက်နည်းသော လူများကသာ ထိုစိန်ခေါ်မှုများကို ရပ်ရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်ကွက်လူကြီးတို့ကဲ့သို့သော တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံကြသည်။ ၂၁% ကမူ ယင်းတို့သည် မည်သူ့ကိုမှ ဤအကြောင်းအရာများကို ပြောဆိုခြင်းမရှိဟု ပြောပါသည်။

ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့်ဆက်ဆံရေးကင်းမဲ့ခြင်းသည်က အစည်းအဝေးပွဲများတက်ရောက်သည့်ပုံစံကို ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ ရေ၊ အစားအစာ၊ စွမ်းအင်နှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ပြုလုပ်သော ရပ်ရွာအစည်းအဝေးပွဲများကို ၁၃% ကသာ တက်ရောက်ခဲ့ဖူးသည်ဟု ဖြေဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အောက်ခြေအဆင့်၊ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းနှင့် ပြည်သူလူထုဝေးကွာမှုသည် ကြီးမားလှသည်။ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်း၏စိုးရိမ်မှုများကို ပိုပြန့်ပွားစေရန်အတွက် ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန်ပြောင်းလဲခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရာ တွင် ဦးဆောင်မှုနေရာကပါဝင်နိုင်မည့်ဖိုရမ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာရန် အများကြီးလုပ်ဆောင်ရန် ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။

အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများထက်စာလျှင် ဤအကြောင်းအရာများကို ယင်းတို့၏အနီးစပ်ဆုံး လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း၏ အပြင်ဘက်ကလူများနှင့် ပြောဆိုဆွေးနွေးလိုစိတ် ပိုရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်းရာများကို ပြင်ပလူများနှင့် ပြောဆိုသူအများစုမှာလည်း ထင်မြင်ယူဆချက် ဖန်တီးသူများဖြစ်သည့် အသက်ကြီးသောကြီး အမျိုးသားများ ဖြစ်ပြီး ယင်းတို့မှာ ပညာပိုတတ်ပြီး ရပ်ရွာအရေးကိစ္စများကို ပို၍ပါဝင်လေ့ရှိသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ဤကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားဖြေဆိုသူများထက် လူအများအပြားနှင့်ပြောဆိုပြီး မကြာခဏလည်းပြောဆိုပါသည်။

ပုံ ၁၆ ။ ။ ရာသီဥတုနှင့် အရင်းအမြစ်များရရှိနိုင်မှု အပြောင်းအလဲများအကြောင်းဆွေးနွေးခြင်း (အများဆုံး ငါးခုကို ဖော်ပြထားပါသည်။)

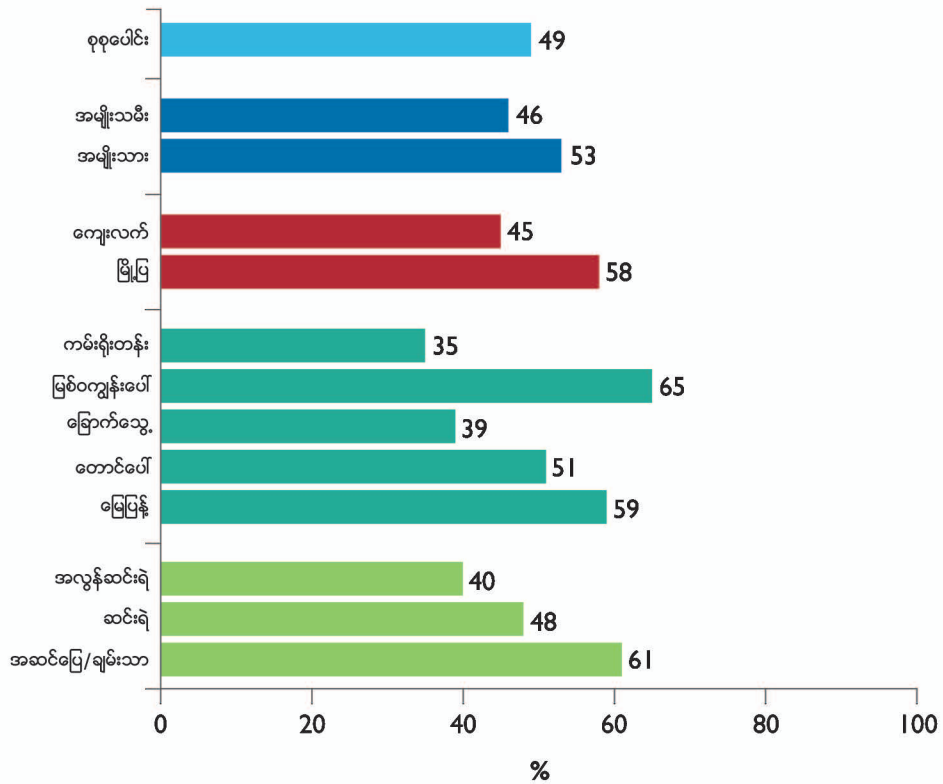
မေးခွန်း ။ ။ ဒီနေ့ဆွေးနွေးတဲ့ ရေ၊အစားအစာ၊ စွမ်းအင်၊ ရာသီဥတုပြင်းထန်တာစတဲ့ အကြောင်းအရာတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေ အကြံဉာဏ်တွေကို အခုတလောဘယ်သူနဲ့ပြောလေ့ရှိသလဲ။ ဒါမှမဟုတ် ဘယ်သူက အစ်ကို/အစ်မကို လာပြောလေ့ရှိသလဲ။

ပြည်သူများတုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကူညီပေးသောသတင်းအချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံရှိပြည်သူများသည် သတင်းအချက်အလက်မရရှိခြင်းကလည်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အကြီးမားဆုံးအတားအဆီးဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြကြပါသည်။ တစ်ဝက်ခန့် (၄၉%) ကသာ ရေ၊ အစားအစာ၊ စွမ်းအင်ရရှိနိုင်မှုတွင် အပြောင်းလဲများနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းရရှိသည်ဟု ခံစားကြရပါသည်။ ထိုအချက်က အာရှရာသီဥတုကလေးလားခဲ့သော သုတေသနခုနှစ်ခု၏ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သော ၄၇% နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။

ကျေးလက်ဒေသတွင် ပြည်သူများသည် ဤကိစ္စများနှင့်အသိပညာနားလည်မှုမှာ အကန့်အသတ်နှင့်သာ ဖြစ်နေသည်ဟု ခံစားရသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင်နေထိုင်သူ ၆၅% က သတင်းရရှိသည်ဟုခံစားရပြီး ကမ်းရိုးတန်းနေပြည်သူများက ၃၅% နှင့် ခြောက်သွေ့ဒေသနေပြည်သူများက ၃၉% တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်ရရှိသည်ဟု ခံစားရသူများမှာလည်း အမျိုးသားများနှင့် မြို့ပြနေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ပုံ ၁၇ ။ ။ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအပြောင်းအလဲကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန်အတွက် သတင်းအချက်အလက်ရရှိသည်ဟု ခံစားရသောသူများ

BASE: 3,000

မေးခွန်း ။ ။ ရေ၊ အစားအစာ၊ လောင်စာ အပြောင်းအလဲများကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် သင်လုပ်နိုင်သောအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များ ကောင်းစွာရရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု ခံစားရပါသလား။

တွေ့ရှိချက်များအရ အပြောင်းအလဲများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူများ၏နားလည်မှုက တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ ပြုလုပ်ရန် တွန်းအားပေးပါသည်။ ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲနှင့် အဓိကအရင်းအမြစ်များ အပြောင်းအလဲတို့

အကြောင်းကို သိရှိထားသည့် ပြည်သူများသည်

- လက်ရှိနှင့် အနာဂတ်ကာလတွင်အပြောင်းအလဲများသည် ယင်းတို့၏ ဘဝအပေါ်တွင် ပို၍မြင့်မားသော သက်ရောက်မှုများရှိလာတော့မည် ထင်မြင်ယူဆလေ့ရှိပါသည်။
- လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအဖြစ်အပျက်များကို စိုးရိမ်စိတ်ပိုမိုမြင့်မားပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအတွက် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များလုပ်ဆောင်နိုင်ချေ ပိုမြင့်မားပါသည်။
- ယင်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနှင့် ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံကို ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ရန် ပို၍စိတ်အားထက်သန်လေ့ရှိပါသည်။

ထိုအချက်က အသိပညာမြင့်မားလာပါက ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းများကို အပြောင်းအလဲများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သတင်းပေးပို့ရာတွင် ကူညီပေးနိုင်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ယင်းတို့၏ဘဝများအပေါ်သက်ရောက်မှုများကို ချိတ်ဆက်နိုင်မည်။ ထို့နောက် လက်လျော့အရုံးပေးခြင်းကိုဖြစ်စေသော ကံကြမ္မာဝါဒကို စိန်ခေါ်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူများ၏ ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများနှင့် ပတ်သက်သော၍အသိပညာ တိုးတက်လာစေရန်အတွက် လုပ်ဆောင်စရာများစွာ ကျန်ရှိနေသေးပါသည်။ ထို့ပြင် ထိုအသိပညာများကို အမှန်တကယ်လိုအပ်နေသော ပြည်သူများထံသို့ ရောက်ရှိရေးသည်လည်း အရေးကြီးပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအကြောင်း အစီအစဉ်များကို အနည်းငယ်သောပြည်သူများကသာ သိရှိပါသည်။

လက်ရှိ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ သို့မဟုတ် အရင်းအမြစ်များတည်ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းကြည့်သည့်အခါတွင် ငါးပုံနှစ်ပုံ (၄၃%) က လက်ရှိတည်ရှိပြီး ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို သိရှိသည်ဟုဖြေဆိုကြပြီး တစ်ဝက်ကျော် (၅၇%) ကတော့ မသိရှိဟုဖြေဆိုပါသည်။

ဘယ်လို ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းမျိုးကို သိရှိပါသလဲဟု မေးမြန်းသည့်အခါ ပြည်သူများက မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များ သို့မဟုတ် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို အများအားဖြင့်ဖော်ပြကြပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်မှာ ထိုအချိန်က ဖြစ်ပွားနေသော ရေကြီးမှုများနှင့် ပတ်သက်သည့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများမှတစ်ဆင့် သိရှိခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ရေကြီးမှုဒဏ်ခံရသော ဒေသများရှိ ပြည်သူများသည် လက်ရှိတည်ရှိပြီးဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို သိရှိကြပါသည်။ လတ်တလော ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို ပြောပြနိုင်သော ရေကြီးဒေသရှိ ဖြေဆိုသူများက ရေဒီယိုအစီအစဉ်များ၊ တီဗီအစီအစဉ်များကို ညွှန်ပြကြပြီး ရေဒီယိုသည် သက်ရောက်ခံနေရသော ရပ်ရွာ အဖွဲ့အစည်းများကို ရောက်ရှိနိုင်သော ထိရောက်သည့်လမ်းကြောင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။

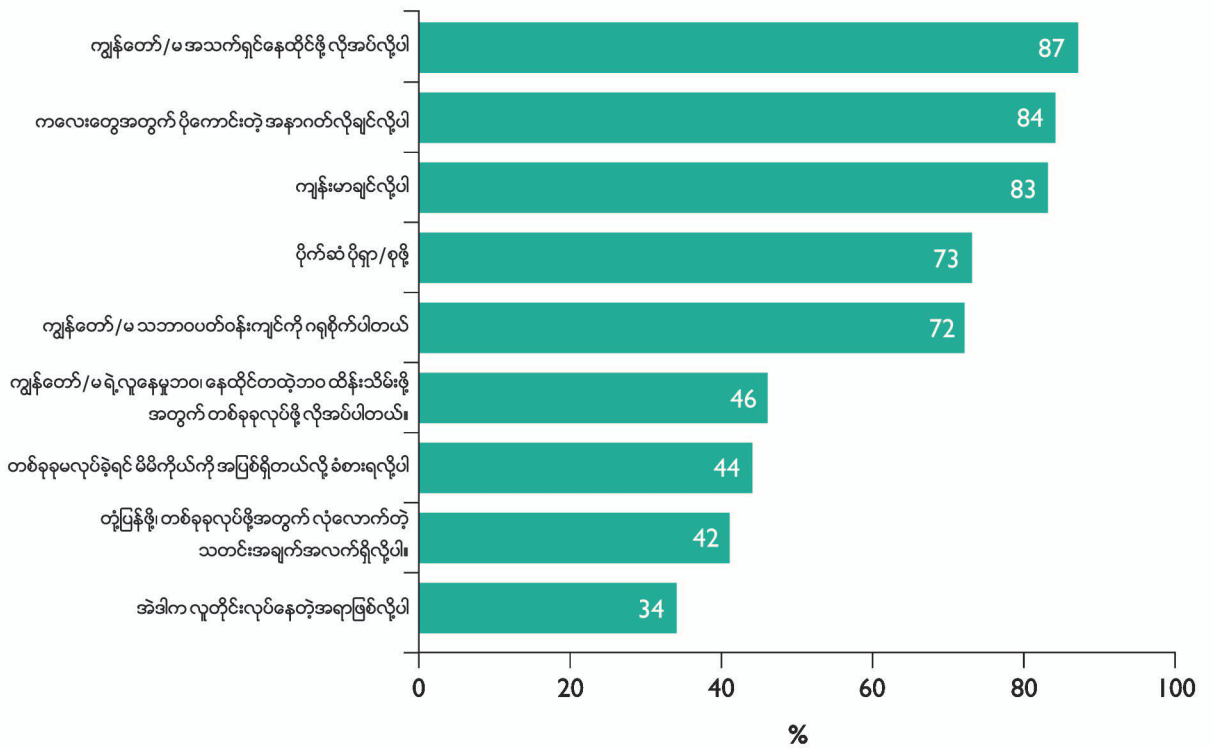
ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏သုတေသနက ဖော်ပြသည်မှာ ဘာသာစကားအတားအဆီးများကလည်း မိုးလေဝသသတင်းများကိုရယူရာတွင် ကန့်သတ်လျက်ရှိကြောင်း ညွှန်ပြထားပါသည်။ ဥပမာ တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် ရွာတစ်ရွာ၌တွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကျင်းပခဲ့ရာ အဓိက ဘာသာစကားမှာ လားဟူ ဖြစ်သည်။ တက်ရောက်သူများက ပြောကြားသည်မှာ ယင်းတို့သည် ဗမာစကားကို ကောင်းစွာနားလည်ခြင်းမရှိသောကြောင့် မိုးလေဝသသတင်းအတွက် ထိုင်းရေဒီယိုကို နားထောင်လေ့ရှိသည်ဟု ပြောပါသည်။ အကျိုးရလဒ်အနေဖြင့် ထိုရွာလေးသည် ဒေသတွင်းမိုးလေဝသသတင်းကိုရရှိရန် အကန့်အသတ်နှင့်သာ ဖြစ်နိုင်တော့သည်။

စီးပွားရေးအရ လုံခြုံစိတ်ချရမှုသည် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အားကောင်းသောတွန်းအားတစ်ခုဖြစ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို တုန့်ပြန်ရန်အတွက် အဓိကအကြောင်းအရင်းများကို မေးမြန်းသောအခါ လူအများစု (၈၇%) က အသက်ရှင်ရပ်တည်ရေးအတွက် တုန့်ပြန်မှုများပြုလုပ်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုသည်။ ခုနှစ်ဆယ့် သုံးရာခိုင်နှုန်းက ဝင်ငွေပိုရနိုင်ခြင်းက စိတ်အားထက်သန်စေသည့်အရာဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငွေရေးကြေးရေး ထိခိုက်နိုင်ချေရှိခြင်းကို ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ၆၂% က ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများသည်က ယင်းတို့၏ဝင်ငွေရှာနိုင်စွမ်းကိုထိခိုက်စေသည်ဟု ဖြေကြားထားကြ သည်။

ထိုတွေ့ရှိချက်များက ညွှန်ပြနေသည်မှာ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများကို ပြည်သူ များ၏ အဓိကစိုးရိမ်မှုဖြစ်သော စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကို ညွှန်ပြနေသည်။ သို့မှသာ ပြည်သူများက ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသပြင်းထန်သော မိုးလေဝသ အခြေ အနေများကို လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန်အားပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၁၈ ။ ။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများကို တုန့်ပြန်ရာတွင် အဓိက တွန်းအားပေးသော အကြောင်းအရင်းများ (လုံးဝသဘောတူသော %)

BASE: 3,000

မေးခွန်း ။ ။ လူအချို့သည် ယင်းတို့ကြုံတွေ့ရသောသိလိုက်ရသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို (ရာသီ ဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ရေ၊ အစားအစာ၊ လောင်စာရရှိနိုင်မှုပြောင်းလဲခြင်း) အဘယ်ကြောင့် တုန့်ပြန်လုပ်ဆောင် ရမလဲဆိုသောအကြောင်းများ မေးပါသည်။ တုံ့ပြန်ချက်တစ်ချက်စီကို ကျွန်တော်/မ ဖတ်ပြပါမယ်။ အစ်ကိုအစ်မတို့ သဘောတူတယ် သဘောမတူဘူးဆိုတာကိုပြောပြီး ဘာလို့ထိုကဲ့သို့ တုံ့ပြန်သင့်သည့်အကြောင်းကိုလည်း ဖြေကြား ပေးပါ။

အထူးလေ့လာမှု ။ ။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ

အာရှရာသီဥတုလေ့လာမှုက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် နေထိုင်သောရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသောဒေသခံများထက် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေနှင့် နေထိုင်ရခြင်း အပေါ်တွင် ကွဲပြားခြားနားသော အတွေ့အကြုံနှင့်ခံယူချက်တို့ ရှိကြပါသည်။

သတင်းရရှိသည်ဟုခံစားရပြီး တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်နေ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသည် လူနေသိပ်သည်းပြီး အဓိကအားဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် တံငါ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော လူမှုအသိုင်းအဝန်းများနှင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော (ဤဒေသကို အများဆုံးသက်ရောက်ခဲ့ပြီး လူသေဆုံးမှုများနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများပြားခဲ့သည့်) ပြင်းထန်သည့် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းနောက်ပိုင်းတွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသည် ပို၍အခြေအနေများအောက်တွင် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ရပါသည်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ ပြည်သူများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲခြင်းအပေါ် ပို၍သတိပြုမိပြီး ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်ပူပန်မှုအမြင့်မားဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအပြောင်းအလဲများက လက်ရှိ (၁၉%) နှင့် အနာဂတ် ကာလ (၃၈%) တို့တွင် ယင်းတို့အပေါ် ကြီးမားသောသက်ရောက်မှုများရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆကြပါသည်။ အပြောင်း အလဲများအပေါ် စိုးရိမ်မှုများကို အများဆုံးပြသခဲ့ကြပြီး ယင်းတို့သည် ရေကြီးမှု (၅၃%)နှင့် ဆိုင်ကလုန်းများ (၅၀%) တိုးပွားလာမည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသူ အများဆုံးရှိသောဒေသလည်း ဖြစ်ပါသည်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ လူမှုအသိုင်းအဝန်းများသည် ပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများအကြောင်း အများဆုံး သိရှိသူများ (၆၅%) ဖြစ်ပြီး ယင်းတို့ဒေသတွင် NGO များ တည်ရှိမှုကို အများဆုံးသိရှိကြသူများ (၅၁%) ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဒေသခံပြည်သူများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တုန့်ပြန်မှုအစီအစဉ်ရှိကြောင်း အများဆုံး ပြောဆိုကြသူများလည်း ဖြစ်ပါသည်။ (၂၈% ထိရှိပြီး ဒေသအားလုံး၏ ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၄% သာ ရှိပါ သည်။)

ရလဒ်အနေဖြင့် ထိုစိန်ခေါ်မှုများကို တုန့်ပြန်ရန်အတွက် အတားအဆီးများ အနည်းဆုံးရှိသောဒေသဖြစ်ပြီး ယင်းတို့၏တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းရည်အပေါ်တွင် မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှု မြင့်မားကြောင်းပြသခဲ့ကြပါသည်။ စုပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအပေါ်တွင်လည်း မြင့်မားသောထောက်ခံမှုရှိပါသည်။ ၈၈% က ဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများတိုးတက်စေရန်အတွက် အတူတကွပြုလုပ်ခြင်းကို လုံးဝသဘောတူကြပါသည်။ ဒေသ အားလုံး ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်း ၆၄% နှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစီကလည်း ထိုစိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းရန် အတွက် ယင်းတို့တွင်တာဝန်ရှိကြောင်း ထင်မြင်ယူဆသူအများဆုံးရှိပါသည်။ ၆၅% က လုံးဝသဘောတူပြီး ဒေသအားလုံးအတွက်ပျမ်းမျှမှာ ၄၅% ဖြစ်သည်။

ဤရလဒ်များက ထိုစိန်ခေါ်မှုများကိုတုန့်ပြန်နိုင်ရန် သို့မဟုတ် ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းရည်ကို တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို မည်ကဲ့သို့ဘယ်လိုတုန့်ပြန်ရမလဲဆိုသည့် အချက်များကို ပြည်သူများနားလည်မှု တိုးမြှင့်နိုင်ရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများဖြင့် ဆက်လက်ပြုလုပ်ရန် ရှိနေသေးကြောင်း ပြသလျက်ရှိပါသည်။

သို့သော်လည်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ တုန့်ပြန်မှုများကို ဖန်တီးနိုင်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်စရာများစွာရှိနေပါသေးသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များရရှိနိုင်မှု လျော့နည်းသွားခြင်းတို့အကြောင်းကို မသိရှိသေးသူ ၃၅% ခန့်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်တုန့်ပြန်ရန်အတွက် လုံလောက်သောအရင်းအမြစ်များမရှိခြင်းနှင့် အစိုးရ အထောက်အပံ့ကင်းမဲ့နေဆဲဖြစ်နေတာကတော့ အဓိကအတားအဆီးများအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေပါသည်။

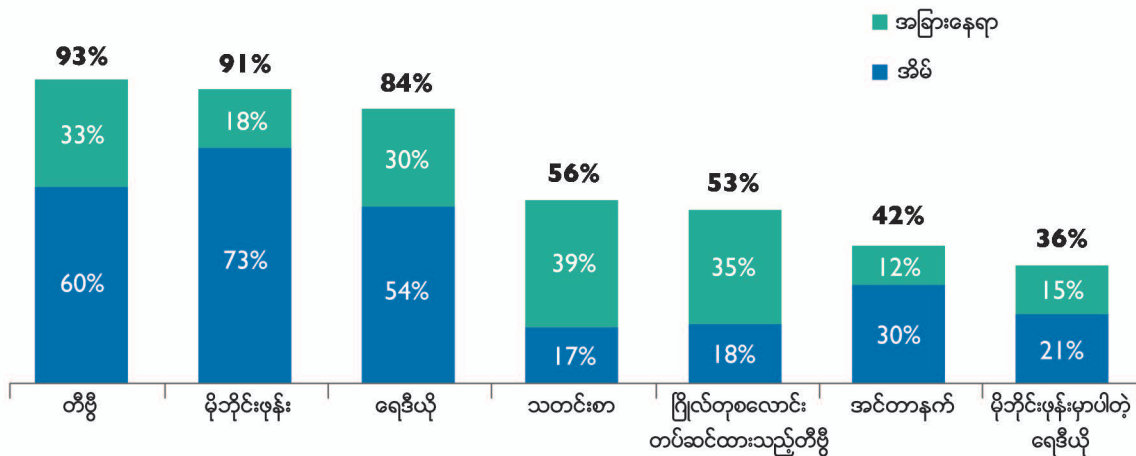
မီဒီယာနှင့် ဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ

လူအများကြီးထံသို့ရောက်ရှိနိုင်ရန်အတွက် ယင်းတို့ ဘာကိုသိချင်သလဲ၊ ဘယ်မီဒီယာများကို အသုံးပြုသလဲ၊ သူတို့ ဘယ်သူတွေနဲ့ စကားပြောသလဲ၊ ဘယ်သူတွေကိုယုံလဲ၊ ဘယ်လိုနည်းလမ်းမျိုးနဲ့ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိခြင်းကို ကြိုက်ပါသလဲစသည့်အချက်တွေကို နားလည်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ ဤအခန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဤဖြစ်စဉ်ကို အကူအညီပေးရန် အသုံးပြုသည့်မီဒီယာနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို လေ့လာသုံးသပ်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြောင်းလဲလာသော မီဒီယာအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် အများဆုံးတွေ့ရသော မီဒီယာလမ်းကြောင်းမှာ တီဗီများဖြစ်ကြသည်။ ဖြေဆိုသူများကြားထဲတွင်မူ တီဗီသည် သတင်းရယူသည့် ဒုတိယအများဆုံးမီဒီယာတစ်ခုဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူအရေအတွက်မှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း sim ကတ်တန်ဖိုး ကျဆင်းလာသောကြောင့် သိသိသာသာတိုးတက်လာခဲ့သည်။ အာရှရာသီဥတုမြန်မာ၏ရလဒ်များကဖော်ပြသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စုများတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းများသည်အများဆုံး အသုံးပြုသော မီဒီယာပလက်ဖောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာသည်ဟုဆိုသည်။ ၂၀၁၃ တွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်လေ့လာမှုအရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၁၂% ကသာ အိမ်တွင်မိုဘိုင်းဖုန်း သုံးစွဲနိုင်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၂၀၁၅ ခုတွင်မူ လေးပုံသုံးပုံ (၃၂%) ထိမြင့် တက်လာသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ပုံ ၂၀ ။ ။ မီဒီယာပလက်ဖောင်းများကို ရရှိနိုင်မှုအခြေအနေ

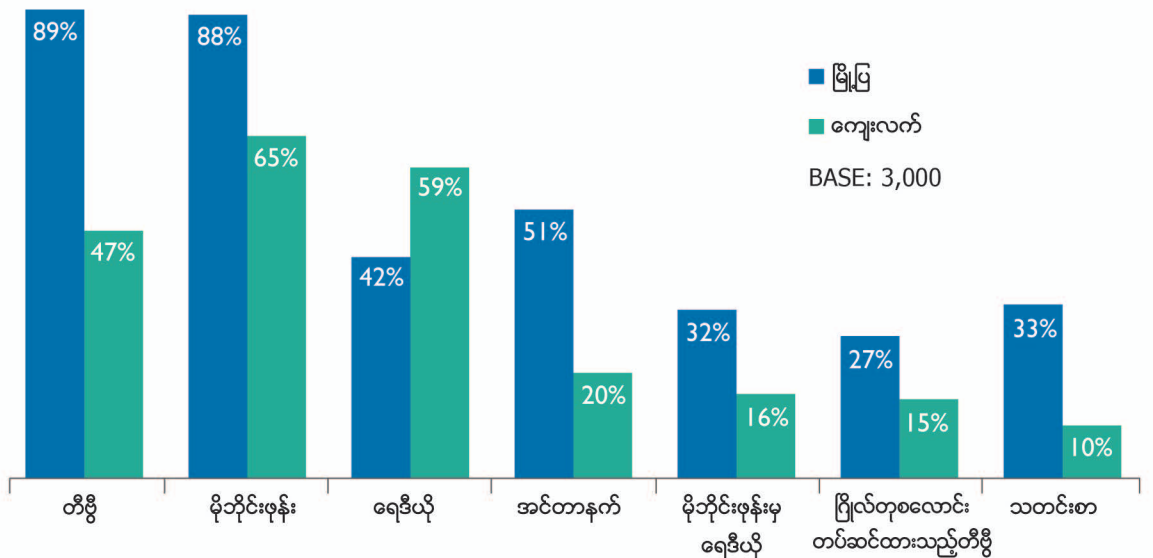

BASE: 3,000

မေးခွန်း။ ။ သင်၏အိမ်တွင် အောက်ပါတို့မှ မည်သည့်ပစ္စည်းတို့ကို အသုံးပြုနိုင် သို့မဟုတ် ရရှိနိုင်ပါသလဲ။
 မေးခွန်း။ ။ အခြားနေရာများတွင် အောက်ပါတို့မှ မည်သည့်ပစ္စည်းများကို ရရှိနိုင်ပါသလဲ။ (ယင်းတို့အိမ်တွင် မီဒီယာလမ်းကြောင်းတစ်ခုခု မရရှိနိုင်သောသူများကိုဘဲ မေးမြန်းပါ။)

မြို့ပြ/ကျေးလက်ကွာဟချက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြို့နေပြည်သူများမှာ အဓိက မိဒီယာပလက်ဖောင်းများ အားလုံးကိုရရှိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများမှာမူ တီဗီနှင့်အင်တာနက်ရရှိနိုင်မှု နည်းပါး သောကြောင့် ရေဒီယိုကိုသာ အဓိကအားထားရသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပုံ ၂၁ ။ ။ အိမ်တွင် မိဒီယာပလက်ဖောင်းများရရှိနိုင်မှုအခြေအနေ (မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသများ)

မေးခွန်း။ ။ သင်၏အိမ်တွင် အောက်ပါတို့မှ မည်သည့်ပစ္စည်းတို့ကိုအသုံးပြုနိုင် သို့မဟုတ် ရရှိနိုင်ပါသလဲ။

တီဗီ။ ။ မြို့နေပြည်သူများကို ချိတ်ဆက်ပေးသည့်အဓိကမီဒီယာ

တီဗီစက်များသည် အများဆုံးအသုံးပြုသော မီဒီယာရင်းမြစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မြို့ပြနေ အိမ်ထောင် စုများအတွင်း ဖြစ်သည်။ မြို့နေပြည်သူများကြားတွင် ၁၀ ယောက်တွင် ၉ ယောက် (၈၉%) က အိမ်တွင် တီဗီရှိကြပြီး (၈၃%) က နေ့စဉ်တီဗီကြည့်ကြသည်။

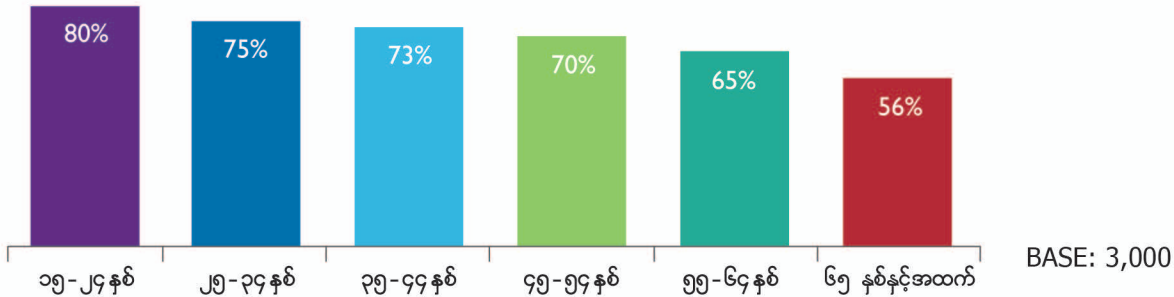
တီဗီကြည့်ရှုသူများကြားထဲတွင် အစိုးရပိုင် MRTV ချန်နယ်သည် လူကြည့်အများဆုံးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရ သည်။ မနှစ်က ၈၄% က ထိုချန်နယ်ကို ကြည့်ရှုခဲ့ကြပြီး MRTV4 က (၇၁%) ဖြင့်ဒုတိယလိုက်ပြီး မြဝတီ ချန်နယ်က (၆၄%) တတိယဖြစ်သည်။

တီဗီကြည့်ရှုသူများသည် ညနေခင်းတွင် အများအားဖြင့်ကြည့်ကြပြီး ၇-၈ ကြားတွင်ကြည့်ရှုသူ ၆၁% နှင့် ၈-၉ နာရီကြားတွင် ကြည့်ရှုသူ ၅၄% ရှိသည်။

မိုဘိုင်းဖုန်းများ။ ။ ငယ်ရွယ်သောပြည်သူများအတွက် တဖြည်းဖြည်းပို၍ အရေးကြီးလာသောပလက်ဖောင်းတစ်ခု

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းပိုင်ဆိုင်မှု တိုးတက်လာခြင်းက ငယ်ရွယ်သောပြည်သူများကြားတွင် စုပြုံနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၁၅ နှစ်နှင့် ၂၄ နှစ်ကြား လူငယ်များ၏ ၈၀% က ယင်းတို့အိမ်တွင် မိုဘိုင်းဖုန်းရှိကြောင်းပြောဆိုပြီး ၆၅ နှစ်အထက် လူကြီးများတွင်မူ တစ်ဝက်ကျော် (၅၆%) ကသာ မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပုံ ၂၂ ။ ။ အိမ်တွင် မိုဘိုင်းဖုန်းရှိသူများ

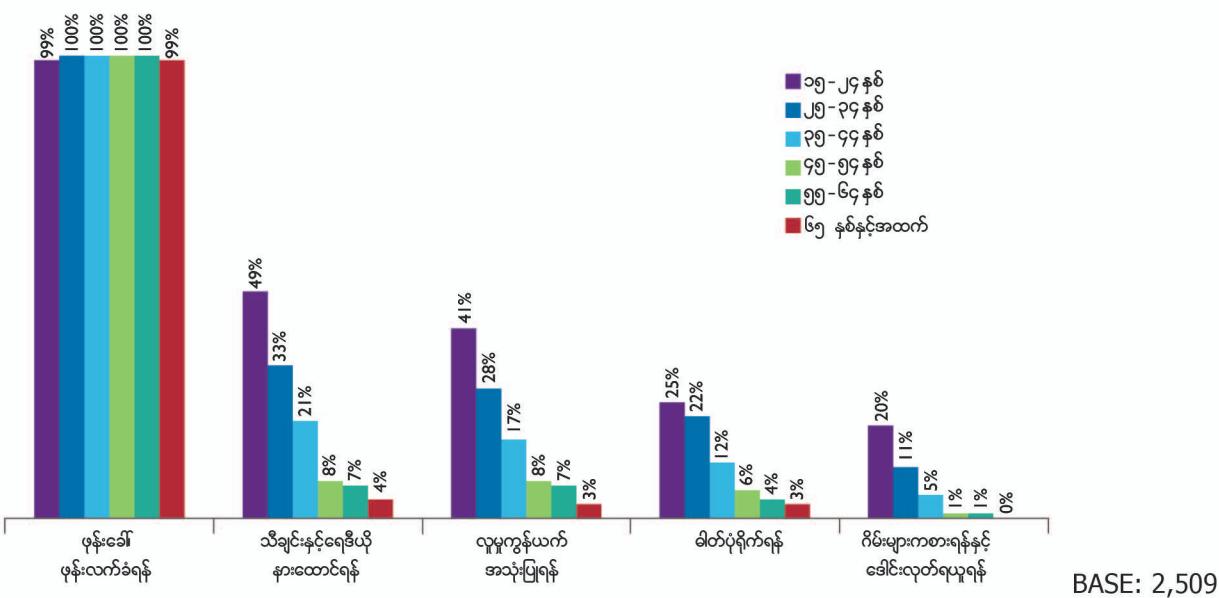
BASE: 3,000

မေးခွန်း ။ ။ မိုဘိုင်းဖုန်း/ဆဲလ်ဖုန်းကို သင့်အိမ်တွင် အသုံးပြုနိုင်ရရှိနိုင်ပါသလား။

လူအများစုက ပုံမှန်သုံးစွဲမှုများဖြစ်သော ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းကိုပြုလုပ်ကြခြင်းဖြစ်ပြီး အခြားအဆင့်မြင့်သော ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူနိုင်မှုနည်းပါးပါသည်။ အကြောင်းရင်းမှာ ဖြေဆိုသူအများစုသည် ပုံမှန်မိုဘိုင်းဖုန်းကိုသာ သုံးစွဲကြခြင်းဖြစ်ပြီး စမတ်ဖုန်းမဟုတ်ချေ။

လွန်ခဲ့သော ၁၂ နှစ်အတွင်း ဖုန်းစတင်သုံးစွဲခဲ့သူများကြားထဲတွင် ငယ်ရွယ်သောဖြေဆိုသူများ (၁၅ နှစ်မှ ၂၄ နှစ်ကြား) က အချိန်အများကြီးသုံးစွဲကြပြီး အခြားသောအသုံးပြုမှုများဖြစ်သည့် သီချင်းနားထောင်ခြင်းနှင့် ရေဒီယိုနားထောင်ခြင်း(၄၉%)၊ လူမှုကွန်ယက်အသုံးပြုခြင်း (၄၁%)၊ ဓါတ်ပုံရိုက်ခြင်း (၂၅%) သို့မဟုတ် ဂိမ်းဆော့ခြင်း (၂၀%) တို့ကိုလည်း ပြုလုပ်ကြသည်။ အသက်အရွယ်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲမှုသည် အကန့်အသတ်နှင့်သာ ဖြစ်လာသည်။ အသက်ကြီးသော ပြည်သူများက ဖုန်းခေါ်ရန်အတွက်သာ အဓိက အသုံးပြုသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ပုံ ၂၃ ။ ။ မိုဘိုင်းဖုန်းကို အဓိကအသုံးပြုပုံများ (အဓိက တုန့်ပြန်ချက်ငါးခုကိုဖော်ပြထား)

BASE: 2,509

မေးခွန်း။ ။ အစ်ကိုအစ်မတို့ မိုဘိုင်းဖုန်းကို ဘာအတွက်အဓိကအသုံးပြုပါသလဲ။ (ဤမေးခွန်းကို မိုဘိုင်းဖုန်း အား လွန်ခဲ့သော ၁၂လအတွင်း သုံးစွဲသူများအတွက်သာမေးရန်)

ရေဒီယို။ ။ ကျေးလက်နေပြည်သူများအတွက် အဓိကပလက်ဖောင်းတစ်ခု

ရေဒီယိုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် တတိယအများဆုံးရရှိနိုင်သော မီဒီယာပလက်ဖောင်းတစ်ခုသာဖြစ်သော်လည်း ကျေးလက်နေပြည်သူများနှင့် အသက်ကြီးရွယ်အိုပြည်သူများအတွက်မူ အရေးအကြီးဆုံးပလက်ဖောင်းတစ်ခုအဖြစ် ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ အသက် ၅၅ နှစ်နှင့်အထက် ဖြေဆိုသူများ၏ ၆၅% သည်နေ့စဉ် ရေဒီယိုနားထောင်ကြပြီး ၁၅-၂၄ ကြားလူငယ်များကြားတွင် ၄၈% သာ နားထောင်ကြတော့သည်။

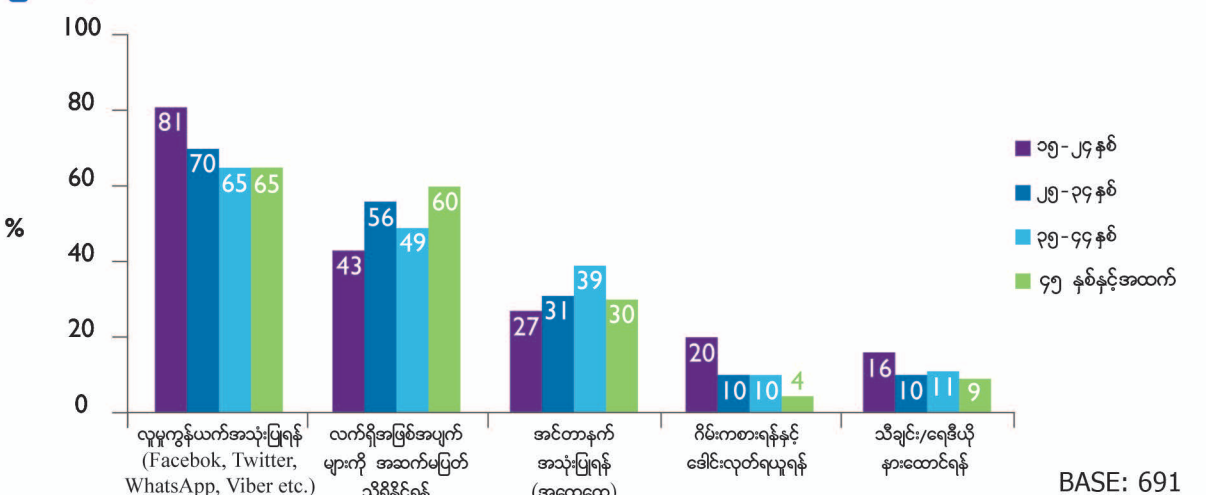
မြန်မာအသံရေဒီယိုသည် လူအများဆုံးနားထောင်သည့် အသံလွှင့်ဌာနဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသတွင် ဖြစ်သည်။ ရေဒီယိုနားထောင်သူ ၈၅% က ထိုချိန်နယ်ကိုလွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်းက နားထောင်ခဲ့ကြသည်။ ရွှေFM နှင့် ပတ္တမြားFM တို့က နောက်ထပ်နားထောင်သူအများဆုံးချိန်နယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ရေဒီယိုနားထောင်မှုသည် နံနက်ခင်း၊ နေ့လည်ခင်းစောစောနှင့် ညနေခင်းတို့တွင် ထင်ရှားစွာနားထောင်သူများပြားသည်။ လူကြိုက်အများဆုံးနားထောင်သည့် အချိန်မှာ ည ၇ နာရီ မှ ၉ နာရီကြားဖြစ်ပြီး မနက် ၆ နာရီမှ ၈ နာရီက ဒုတိယလိုက်သည်။

အင်တာနက် ။ ။ ငယ်ရွယ်သော မြို့နေပြည်သူများကြားတွင်ရေပန်းစားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အင်တာနက်ပြန်နံ့မှုသည် မြို့ပြဒေသများတွင်သာ စုပေါ်နေဆဲဖြစ်သည်။ မြို့ပြတွင် ၅၁% အင်တာနက်သုံးစွဲနိုင်ကြပြီး ကျေးလက်တွင် ၂၀% သာရှိခြင်းဖြင့်နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ အင်တာနက်သုံးစွဲနိုင်သော လူတန်းစားများမှာ ပုံမှန်သုံးစွဲကြသည်။ အင်တာနက်သုံးစွဲသူများ၏ ၇၀% က နေ့စဉ်အင်တာနက် သုံးစွဲကြသည်။ လူမှုကွန်ယက်များနှင့် လက်တလောဖြစ်ပျက်နေသော အဖြစ်အပျက်များကိုသိရှိရန်အတွက် အဓိကသုံးစွဲကြခြင်းဖြစ်သည်။

ငယ်ရွယ်သော အင်တာနက်သုံးသူများဖြစ်သည့် ၁၅-၂၄ နှစ်ကြားလူငယ်များမှာ အချိန်ကြာမြင့်စွာအင်တာနက်သုံးလေ့ရှိသည်။ တစ်ဝက်ခန့်ကတစ်နေ့လျှင် မိနစ် ၃၀ထက်နည်းပြီးသုံးစွဲကြသော်လည်း ငယ်ရွယ်သည့် အင်တာနက်သုံးသူများ၏ ၁၈% က တနေ့ကို ၁-၃ နာရီခန့်ထိသုံးကြသည်။ ငယ်ရွယ်သော အင်တာနက်သုံးစွဲသူများ၏ အဓိကသုံးစွဲမှုမှာ လူမှုကွန်ယက်အတွက်ဖြစ်သည်။ အသက်ကြီးသောသုံးစွဲသူများကတော့ (အသက် ၄၅ နှင့်အထက်) အင်တာနက်သုံးစွဲချိန်နည်းပါးလေ့ရှိပြီး လက်တလောဖြစ်ပေါ်နေသောကိစ္စများကို သိရှိနိုင်စေရန်အတွက် သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်။

ပုံ ၂၄ ။ ။ အင်တာနက်သုံးရသည့်အဓိကအကြောင်းရင်းများ (အများဆုံးအသုံးပြုသည့် ငါးခုကိုဖော်ပြထား)

မေးခွန်း ။ ။ အစ်ကိုအစ်မတို့ အင်တာနက်သုံးရတဲ့ အဓိကအကြောင်းရင်းတွေကို ပြောပြပါ။ (အင်တာနက်ကို လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ အတွင်းသုံးစွဲခဲ့သည်ဆိုသူများအား မေးမြန်းပါ။) မေးမြန်းရန်လူများနည်းပါးသည့်အတွက် အသက် ၄၅ နှစ်နှင့်အထက်များကို အုပ်စုတစ်ခုအဖြစ်သက်မှတ်ပါ။

သတင်းများနှင့် ဇာတ်လမ်းတွဲများက လူကြိုက်အများဆုံးမီဒီယာအကြောင်းအရာဖြစ်

မီဒီယာပလက်ဖောင်းအားလုံးထဲတွင် ယင်းတို့ အကြည့်အများဆုံးအစီအစဉ်ကဘာပါလဲဟု မေးမြန်းသည့် ကြည့်အခါ လေးပုံသုံးပုံ (၇၇%) က ယင်းတို့သည် သတင်းအစီအစဉ်ကို နားထောင် သို့မဟုတ် ကြည့်ရှုသည်ဟု ဖြေဆိုသည်။ ရုပ်သံဇာတ်လမ်းတွဲများက (၅၁%)၊ ဘာသာရေး အစီအစဉ်များက (၄၇%)နှင့် ဖြစ်ရပ်မှန်အစီအစဉ် များက (၄၄%) တို့က အသီးသီး နောက်ကလိုက်ကြသည်။ အမျိုးသားများကသတင်းနှင့် ဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်များ ကိုပိုကြိုက်ပြီး အမျိုးသမီးများကရုပ်သံဇာတ်လမ်းများနှင့် ရှိုးပွဲများကိုကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းကို ပိုကြိုက်ကြသည်။

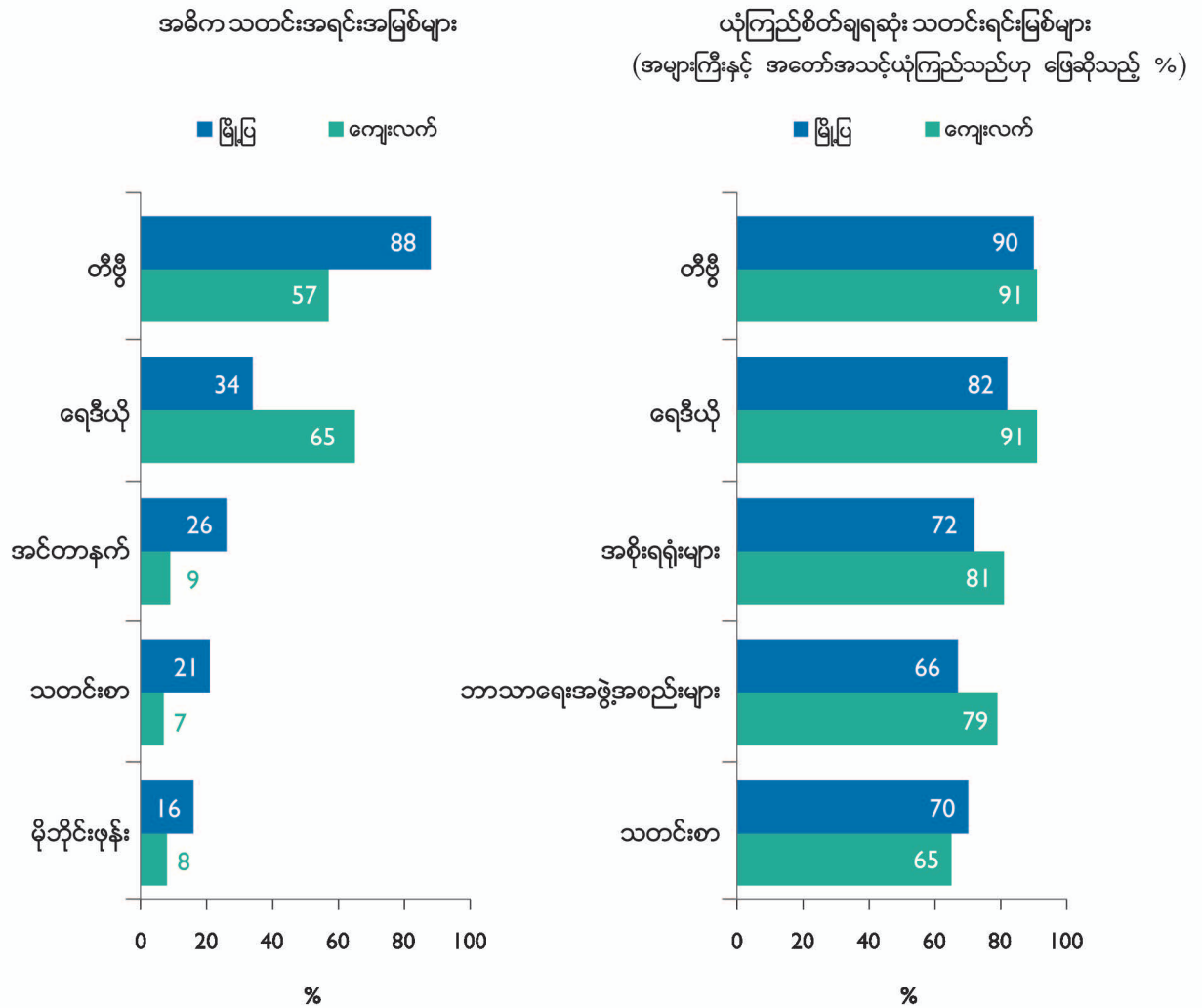
ငယ်ရွယ်သော နားထောင်သူ ပရိသတ်များမှာ ဘာသာရေးအစီအစဉ်များ သို့မဟုတ် သတင်းအစီအစဉ်များကို နားထောင်ခြင်းနှင့် ကြည့်ရှုခြင်းကိုရွေးချယ်လေ့မရှိဘဲ အသက်ကြီးသောသူများမှာ ရုပ်သံဇာတ်လမ်း၊ အားကစား ပွဲနှင့် ဘဝနေထိုင်မှုအစီအစဉ်များကို ပိုကြိုက်ကြည့်လေ့ရှိသည်။

သတင်းအချက်အလက်ရယူသည့် ရင်းမြစ်များ - မြို့ပြတွင် တီဗီဖြစ်ပြီး ကျေးလက်တွင်ရေဒီယိုဖြစ်သည်။

လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များကို မည်သည့် နေရာမှရရှိသလဲဟု မေးမြန်းသောအခါတွင် မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများက တီဗီကို အသုံးအများဆုံးပလက်ဖောင်း အဖြစ် ထောက်ပြကြသည်။ အထူးသဖြင့် မြို့နေပြည်သူများနှင့် လူငယ်များကြားတွင် ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ဒေသ တွင် ရေဒီယိုသည် အချက်အချာပလက်ဖောင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၆၅% က အဓိကသတင်းရင်းမြစ်အဖြစ် ပြော ဆိုကြပြီး မြို့နေပြည်သူများ၏ ၃၄% နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။

တီဗီနှင့် ရေဒီယိုနှစ်ခုစလုံးသည် လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိစ္စရပ်များအတွက် ယုံကြည်ရသော သတင်းအချက်အလက်ရင်းမြစ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများက တတိယအယုံကြည်ရဆုံး သတင်းရင်းမြစ်ဖြစ်သည်။ ရေလွှမ်းမိုးမှုဒဏ်ခံခဲ့ရသော ဒေသများတွင် ၈၉% သော ဖြေဆိုသူများက ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းများကို ယုံကြည်ရသော သတင်းရင်းမြစ်များအဖြစ်ဖော်ပြခဲ့ကြပြီး ရေလွှမ်းမိုးမှုမခံရသောဒေသများမှ ပြည်သူ ၇၄% ကသာ ထိုကဲ့သို့ယူဆကြသည်။

ပုံ ၂၅ ။ ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများနှင့် ပတ်သက်သောသတင်းရင်းမြစ်များ

BASE: 3,000

မေးခွန်း ။ ။ ဒီနေ့ဆွေးနွေးတဲ့ လူမှုရေးနဲ့ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ဘယ်နေရာကနေ အဓိကရတတ်ပါသလဲ။

မေးခွန်း ။ ။ ဒီနေ့ဆွေးနွေးတဲ့ ရေ၊ အစားအစာ၊ စွမ်းအင်၊ ရာသီဥတုပြင်းထန်တာစတဲ့ အကြောင်းအရာတွေနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး အောက်ဖော်ပြပါသတင်းအချက်အလက်ရင်းမြစ်တွေ (သတင်းအချက်အလက်ပေးတဲ့ နေရာတွေ/လူတွေ/အဖွဲ့အစည်းတွေက) ဘယ်လောက်ထိ ယုံကြည်ရတယ်လို့ထင်ပါသလဲ။ အများကြီးယုံကြည်ရလား၊ အတော်အသင့်ယုံကြည်ရလား သို့မဟုတ် သိပ်မယုံကြည်ရဘူးလား သို့မဟုတ် လုံးဝမယုံကြည်ရဘူးလား။

မီဒီယာများနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများက တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများကို ဘယ်လိုဖြစ်စေနိုင်သလဲ။

မီဒီယာနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများသည် ပြည်သူတို့၏ဘဝများတွင် ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲများ၏ သက်ရောက်မှုများကို လျော့ချနိုင်စေရန်အတွက် ယင်းတို့ကို အမှန်တကယ်ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သောအစွမ်းရှိပါသည်။ ပြည်သူများ၏ သတိထားမှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှု၊ မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှု၊ အသိပညာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များကို တည်ဆောက်ပေးနိုင်ပါသည်။ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းများကိုလည်း ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးစေခြင်း၊ အတူတကွ အလုပ်လုပ်စေခြင်း၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပေါ်လစီများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိခြင်းနှင့် ခေါင်းဆောင်များကို တာဝန်ယူမှုရှိစေပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်သူလူထုကိုထောက်ပံ့နိုင်သော ရေရှည်တည်တံ့ပြီး ခိုင်မာသောစနစ် တစ်ခုကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်အနေဖြင့်ယုံကြည်သည်မှာ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများက ပြည်သူ တို့၏ စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများတိုးတက်စေခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များလျော့ချခြင်းနှင့် ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်လာနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။ အထိရောက်ဆုံးဖြစ်စေရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းသည် ကွဲပြားခြားနား သော ပြည်သူအမျိုးမျိုး၏ လိုအပ်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေးရမည်ဖြစ်သည်။

အာရှရာသီဥတု၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရ အောက်ပါအခန်းတွင် မီဒီယာနှင့်ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းတို့က ပြည်သူများ၊ လူမှုအသိုင်းအဝန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ထိုစိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် ဘယ်လိုထောက်ပံ့ပေးနိုင်မလဲဆိုသည်ကို တင်ပြသွားပါမည်။

ပြည်သူအမျိုးမျိုး သတင်းအချက်အလက်ရရှိပြီး ပြည်သူများ

ကိစ္စတစ်ခုကို သိမြင်ခြင်းတိုးတက်စေရန်နှင့် တစ်ခုခုပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း ပြည်သူများကိုနားချခြင်းသည် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း၏ ပထမအဆင့်ပင်ဖြစ်သည်။ သုတေသနသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတုကို ပြောင်းလဲ ခြင်းဆိုသော စကားလုံးကိုနားလည်မှုမြင့်မားသော်လည်း လူအနည်းစုကသာ ဘာကြောင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း များ ဖြစ်ပွားနေရတာလဲဆိုသည့် အသိပညာအပေါ် မိမိကိုယ်မိမိယုံကြည်မှုရှိကြသည်။

အင်တာဗျူးပြုလုပ်ခဲ့သူ တစ်ဝက်နီးပါး (၄၉%) သည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများနှင့်ပတ်သက်ပြီး သိရှိနားလည်သည်ဟု မခံစားရချေ။ ကမ်းရိုးတန်းနှင့် ခြောက်သွေ့ဒေသ များတွင် ကြီးမားသောပြောင်းလဲမှုများစွာ ခံစားခဲ့ရသော်လည်း ရာသီဥတုနှင့်ပတ်သက်၍သိနားလည်မှုမှာ အနည်းဆုံးဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများကို ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးများနှင့် သတင်းအချက်အလက်ရရှိမှု အားနည်းသောကျေးလက်နေပြည်သူများကို ပို၍ထိတွေ့နိုင်ရန် အသုံးပြုသင့်သည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများကို အဓိကစိုးရိမ်မှုများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း

လူအများစုက ယင်းတို့၏နေ့စဉ်ဘဝတွင် ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ခံစားရကြောင်း ဖြေဆိုကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဝင်ငွေနှင့်ကျန်းမာရေးကိစ္စများတွင် ဖြစ်သည်။ ပြည်သူများစိုးရိမ်မှု အများဆုံးအချက်များဖြစ်သော မိသားစုဝင်ငွေကို ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ပြင်းထန်သောရာသီဥတုမှ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုကို ကာကွယ်ခြင်းတို့နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများကို ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် တစ်ဦးချင်းစီ၏ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များကအရေးကြီးပုံကို ထောက်ပြနိုင်ပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်အရည်အသွေးကိုမြှင့်တင်ခြင်း

လက်ရှိတည်ရှိနေသော ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို ပြည်သူတို့သိရှိမှုသည် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်တို့သာ ဖြစ်နေသည်။ ဘယ်လိုပြောင်းလဲနေထိုင်ရမလဲကို ပြောပြသည့်အစီအစဉ်များ (ဥပမာ လယ်ယာထုတ်လုပ်မှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းခြင်းကဲ့သို့) ကို မသိရှိကြပါ။ မြန်မာနိုင်ငံရှိအစီအစဉ်များ၏ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန် များစွာလိုအပ်နေပြီး အပြုသဘောဆောင်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ထောက်ပံ့ပေးရန် လုပ်ဆောင်စရာများစွာကျန်ရှိနေပါသေးသည်။

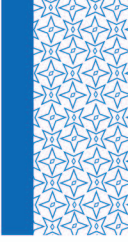
ပြည်သူများကတစ်ခုခုပြုလုပ်နိုင်သည်ဆိုသော ယုံကြည်ချက်ကိုအားပေးခြင်း

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများသည် ပြည်သူများ၏လွှမ်းမိုးနိုင်မှု စက်ဝိုင်းပြင်ပကို ရောက်ရှိနေသည်ဆိုသောယုံကြည်ချက်ကို ဤသုတေသနလေ့လာမှုက တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ထိုယုံကြည်ချက်က တချို့ပြည်သူများကို အင်အားမရှိသကဲ့သို့ ခံစားရစေပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ၏သက်ရောက်မှုများကို စိတ်လျော့သည့်ပုံစံများကို အားပေးနေပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစီ၏မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှုကို တိုးတက်စေခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏နေ့စဉ်ဘဝတွင် အပြောင်းအလဲတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်နိုင်သည်ဆိုသောယုံကြည်ချက်ကို တည်ဆောက်ပေးခြင်းတို့သည် အမှန်တကယ်ပြောင်းလဲစေရန် အကူအညီတစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစီ သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုချင်းစီက အဆိုပါစိန်ခေါ်မှုများကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နေသည့် ဥပမာများပေးခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးသည့် ဖြေရှင်းနည်းများကိုပြသခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများသည် ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများကိုတုန့်ပြန်ရာတွင် လုံလောက်သော အရင်းအမြစ်များမရှိခြင်းက အတားအဆီးတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ခံစားကြရပါသည်။ အဆင်းရဲဆုံးလူမှုအသိုင်းအဝန်းများက လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ရန် သို့မဟုတ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန် ပြုလုပ်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြည်သူများမှာ ယင်းတို့တွင် အရင်းအမြစ်များမရှိသော်လည်း တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ လုပ်နိုင်ကြောင်း အားပေးရန်လိုအပ်နေပါသည်။

ရိုးရှင်းပြီး ဈေးသက်သာသောဖြေရှင်းနည်းဥပမာများကိုပေးအပ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့်လည်း တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများလုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း ပြသနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအဖြစ်အပျက်များကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရာတွင် အလွန်ဆင်းရဲသောဖြေဆိုသူများက ရေရှည်ဖြေရှင်းချက်ဖြစ်သော နေအိမ်များကို အပြီးအပိုင်ရွှေ့ပြောင်းခြင်းမျိုး မလုပ်ဘဲ အစားအစာဆောင်းခြင်းများကို ပြုလုပ်တက်ကြပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်မှုအပြင် ပို၍ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားသောလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အပံ့များရရှိစေနိုင်ဖို့လည်း ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများက မြေပြင်တွင်ဆောင်ရွက်နေသူများနှင့် မိတ်ဖက်ပြုလုပ်ထားရပါမည်။

အမျိုးသားဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ဒေသအခြေပြုလုပ်ငန်းအဖြစ်ပြောင်းလဲခြင်း

ရေဒီယိုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုသက်ရောက်ခံရသော လူမှုအသိုင်းအဝန်းများထံ ရောက်ရှိနိုင်သည့် အရေးအကြီးဆုံး ပလက်ဖောင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးလက်နေ ပြည်သူများက သတင်းနှင့် ဖျော်ဖြေရေးအဓိကရင်းမြစ်အဖြစ် ရေဒီယိုကိုအားကိုးနေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ပြင်းထန်သည့်ရာသီဥတုအဖြစ်အပျက်များကြောင့် ပြည်သူများက မိုးလေဝသအပြောင်းအလဲ သတင်း များရယူရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်ကို ဖမ်းယူနားဆင်ရမည်ကို သိရှိကြပါသည်။

သို့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာသာစကားအတားအဆီးများကြောင့် အရေးအကြီးသတင်းများ မရောက် ရှိနိုင်သလို သို့မဟုတ် လူနည်းစု ဘာသာစကားကိုသာ ပြောဆိုနိုင်သည့် လူမှုအသိုင်းအဝန်းများက နားမလည်ခြင်း များလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ဒေသခံအဆင့်မီဒီယာကွန်ယက်များ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြခြင်းက နိုင်ငံ၏ပထဝီအနေအထားအရ ကွဲပြားမှုရှိသောဒေသများနှင့်ကိုက်ညီသော အမျိုးသားဗျူဟာများချမှတ်ရာတွင် ကူညီနိုင်ပါလိမ့်မည်။ သတင်းများကို ဘာသာပြန်ဆိုပေးခြင်းကလည်း ဘာသာစကားနှင့်နားလည်မှုအတားအဆီး များကို ကျော်လွှားနိုင်ပါလိမ့်မည်။

**လူမှုအသိုင်းအဝန်းအများ
လူမှုအသိုင်းအဝန်းများပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု**

မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများသည် ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများကို ခံနိုင်ရည်ရှိစေရန်နှင့် လိုက်လျောညီထွေပြောင်းလဲနိုင်ရန်အတွက် လူမှုအသိုင်းအဝန်းများက ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ယူဆကြပါသည်။ တချို့သောနေရာများတွင် စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းများ အားကောင်းပါသည်။ ဥပမာ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းများက လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအဖြစ်အပျက်များကို ကြိုတင်ပြင်ရာဆင်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်သည်ဟု သက်မှတ်ကြပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစီ မဟုတ်ဘဲ အဖွဲ့လိုက်ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန် အားပေးခြင်းက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို ခံနိုင်ရည်ရှိစေပါသည်။ ထို့ပြင် တစ်ဦးချင်းစီ၏ အရင်းအမြစ်များ အကန့်အသတ်နှင့်ရှိနေသည့်စိန်ခေါ်မှုကိုလည်း ကျော်လွှားနိုင်ပါသည်။ အသက်အရွယ် အမျိုးမျိုး၊ ကျားမ မရွေး၊ ဝင်ငွေမတူသော်ငြားလည်း ပြည်သူအားလုံး ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများ ၏သက်ရောက်မှုကို လျော့ချရန်အတွက် ပါဝင်ထောက်ပံ့နိုင်သည်ဆိုတာကိုပြသနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်စရာများစွာ ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။

ကျယ်ပြန့်သောလူမှုအသိုင်းအဝန်းအဖွဲ့ဝင်များကြားတွင် ဆွေးနွေးခြင်း

လူမှုအသိုင်းအဝန်းများကြားတွင် ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ရာသီဥတုနှင့်သက်ဆိုင်သော စိန်ခေါ်မှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူများကိုအားပေးခြင်းသည် ယင်းတို့၏ ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများကို တိုးမြှင့်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းက အရေးကြီးသောနေရာဖြစ်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ဒေသတွင်းအခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီသောအဖြေများ လိုအပ်လေ့ရှိသည့် လယ်ယာထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ခြင်းကိစ္စများအတွက် အထူးမှန်ကန်မှုရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်သူများသည် အပြောင်းအလဲကိစ္စများကို ယင်းတို့အချင်းချင်း ပြောကြားလေ့ရှိသော်လည်း ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့်ဒေသတွင်း ဖိုရမ်များသို့ယူဆောင်သွားမှု နည်းပါးသေးပါသည်။

ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိသောအဖွဲ့အစည်းဝင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့များကဲ့သို့သော ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ၏ ခေါင်းဆောင်များကို ယုံကြည်စိတ်ချရသောသတင်းရင်းမြစ်များအဖြစ် မကြာခဏဖော်ပြလေ့ရှိကြပါသည်။ ထိုအုပ်စုများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းဖြင့် ထိုသတင်းအချက်အလက်ကို လက်ခံနိုင်ချေမြင့်မားလာပြီး လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွင်းတွင် မျှဝေကြရန် ဖြစ်နိုင်ချေပိုများပါသည်။

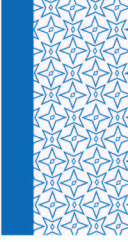
အဖွဲ့အစည်းများ

NGO များနှင့် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ၏အောင်မြင်မှုကို ကြီးမားအောင်ချဲ့ထွင်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အချို့နေရာများတွင် NGO လုပ်ငန်းများသည် အပြောင်းအလဲများကို ဖော်ဆောင်နေကြသည်။ ဥပမာ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ရေရှည်တည်တံ့သောလုပ်ငန်းများက လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရာ တွင် တိုးတက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ မီဒီယာနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများက ထိုအောင်မြင်မှုကို ချဲ့ထွင်နိုင်ရန် နှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း၏အကျိုးကျေးဇူးများကို ဖော်ပြပေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။

ပြင်ပအထောက်အပံ့များရရှိနိုင်စေရန်စီစဉ်ပေးခြင်း

မြန်မာပြည်သူအများစုသည် အစိုးရနှင့် NGO အဖွဲ့များထံမှ အကူအညီမရရှိခြင်းကို ထောက်ပြကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းက NGO များနှင့် ဒေသခံအစိုးရများ ယင်းတို့ဧရိယာတွင်လုပ်ကိုင်နေကြောင်းနှင့် မည်ကဲ့သို့အကူအညီများရယူနိုင်ကြောင်းကို ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်ပြီး တစ်ဦးချင်းစီအနေနှင့်လည်း လုပ်ဆောင်နိုင်သည်များကို ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ ထိုလုပ်ရပ်ကြောင့် အစိုးရနှင့် ပြည်သူ့ကြားတွင်ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း တာဝန်ခံမှုရှိစေရန် နေရာတစ်ခုဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။ ဘာကြောင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေရတာလဲဆိုတာကို (လူသားများ၏အပြု အမူများ) သိရှိနားလည်ပြီး ဘယ်လိုဖြေရှင်းရမလဲသိလာပါက ခေါင်းဆောင်များကို တာဝန်ခံမှုရှိစေရန် တွန်းအားပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဦးစားပေးပြည်သူများထံသို့ရောက်ရှိခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကွဲပြားခြားနားသောပြည်သူများအတွက် ကွဲပြားခြားနားသောဆက်သွယ်ရေးလိုအပ်ချက်များ ရှိပါသည်။ ဤအခန်းတွင် လေ့လာခဲ့သောဒေသများတလျှောက် ပြည်သူများကို ဥပမာပေးပြီး ထိရောက်သော ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ပုံဖော်ရာတွင် ဘယ်လိုကူညီပေးနိုင်မလဲဆိုတာကို တင်ပြသွားပါမည်။

ကျေးလက်နေအမျိုးသမီး

Getty Images

သူတို့က ဘယ်သူတွေလဲ

ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများသည် လေ့လာခဲ့သောသုတေသန၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်လူဦးရေ ရှိပါသည်။ လူတွေ့ မေးမြန်းခဲ့သော ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများထဲတွင် ၃၁% သည် အိမ်ထောင်ရှင်အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြပြီး ၂၇% မှာ လယ်သမားများ သို့မဟုတ် လယ်ယာတွင်လုပ်ကိုင်သော အလုပ်သမားများ ဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအား ဖြင့် ထိုအမျိုးသမီးများသည် ကျေးလက်နေအမျိုးသားများထက် ပညာရည်နိမ့်ပါးကြပြီးအရင်းအမြစ်များလည်း နည်းပါးကြပါသည်။ ၈၄% မှာ ဆင်းရဲ သို့မဟုတ် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်တွင် ပါဝင်ပါသည်။

ဘကြောင့် သူတို့ကို ဦးစားပေးရတာလဲ

BRCED စီမံကိန်း၏ အဓိကအလုပ်တစ်ခုမှာ အမျိုးသမီးများအား အခွင့်အာဏာလွှဲပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့၏ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအဖြစ်အပျက်များကိုသိရှိခြင်းနှင့် ယင်းဖြစ်ရပ်များ အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို တိုးမြှင့်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုင်ကလုန်မုန်တိုင်းနာဂစ်အပြီးတွင် ကျားမတန်း တူညီမှုရှိသော ခံနိုင်ရည်အားကို တည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ထင်ရှားလာခဲ့ပါသည်။ သဘာဝဘေးဒဏ်ကို အမျိုးသမီးများက ပိုမိုဆိုးဝါးစွာခံစားခဲ့ရသည်။ မုန်တိုင်းအတွင်း သေဆုံးသည့်ပမာဏအရဖြစ်စေ (ဆိုင်ကလုန် မုန်တိုင်းကြောင့် အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးက နှစ်ဆပိုမိုသေဆုံးခဲ့ရသည်) ဆိုင်ကလုန်မုန်တိုင်းအပြီး ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးတွင်လည်း ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကိုပိုမိုခံစားရသည်။ (အမျိုးသမီးများမှာ ဝင်ငွေနှင့် အခြား အရင်းအမြစ်များ လျော့နည်းလေ့ရှိသည်။)

သုတေသနလေ့လာမှုက ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် လွန်ကဲသော မိုးလေဝ သအဖြစ်အပျက်များ၏ သက်ရောက်မှုများကို သိမြင်မှုမှာ ကျေးလက်နေအမျိုးသားများနှင့် တူညီမှုရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ အခြေအနေများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုကင်းမဲ့ခြင်းကိုလည်း ကျေးလက်နေအမျိုးသားများကဲ့သို့ပင် ခံစားရသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အတား အဆီးများ ရှိနေသည်ဟုလည်းခံစားရသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်ကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်ပါဝင်မှုနည်းပါးပြီး မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုလည်းနည်းပါးသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကျေးလက်နေအမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများမှာ ခံယူချက်နှင့်အတွေ့အကြုံများဆင်တူမှုရှိသော်လည်း အဓိက ခြားနားချက်မှာ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင်ပါဝင်မှုနှင့် ယင်းတို့ကိုယ်တိုင် စွမ်းဆောင် နိုင်သည်ဆိုသော ထင်မြင်ချက်တို့တွင်မူ များစွာကွာခြားသွားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

အာရှရာသီဥတုသုတေသနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ကျယ်ပြန့်သည့် သုတေသနများအရ ကျေးလက် နေအမျိုးသမီးမှာ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းအတွင်း စုပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု အားနည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၅၃% က ဒေသတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် ပါဝင်ခွင့်မရှိဟုခံစားရကြောင်း ပြောဆိုကြသည်။ သုတေသနက ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများသည် ရပ်ရွာအစည်းအဝေးပွဲများသို့ တက်ရောက်ရန်အတွက် အမျိုးသားများ၏ ခွင့်ပြုချက်ရရှိမှ တက်ရောက်နိုင်ပြီး ရပ်ရွာအစည်းအဝေးပွဲမှရရှိသော တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများကို အိမ်ထောင်စုအတွင်းရှိ အမျိုးသားများကို ပြန်လည်မှီခိုနေရသည်ကို တွေ့ရသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု နှင့်သက်ဆိုင်သောတုန့်ပြန်မှုများကို အမျိုးသမီးများကလည်း တန်းတူဆောင်ရွက်နေရသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးလက်နေအမျိုးသမီး ၂၀% က အပြောင်းအလဲများပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အမျိုးသားများက ၂၄% ရှိသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။

အခန်း ၄ တွင် တင်ပြခဲ့သလို အမျိုးသမီးများမှာ ရာသီဥတုနှင့်သက်ဆိုင်သောကိစ္စများတွင် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက် ရန်အတွက် ယင်းတို့၏ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည်ဟု ခံစားရသူပိုမိုနည်းပါးပါသည်။ လေးဆယ့် နှစ်ရာခိုင်နှုန်းသော အမျိုးသမီးများမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအဖြစ်အပျက်များ အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရာတွင် ရပ်ရွာကိုအကူညီပေးနိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ပြီး ၅၃% အမျိုးသားများက ထို ကဲ့သို့ထင်မြင်ကြသည်။ ထိုကိစ္စသည်ဖြေရှင်းရန် အရေးကြီးသောကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်း

အဖွဲ့ဝင်အားလုံးအတွက် ခံနိုင်ရည်တိုးမြှင့်ရာတွင် စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းက အရေးကြီးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးလက် အမျိုးသမီးအများစု (၅၆%) က ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို ဆွေးနွေးကြသော်လည်း အမျိုးသားများထက် ထိုအကြောင်းအရာကို ပြောဆိုမှုနည်းပါးပါသည်။ (၆၁%) ကျေးလက်အမျိုးသမီးများ ဆွေးနွေးသည့် အခါတွင်လည်း နီးစပ်ရာမိသားစုနှင့် သူငယ်ချင်းများဖြင့်သာဆွေးနွေးပြီး ပို၍ကျယ်ပြန့်သောဖိုရမ်များ သို့မဟုတ် သြဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိသောရပ်ရွာလူကြီးများနှင့် ဆွေးနွေးမှုနည်းပါးပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်ရင်းမြစ်များ

မြန်မာ့ကျေးလက်အမျိုးသမီးများမှာ လက်ရှိတည်ရှိနေသော ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို သိရှိသူနည်းပါးပါသည် (၃၇% သာရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၄၃% ဖြစ်သည်။)။ အများစု (၅၅%)မှာ သူတို့ ဘာလုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍မသိရှိကြချေ။

ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေးလက်အမျိုးသမီးများမှာ သတင်းမီဒီယာများကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိအခြားအုပ်စုများထက်စာလျှင်ရရှိနိုင်မှုအားနည်းကြသည်။ ၆၃% ကသာ မိုဘိုင်းဖုန်းများရှိပြီး ၅၆% ကသာ အိမ်တွင် ရေဒီယိုရှိကြသည်။

ရေဒီယိုကို ကျေးလက်နေအမျိုးသမီး ၆၂% က အဓိကသတင်းရင်းမြစ်အဖြစ် ဖော်ပြကြသည်။ ရေဒီယိုရှိသော ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးကြားထဲတွင် ၅၉% က နေ့စဉ် နားထောင်ကြပြီး ၄၈% က နေ့စဉ် မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲကြသည်။ မြန်မာ့အသံရေဒီယိုသည် လူကြိုက်အများဆုံး ရေဒီယိုချန်နယ်ဖြစ်ပြီး ရွှေFM နှင့် ပတ္တမြားFM တို့က နောက်ကလိုက်သည်။ ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများမှာ နံနက်ခင်း ၆ နာရီမှ ၈ နာရီကြားနှင့် ညနေခင်း (၇-၈) တို့တွင် အများဆုံးနားထောင်ကြသည်။

ဤပြည်သူများထံသို့ ရောက်ရှိစေရန်ကြိုးစားခြင်း

ဦးတည်ချက်ဖြင့်ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းသည် ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများက ဘယ်လိုတုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်မလဲနှင့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်း သို့မဟုတ် မိသားစု၏ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲအပေါ် ခံနိုင်ရည်ရှိမှုအားကို ကူညီပေးနိုင်မလဲဆိုတာကို အသားပေးဖော်ပြနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဤအုပ်စုသည် သတင်းများ၊ ဇာတ်လမ်းများကို ကြည့်ရှုမှုပိုမိုများပြားသည့်အတွက် ယင်းတို့သိရှိနိုင်မည့် ယခုအချိန်တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုက လက်ရှိနှင့် အနာဂတ်တွင် အကျိုးကျေးဇူးများရရှိနိုင်သည်ဆိုတာကို ထောက်ပြနိုင်သောအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးများသည် ယင်းတို့၏ ဘာသာရေးယုံကြည်မှုသည် ယင်းတို့အတွက် အလွန်အရေးကြီးကြောင်း (၉၅% က လုံးဝသဘောတူ) ပြောဆိုကြသည်။ ထိုအချက်ကြောင့် ယင်းတို့၏ ဘာသာရေးတန်ဖိုးများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသော လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ချက်များကို ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများဖြင့် ပြောပြနိုင်ပါက ပို၍လက်ခံနိုင်ချေများပါသည်။

ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းသည် အမျိုးသမီးများ၏ဆောင်ရွက်ချက်များက အမျိုးသားများအပေါ် အရေးကြီးမှုကို အလေးထားမှုကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မိသားစုအများအပြား၏ အဓိကဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်သူများဖြစ်ခြင်းကြောင့် အိမ်ထောင်စုတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ၏အခန်းကဏ္ဍကို အမျိုးသားများက နားလည်မှုသည် အိမ်ထောင်စုနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝန်းအတွင်း ရာသီဥတုကိစ္စများကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးကြီးပါသည်။

လယ်သမားများ

ယင်းတို့က ဘယ်သူတွေလဲ

ဤလေ့လာမှုတွင် လယ်သမားများသည် လေးပုံတစ်ပုံကျော် ပါဝင်ပါသည်။ လယ်သမားအများစုမှာ အမျိုးသားများ (၆၄%) ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးများ (၃၆%) ကလည်း အဓိကကျသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လေ့လာမှု တွင် ပါဝင်ဖြေဆိုသူများကြားထဲတွင်ခြောက်သွေ့ဒေသ၌ (၄၀%)နှင့် တောင်ပေါ်ဒေသ၌ဒေသတွင် (၃၀%) စုပြုံနေထိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ယင်းတို့ကို ဘာကြောင့်ဦးစားပေးရတာလဲ

ဝင်ငွေအပေါ်သက်ရောက်မှုအားခံစားရခြင်း

လွန်ခဲ့သောအခန်းများတွင်ဖော်ပြခဲ့သလိုပင် ယင်းတို့၏ဝင်ငွေကို မြေယာအပေါ်အခြေခံရသည့် ပြည်သူများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဒဏ်ကို အများဆုံးခံစားရသူများ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြည်သူအများစုမှာ ထိုအပြောင်းအလဲများကို လိုက်လျောညီထွေနေနိုင်ရန် ရုန်းကန်ကြိုးစားနေရဆဲပင်ဖြစ်သည်။ လယ်သမားသုံးပုံတစ်ပုံ (၃၃%) မှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုများ ကျဆင်းသွားသည်ဟု ယူဆကြသည်။ လယ်သမားလေးပုံတစ်ပုံခန့် (၂၃%) မှာ ယင်းတို့၏မိသားစုဝင်ငွေများ လွန်ခဲ့သောငါးနှစ်တာအတွင်း ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲများကြောင့် ကျဆင်းသွားသည်ဟု ယူဆကြသည်။

လယ်သမားအများဆုံးရှိသောဒေသနှစ်ခုဖြစ်သည့် တောင်ပေါ်ဒေသနှင့် ခြောက်သွေ့ဒေသတို့တွင် မတူညီသော စိန်ခေါ်မှုများကို ခံစားခဲ့ကြရသည်။

ခြောက်သွေ့ဒေသရှိ လယ်သမားများက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများသည် ယင်းတို့ဝင်ငွေကို ကြီးမားစွာ ထိခိုက်သည်ဟုဆိုသည်(၇၅%)။ ထိုအချက်ကို တုန့်ပြန်သည့်အနေဖြင့် လယ်သမားများသည် လယ်ယာ ထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းသည့် ပြဿနာကိုဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကြိုးစားကြပါသည်။ သီးနှံများ အလှည့်ကျစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မြေအရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတ်မြေသြဇာများသုံးစွဲခြင်းတို့ ကဲ့သို့သောနည်းလမ်းများကို အခြားဒေသများထက် ပိုမိုသုံးစွဲသည်ကိုတွေ့ရသည်။ လယ်သမားများက ယင်းတို့ အနေဖြင့် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များကို မပြုလုပ်ရသည့် အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာလုံလောက်သော အရင်း အမြစ်များမရှိသောကြောင့် (၉၁%) ဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ သုတေသနကညွှန်ပြသည်မှာ ဤဒေသရှိ လယ်သမားများသည် ယင်းတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကို အပြောင်းအလဲများထပ်မံပြုလုပ်ရန် ဆန္ဒအနည်း ဆုံးရှိသော လယ်သမားများဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ (၆၈% က မပြောင်းလဲလိုကြောင်းပြောဆိုပြီး ဒေသအားလုံး ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းမှာ ၅၈% ဖြစ်သည်။)

တောင်ပေါ်ဒေသတွင်မူ လယ်သမားများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲနှင့် လောင်စာကဲ့သို့သော အဓိက အရင်းအမြစ်များရရှိနိုင်မှု ပြောင်းလဲလာသည်ကိုသတိပြုမိကြပါသည်။ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်က(၃၁%) ယင်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းကို ပြောင်းလဲခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။ လယ်သမားများထဲတွင် အများဆုံး ရာခိုင်နှုန်းပင်ဖြစ်သည်။ (ပျမ်းမျှ ၂၅%) ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အများဆုံးပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ယင်းတို့သည် အပြောင်းအလဲများ သို့မဟုတ် ယင်းတို့ ဘဝအခြေအနေများကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသူအနည်းဆုံး ဖြစ်သည်ကိုလည်းတွေ့ရသည်။ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အတားအဆီးများမှာ အထောက်အပံ့နှင့် အရင်း အမြစ်များကင်းမဲ့မှုသာမက သတင်းအချက်အလက်မရရှိမှုကိုပါ ပါဝင်သည်။ ၇၁% က ယင်းတို့သည် တုန့်ပြန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ယင်းတို့တွင် သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်ခြင်း မရှိပါဟုဖြေဆိုကြသည်။ လယ်သမား အားလုံး၏ ပျမ်းမျှမှာ ၆၁% ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တောင်ပေါ်ဒေသမှ လယ်သမားများသည် စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို သိမြင်သည့်ရာခိုင်နှုန်း အနည်းဆုံးဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းများတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် များချမှတ်ရာတွင် ပါဝင်သည်ဟုခံစားရသူ အနည်းဆုံးလည်းဖြစ်သည်။ (၅၆% သာရှိပြီး လယ်သမားအားလုံး တွင် ၆၅% ရှိသည်) အတူတကွ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့်လည်း ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်သူ အနည်းဆုံးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

သတင်းအရင်းအမြစ်များ

လယ်သမားများအတွက် သတင်းအရင်းအမြစ်မှာ ရေဒီယို (၆၇% ရှိပြီး ပျမ်းမျှ ၅၅% ထက်ပိုသည်) ဖြစ် သည်။ ၆၁% မှာ ရေဒီယိုရှိသည်။ အများစု (၆၂%) တွင် မိုဘိုင်းဖုန်း အိမ်မှာရှိကြပြီး တစ်ဝက်ခန့် (၅၃%) က နေ့စဉ်သုံးကြသည်။ လေးဆယ့်နှစ်ရာခိုင်နှုန်းမှာ အိမ်တွင်တီဗီရှိကြသည်။

မြန်မာ့အသံရေဒီယိုသည် လူကြိုက်အများဆုံး (၈၂%) ရေဒီယိုချန်နယ်ဖြစ်ပြီး ရွှေFM(၄၈%) ဖြင့် နောက်က လိုက်သည်။ လယ်သမားများမှာ နံနက်ခင်း ၆ နာရီမှ ၈ နာရီကြားနှင့် ညနေခင်း (၇-၉ နာရီ) တို့တွင် အများဆုံးနားထောင်ကြသည်။ သတင်း (၇၇%) ပြီးလျှင် ဒုတိယအကြည့်ဆုံးအစီအစဉ်မှာ ဘာသာရေးအစီအစဉ် များဖြစ်သည်။ (၄၉%)

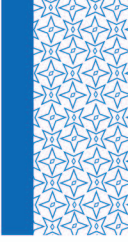
ဤပြည်သူများထံသို့ ရောက်ရှိစေရန်ကြိုးစားခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မတူညီသောဒေသများတွင် နေထိုင်သောလယ်သမားများသည် မတူညီသောလိုအပ်ချက်များ ရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းက ယင်းတို့ ရင်ဆိုင်နေရသော မတူညီသည့်စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ပြီး ယင်းတို့၏ ဘဝများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများကို ကာကွယ်ပေးနိုင်သောဖြေရှင်းချက် များပေးအပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

လယ်သမားများသည် ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများအကြောင်း သိရှိမှုအနည်းဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းတို့သည် မည်သည့်နေရာတွင် အထောက်အပံ့များရရှိနိုင်ကြောင်း သိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ၃၄% ကသာ လက်ရှိတည်ရှိနေသော ထိုကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်သည့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို သိရှိကြပြီး (တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ၄၃% ရှိသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်) ယင်းတို့သည် ယင်းတို့ရေယာအတွင်း လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေသော NGO များအကြောင်းကိုလည်း သိရှိသူနည်းပါးသည်။ နောက်ထပ်လုပ်ဆောင်ရမည့် ကိစ္စများအတွက် အကူအညီပေးနိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လယ်သမားများကို ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းသည် အသိပညာကွာဟမှုကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် အရေးကြီးပါသည်။

ရာသီဥတုနှင့်သက်ဆိုင်သော စိန်ခေါ်မှုများကိုဖြေရှင်းရန် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆိုင်သော ဖြေရှင်းချက်များ အား ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများက ပြသနိုင်သည်။ လယ်သမားအများစုသည် ထိုပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရန် ကြိုးပမ်းနေကြသည်။ သို့သော် ငွေကုန်ကြေးကျနည်းသော သစ်လွင်သည့်အိုင်ဒီယာများမှ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ ကမ်းရိုးတန်းနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတို့တွင် လယ်သမားများသည် အခြားသူများက မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကိုကြည့်ပြီး သင်ယူခြင်းဖြင့် အကျိုးခံစားရနိုင်ပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် လယ်သမားများသည် အခြားအုပ်စုများထက်စာလျှင် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းများအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းကို ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခွင့်ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၆၅% က ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းထဲတွင် မြင့်မားသော ပါဝင်ပတ်သက်မှုရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း ၃၆% က ပြဿနာများကို အတူတကွ ဖြေရှင်းရန် သို့မဟုတ် ရင်းမြစ်များကို မျှဝေရန်အတွက် ဒေသတွင်းရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးတွဲလုပ်ဆောင် သည်ဟု ဖြေဆိုပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို ရေရှည်တည်တံ့သော တုန့်ပြန်ခြင်းနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း များအတွက် ဘယ်လိုနည်းလမ်းများဖြင့် ရွာသားများ အတူတကွလုပ်ဆောင်နိုင်သလဲဆိုတာကို ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းများက ပြသနိုင်ပါသည်။

ကမ်းရိုးတန်း လူမှုအသိုင်းအဝန်းများ

Getty Images

သူတို့က ဘယ်သူတွေလဲ

သုတေသနလေ့လာမှု၏ ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင် မွန်၊ တနင်္သာရီနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်များ ပါဝင်ပါသည်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသ၏ ၇၆% သော ဖြေဆိုသူများမှာ ကျေးလက်တွင်နေထိုင်ကြပြီး ၄၉% မှာ အလွန်ဆင်းရဲပြီး ၄၀% မှာ ဆင်းရဲကြပါသည်။ ဤရေယာသည် ရေကြီးခြင်းနှင့် ဆိုင်ကလုန်မုန်တိုင်းကဲ့သို့သော လွန်ကဲသောမိုးလေဝသ အခြေအနေများကို ပုံမှန်အားဖြင့် ရင်ဆိုင်ရလေ့ရှိပါသည်။

ဘကြောင့် သူတို့ကိုရွေးချယ်ရတာလဲ

ဝယ်ယူစားသောက်နိုင်သော အစားအစာများရရှိနိုင်ရေးအတွက် အခြေခံစိုးရိမ်ပူပန်မှုများ

ကမ်းရိုးတန်းဒေသရှိ ဖြေဆိုသူသုံးဆယ့်ရှစ်ရာခိုင်နှုန်းက ယင်းတို့ဒေသတွင် လယ်ယာထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းသွားသည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးပျမ်းမျှဖြစ်သော ၂၈% နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် ပြည်သူများသည် ဝယ်ယူစားသောက်နိုင်သော အစားအစာများရရှိနိုင်မှု ကျဆင်းသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ (၂၇% ထိရှိပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ၁၄% သာရှိသည်)

အများစုက စိုးရိမ်ကြသော်လည်း တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများလုပ်ရန်အတွက် အတားအဆီးများနှင့် ရင်ဆိုင် နေရသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများကို မေးမြန်းသည့်အခါတွင် ကမ်းရိုး

တန်းဒေသနေ ပြည်သူများသည် မြင့်မားသောစိုးရိမ်မှုကို ပြသကြသည် (၈၂% ကအခြေအနေများကို စိုးရိမ်ကြသည်။) သို့သော် ရေကြီးခြင်းနှင့် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းကဲ့သို့သော လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေများ ပုံမှန်ဖြစ်ပွားနေသော်လည်း ကမ်းရိုးတန်းနေပြည်သူများသည် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့်စာလျှင် လွန်ကဲသော မိုးလေဝသအခြေအနေများအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ အားနည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရာသီဥတုနှင့်သက်ဆိုင်သော စိန်ခေါ်ချက်များကို တုန့်ပြန်ရန်အတွက် မည်သည့်အချက်များက တားဆီးထားသလဲဟု မေးမြန်းသောအခါ ကမ်းရိုးတန်းဒေသနေပြည်သူများသည် အခြားဒေသများထက်ပိုများသော အတားအဆီးများကို ဖော်ပြကြသည်။ ယင်းတို့အတွက် အကြီးမားဆုံးအတားအဆီးမှာ အစိုးရထံမှအထောက်အပံ့မရခြင်း (၈၀% က လုံးဝသဘောတူ)နှင့် NGO များထံမှ အထောက်အပံ့မရခြင်း (၇၇% က လုံးဝသဘောတူ) ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သတင်းအချက်အလက်မရခြင်းနှင့် ဘယ်လိုတုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရမလဲဆိုတာကို မသိခြင်းတို့ကို ညွှန်ပြကြသည်။ (၇၇% သဘောတူ)

သတင်းအရင်းအမြစ်များ

ကမ်းရိုးတန်းရှိ လူမှုအသိုင်းအဝန်းများမှာ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများကို မည်ကဲ့သို့ တုန့်ပြန်ရမလဲဆိုတာကို သိရှိသူအနည်းဆုံးဖြစ်သည်။ ၃၅% ကသာ သတင်းအချက်အလက်များရသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းမှာ ၄၉% ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် ဤဒေသမှပြည်သူများသည် ယင်းတို့ဒေသရှိ လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေသော NGO များနှင့်ပတ်သက်၍လည်း သိရှိမှုအနည်းဆုံး ဖြစ်သည်။ (၂၈% ရှိပြီး ဒေသအားလုံးမှာ ၃၉%)

ကမ်းရိုးတန်းနေပြည်သူများ၏ ၃၉% က တစ်ခြားသူများနှင့် ဤကိစ္စများကိုပြောဆိုဖြစ်သော်လည်း ၄၂% ကမူ ယင်းတို့သည် ပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲကိစ္စများကို မည်သူနှင့်မှပြောဆိုခြင်းမရှိဟုဆိုသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပျမ်းမျှဖြစ်သော ၁၉% ထက် သိသိသာသာမြင့်မားသည်ကို တွေ့ရသည်။

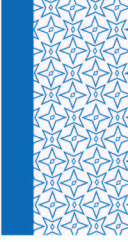
တီဗီနှင့် ရေဒီယိုပြီးလျှင် ကမ်းရိုးတန်းနေပြည်သူများသည် ယင်းတို့၏ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းများထဲမှ သတင်းအချက်အလက်ရယူခြင်းကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်။ ၂၈% က ဒေသတွင်း ကွန်ယက်များကိုထောက်ပြကြသည်။ စုစုပေါင်းပျမ်းမျှမှာ ၁၅% ဖြစ်သည်။ ယုံကြည်စိတ်ချရသောသတင်းရင်းမြစ်များကို မေးမြန်းသောအခါတွင် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများ (၈၃%)နှင့် ရပ်ရွာစင်တာများ (၆၄%) တို့က ပုံမှန် သတင်းမီဒီယာပလက်ဖောင်းများ ပြီးလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချရသောသတင်းရင်းမြစ်များ ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။

ဤပြည်သူများထံသို့ ရောက်ရှိစေရန်ကြိုးစားခြင်း

အပြောင်းအလဲများစွာ ခံစားနေရသော်လည်း တုန့်ပြန်မှုမရှိသည့် ကမ်းရိုးတန်းနေပြည်သူများထံသို့ရောက်ရှိရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများမှာ ရေဒီယိုနှင့် ဒေသခံကွန်ယက်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

ပစ်မှတ်ထားဆက်သွယ်ရေးသည် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်း၏ လွန်ကဲသောမိုးလေဝသအခြေအနေကို ဘယ်လောက်ထိ ရောက်ရှိနိုင်သလဲဆိုသောအချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြသင့်သည်။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ရပ်များကို ဘယ်လိုကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမလဲနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်း၏ အရေးကြီးပုံတို့ကိုလည်း ဖော်ပြသင့်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကမ်းရိုးတန်းဒေသပြည်သူများသည် အရင်းအမြစ်များရရှိနိုင်မှု နိမ့်ပါးသောကြောင့် မီဒီယာတွင် ဖော်ပြရမည့် ဖြေရှင်းချက်များသည် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာရမည်ဖြစ်ပြီး တုန့်ပြန်မှုများပြုလုပ်နိုင်ရန် လွယ်ကူရမည်ဖြစ်သည်။

နောက်ထပ်အလုပ်ကဘာလဲ

ဤအစီရင်ခံစာနှင့် အာရှရာသီဥတုဒေတာများအားလုံးနှင့်နည်းလမ်းများကို အာရှရာသီဥတု အင်တာနက်စာမျက်နှာ dataportal.bbcmediaaction.org တွင် အပြည့်အဝရှာဖွေနိုင်ပါသည်။ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ထိုအရင်းအမြစ်များက ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများနှင့် အဓိက တာဝန်ရှိသူများက ယင်းတို့၏ပရိသတ်များလိုအပ်ချက်ကို ပို၍နားလည်ခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း များကို တိုးတက်စေနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသောတွေ့ရှိချက်များကို ဒေတာပေါ်တယ်ကိုအသုံးပြုပြီး အသေးစိတ်ရှာဖွေ နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ မည်သည့်မေးခွန်းကိုမဆို အဖြေများကို အဓိက လူမျိုး၊ ပထဝီအနေအထားနှင့်အသုံးပြုသည့် မီဒီယာအပေါ်မူတည်ပြီး ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်ပါသည်။

တွေ့ရှိချက်များနှင့် နည်းလမ်းများကို မှုဝေခြင်း

ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ဤသုတေသနအစီရင်ခံစာ၊ အင်တာနက်စာမျက်နှာလင့်များ (dataportal.bbcmediaaction.org) ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ယင်း၏သုတေသနနည်းလမ်းများကို များနိုင်သလောက်များများ ဖြန့်ဝေပေးရန် ပြည်သူများအားဖိတ်ခေါ်ပါသည်။ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်က အဓိက တာဝန်ရှိသူများနှင့် ယင်းတို့၏ မိတ်ဖက်အဖွဲ့များအနေဖြင့် ဤသက်သေအထောက်အထားများနှင့် လေ့လာ ဆန်းစစ်မှုများကို အသုံးပြုနိုင်စေရန်အတွက် ယင်းတို့နှင့်အတူတူပူးတွဲလုပ်ကိုင်သွားပါမည်။ ပြည်သူများက အာရှရာသီဥတု၏တွေ့ရှိချက်များနှင့်နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုလာလေလေ ယနေ့အချိန်တွင် ရာသီဥတု ပြောင်း လဲခြင်းနှင့်အတူ အသက်ရှင်နေထိုင်နေရသော ပြည်သူများကို ပို၍ထိရောက်စွာကူညီပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ဘီဘီစီမီဒီ ယာအက်ရှင်က မျှော်လင့်ယုံကြည်ပါသည်။

ဒေတာများကို တည်ဆောက်ခြင်း

အာရှရာသီဥတု အစီရင်ခံစာသည် အစပဲရှိပါသေးသည်။ ထိုသုတေသနသည် ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်စရာများ ရှိနေပါသည်။ ဥပမာ ပြည်သူများက အာရှရာသီဥတုသုတေသနနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုပြီး ယင်းတို့ ကိုယ်တိုင်စစ်တမ်းများ ကောက်ယူနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အဓိကညွှန်ကိန်းများကိုအချိန်နှင့် တပြေးညီ စစ်တမ်းကောက်ယူနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း၏အခန်းကဏ္ဍကို ပိုမိုနားလည်လာစေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

တည်ရှိပြီးဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် လုပ်ငန်းအသစ်များ အတူလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အဓိကတာဝန်ရှိသူ များသည် အမှန်တကယ်လိုအပ်နေသော ပြည်သူများအတွက် ဤအချက်အလက်များကို လက်တွေ့တွင် အသုံးပြု နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဥပဒေကြောင်းအရ သတိပေးချက်

ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသုံးပြုပုံ

ဤ အာရှရာသီဥတုသုတေသနစာတမ်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်က စုစည်းပေးထားသော ဒေတာများနှင့် သုတေသနများကို စိတ်ဝင်စားသောပြည်သူများက အကျိုးအမြတ်အတွက်မဟုတ်ဘဲ ရရှိအသုံးပြုနိုင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသုတေသနစာတမ်းအား ဖတ်ရှုသူများအနေဖြင့် အသုံးပြုပြီး အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် မျှဝေခြင်းများပြုလုပ်ရန် အားပေးပါသည်။ ဤစာတမ်းအား အကျိုးအမြတ်အတွက် သို့မဟုတ် ကြော်ငြာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုခြင်းမပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်အား အဓိကရင်းမြစ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြပါက ယင်းတို့အနေဖြင့် အသုံးပြုခြင်း၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း၊ ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်းများကို ခွင့်ပြုပါသည်။ ပညာသင်ကြားရေးရည်ရွယ်ချက်အတွက် အသုံးပြုခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြုပါသည်။ အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် ဤစာတမ်းကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်စေတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ဤစာတမ်း၏ မည်သည့်ဘာသာပြန်ဆိုချက်တွင်မဆို အောက်ပါစာသားကို ထည့်သွင်းရပါမည်။

“ဤအာရှရာသီဥတု အစီရင်ခံစာဘာသာပြန်စာတမ်းတွင်ပါဝင်သော မည်သည့်အမှားအယွင်း၊ ထိန်းချိန်ခဲ့မှုများ၊ သို့မဟုတ် မရှင်းလင်းမှုများအတွက် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်တွင် ဥပဒေကြောင်းအရ မည်သည့်တာဝန်မှ မရှိပါ။”

မည်သို့သော ကြော်ငြာလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုမှုမဆို ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏ စာဖြင့်ရေးသားထားသော ခွင့်ပြုချက်လိုအပ်ပါသည်။ တခြားနည်းလမ်းဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါက ဤသုတေသနစာတမ်းသည် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏ မူပိုင်ခွင့်ရှိသောပစ္စည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို အင်တာနက်တွင် တင်ထားသော PDF ပုံစံ အစီရင်ခံစာနှင့် ဤအစီရင်ခံစာကို အသုံးပြုခြင်းရယူခြင်းတို့ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆက်လက်အသုံးမပြုတော့ခြင်းကို ယင်း၏တစ်ဦးတည်းဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ယာယီဖြစ်စေ လုံးဝဖြစ်စေပြုလုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ဤအစီရင်ခံစာ၏ မည်သည့်ဘာသာပြန်ဆိုမှုကိုမဆို ယင်း၏တိကျမှုအတွက် တာဝန်မယူပါ။

အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် အားပေးမှုမရှိခြင်း

ဤအစီရင်ခံစာတွင် ပါဝင်သောတွေ့ရှိချက်များကို အသုံးပြုသည့်အခါတွင် အသုံးပြုသူများသည် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်အား အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြပေးရန် သဘောတူရပါမည်။ သို့သော်လည်း အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် ဤအစီရင်ခံစာကို အသုံးပြုခြင်း၊ ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက် သို့မဟုတ် အပြုအမူတွင် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်အား တရားဝင်ကိုယ်စားပြုခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ကိုယ်တိုင်ပါဝင် သို့မဟုတ် ငွေကြေးထောက်ပံ့၊ အတည်ပြု သို့မဟုတ် အားပေးမှုရှိသည်ဟူသော သဘောမျိုးဖော်ပြခြင်းမရှိစေရပါ။

ဆက်စပ်မှုမရှိခြင်း

အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင် သို့မဟုတ် ဘီဘီစီ၏ မည်သည့်လိုဂို သို့မဟုတ် အမှတ်တံဆိပ်ကိုမှ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏ စာဖြင့်ရေးသားထားသော သဘောတူညီချက်မပါဘဲ ဘီဘီစီအမှတ်တံဆိပ် အသုံးပြုခွင့်လိုင်စင်ယူထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ အသုံးပြုခွင့်မရှိပါ။

အာမခံချက်မရှိခြင်း

ဤအစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော တွေ့ရှိချက်များသည် ထုတ်ဝေသည့်အချိန်တွင် မှန်ကန်မှုရှိသည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ဤအစီရင်ခံစာ၏ ပြည့်စုံမှုနှင့်တိကျမှုကို အာမ မခံနိုင်ပါ။ ဤအချက်အလက်များကို အသုံးပြုခြင်းမှ ရရှိလာသောမည်သည့်ရလဒ်များ၊ ထိခိုက်မှုများ၊ သို့မဟုတ် အမှားများအတွက် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏ အရာရှိများ၊ ယုံကြည်ရသူများ၊ အေးဂျင့်များ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် လက်ခွဲကွန်ထရိုက်တာများတွင် တာဝန်မရှိပါ။ ဤသတင်းအချက်အလက်အား မည်သည့်ရည်ရွယ်ချက်အတွက်ဖြစ်စေ အသုံးပြုခြင်းအား ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ကိုယ်စားပြုခြင်း သို့မဟုတ် အာမခံခြင်း၊ ဖော်ပြခြင်း၊ သွယ်ဝိုက် အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းမရှိကြောင်း တည်ဆဲဥပဒေများက အပြည့်အဝခွင့်ပြုမှုအောက်တွင် ငြင်းပယ်ပါသည်။

တာဝန်ရှိမှု အကန့်အသတ်

ဤအစီရင်ခံစာကို အသုံးပြုသူတိုင်းသည် ယင်း၏အသုံးပြုမှုအတွက် အပြည့်အဝတာဝန်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ သွယ်ဝိုက်ဖြစ်စေ၊ မတော်တဆဖြစ်စေ၊ တမင်တကာဖြစ်စေ ထိခိုက်မှုများအပါအဝင် မည်သည့်အရေးဆိုမှု၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတို့အတွက် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်တွင်တာဝန်မရှိကြောင်း နားလည်သဘောတူရပါမည်။

ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏ အာရှရာသီဥတုအစီရင်ခံစာအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍မေးခွန်းများ မေးမြန်းစရာရှိပါက သို့မဟုတ် ဒေတာများ သို့မဟုတ် အာရှရာသီဥတု အင်တာနက်စာမျက်နှာပေါ်ရှိ မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်ကိုမဆို ပြန်လည်အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံလိုပါက အောက်ပါအီးမေးလ်လိပ်စာသို့ ပေးပို့မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

dataportal.bbcmediaaction.org

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခံခဲ့သော ပြည်သူ့အားလုံးနှင့် အာရှရာသီဥတုသုတေသန စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သောသူအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်လိုပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာအပါအဝင် ရာသီဥတုဆက်သွယ်ရေးလမ်းညွှန်၊ ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏ သုတေသနနည်းလမ်းများနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် သုတေသနပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သောနည်းလမ်းများစသည့် အာရှရာသီဥတုဒေတာအားလုံးသည် အောက်ပါဝက်ဆိုက်တွင် ရှာဖွေကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

dataportal.bbcmmediaaction.org

ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် ဘီဘီစီ၏ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာထဲတွင်ပါဝင်သော အကြောင်းအရာများသည် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသော ထင်မြင်ချက်များသည် ဘီဘီစီ သို့မဟုတ် အခြားအလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများကို ကိုယ်စားမပြုပါ။ ဤအစီရင်ခံစာသည် ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်၏ ပေါ်လစီ၊ သင်ယူလေ့လာခြင်းနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ထောက်ပံ့ပေးသော UK နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုဌာနကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောလိုပါသည်။

ဤသုတေသနသည် UK အစိုးရထံမှ အကူအညီဖြင့်ထောက်ပံ့ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤစာတမ်း၏အမြင်များမှာ UK အစိုးရ၏ တရားဝင်ပေါ်လစီများကို ကိုယ်စားမပြုပါ။

ဤအစီရင်ခံစာကို ပြုစုရေးသားသူများမှာ အန်နာ ကိုခွန်၊ ဟန်းနင်း ဂိုရမ်ဆန် ဆန်းဘွန်နှင့် မုတ်ရင်ဟောင်းညွယ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

- အတွဲလိုက်အယ်ဒီတာ || || ဆိုနီယာ ဂိုက်ဟတ်
- ထုတ်လုပ်ရေးအယ်ဒီတာ || || ကေတီဝီလီယမ်
- ဒီဇိုင်း || || LONO Creative (www.lonocreative.com)
- ရှေ့မျက်နှာဖုံးခါတ်ပုံ || || Getty Images

ဘီဘီစီမီဒီယာအက်ရှင်သည် အင်္ဂလန်နှင့် ဝေးလ်တို့တွင် ပရဟိတအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၁၀၇၆၂၃၅ နှင့် ကုမ္ပဏီတစ်ခုအနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၃၅၂၁၅၈၇ ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထားပါသည်။

မှတ်ပုံတင်ထားသော ရုံးလိပ်စာ || || အသံလွှင့်ရုံ၊ ပေါ်လန်း နေရာ၊ လန်ဒန် W1A 1AA, ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း

Tel: +44 (0) 207 481 9797
Email: media.action@bbc.co.uk
Climate Asia data portal: dataportal.bbcmmediaaction.org
BBC Media Action website: www.bbcmmediaaction.org

© BBC Media Action 2016

